

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2022. április 28., csütörtök

Tartalomjegyzék

161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	A nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről	2861
162/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	Az árszabályozással kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról	2864
163/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	A takarmány- és élelmiszer ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű mezőgazdasági termékek kivitelével kapcsolatos bejelentési eljárásról és kapcsolódó intézkedésekről szóló 83/2022. (III. 5.) Korm. rendelet módosításáról	2865
164/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló kormányrendeletek módosításáról	2865
165/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról	2869
166/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	A rozsdáövezeti akcióterületek kijelöléséről és egyes akcióterületeken megvalósuló beruházásokra irányadó sajátos követelményekről szóló 619/2021. (XI. 8.) Korm. rendelet módosításáról	2907
167/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról	2910
168/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról	2911
169/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	A Dunamelléki Református Egyházkerület Székház és Konferencia Központ épületének felújításával, átalakításával és a hozzá kapcsolódó Ráday Felsőoktatási Diákotthon újjáépítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról szóló 78/2020. (III. 31.) Korm. rendelet módosításáról	2911
170/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet	A veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel kiadott egyes veszélyhelyzeti rendeletek módosításáról	2912
10/2022. (IV. 28.) HM rendelet	A Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának kiadásáról	2915
Köf.5058/2021/5. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	2978
122/2022. (IV. 28.) KE határozat	Állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről	2985
123/2022. (IV. 28.) KE határozat	Állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről	2985

Tartalomjegyzék

124/2022. (IV. 28.) KE határozat	Állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről	2986
1241/2022. (IV. 28.) Korm. határozat	A kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló 1117/2022. (III. 5.) Korm. határozat módosításáról	2986
1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat	Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről	2986
1243/2022. (IV. 28.) Korm. határozat	A magyarországi segélyszervezetek Ukrajnában kialakult humanitárius válsághelyzet enyhítésére irányuló tevékenységéhez szükséges, a Hungary Helps Program javára szolgáló forrásbiztosításról	2987
1244/2022. (IV. 28.) Korm. határozat	Egyes állami tulajdonú vagyonelemeknek a koszovói Podujevoi Járási Kórház részére történő ingyenes átadásáról	2988
1245/2022. (IV. 28.) Korm. határozat	Tudományos és technológiai szakdiplomata álláshely Münchenben történő létesítéséről és egyes tudományos és technológiai szakdiplomata álláshelyek működtetéséhez szükséges forrás biztosításáról	2989

III. Kormányrendeletek

A Kormány 161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről

A Kormány

a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 101. § (1) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

az 1. § (1) bekezdés 27. pontja tekintetében a nemzeti gondozásról szóló 1992. évi LII. törvény 9. §-ában kapott felhatalmazás alapján,

az 5. §, a 6. §, a 8. § és a 9. § tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében,

a 7. § tekintetében az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény 21. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,

az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 62. § (6) bekezdése alapján 2022. július 1-jétől – 2022. január 1-jei visszamenőleges hatállyal – 3,9 százalékkal hivatalból kell emelni
1. azt az öregségi nyugdíjat,
  2. azt az özvegyi nyugdíjat,
  3. azt a szülői nyugdíjat,
  4. azt az árvaellátást,
  5. azt a baleseti hozzátartozói nyugellátást,
  6. azt a mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékot,
  7. azt a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékát,
  8. azt a korhatár előtti ellátást,
  9. azt a szolgálati járandóságot,
  10. azt az átmeneti bányászjáradékot,
  11. azt a táncművészeti életjáradékot,
  12. azt a rokkantsági ellátást,
  13. azt a rehabilitációs ellátást,
  14. azt a baleseti járadékot,
  15. azt a bányászok egészségkárosodási járadékát,
  16. azt a fogyatékosági támogatást,
  17. azt a vakok személyi járadékát,
  18. azt a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást,
  19. azt a polgármesterek közszolgálati járadékát,
  20. azt a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti kiegészítő rokkantsági támogatást,
  21. azt a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló törvény szerinti, valamint a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti árvák kiegészítő támogatását,
  22. azt a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló törvény szerinti kiegészítő hozzátartozói támogatást,
  23. azokat a hadigondozásról szóló törvény alapján a Tny. 62. §-ában foglaltak szerint megemelendő rendszeres pénzbeli ellátásokat,
  24. azt a házastársi pótlékot,
  25. azt a házastárs után járó jövedelempótlékot,
  26. azt a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot,

27. a nemzeti gondozási díjat,
 28. azokat az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel vagy semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emeléseket és juttatásokat, amelyeknek a Tny. 62. §-ában foglaltak szerinti emelését kormányrendelet elrendeli,

amely után a jogosultnak a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. január havi emeléséről szóló 692/2021. (XII. 9.) Korm. rendelet 1. §-a alapján emelés (a továbbiakban: januári emelés) járt.

- (2) Ha az (1) bekezdés szerinti saját jogú ellátást 2022. évi időponttól, a januári emelésre jogosító ellátás helyett, újraszámítás nélkül folyósítják tovább, vagy a januári emelésre jogosító ellátás megszűnését követő naptól, újraszámítás nélkül állapítják meg – ideértve a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 9. § b) pontja szerinti esetet is –, az (1) bekezdés szerint megemelt összeget kell tovább folyósítani, illetve megállapítani.
- (3) Ha a rokkantsági ellátást, a rehabilitációs ellátást, a baleseti járadékot vagy a bányászok egészségkárosodási járadékát 2022. évi időponttól, rokkantsági járadéknak vagy az (1) bekezdés szerinti emelésre jogosító
- rokkantsági ellátásnak,
  - rehabilitációs ellátásnak,
  - baleseti járadéknak vagy
  - bányászok egészségkárosodási járadékának
- a megszűnését követő naptól állapítják meg, a megállapított ellátást az (1) bekezdés szerinti mértékkel meg kell emelni.
- (4) Az ellátások (2), illetve (3) bekezdés szerinti emelésére való jogosultság akkor is fennáll, ha az ellátásokban több, a (2), illetve (3) bekezdés szerinti változás következett be.
- (5) A megállapítás időpontjától kezdődően az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell emelni a 2021. december 31-ét követően megállapított hozzátartozói nyugellátást, ha a kiszámításának alapja az elhunyt jogszerző 2022. január 1-jét megelőző időponttól megállapított, az (1) bekezdés 1., 6–11. vagy 18. pontjában meghatározott saját jogú ellátása.

2. §

- (1) Az e rendelet alapján emelendő, 2022. júliusra járó ellátásokat a jogosultak számára már emelt összegben kell folyósítani.
- (2) Az 1. § alapján a 2022. január–június hónapokra járó emelés összegét, valamint tizenharmadik havi nyugdíjra vagy tizenharmadik havi ellátásra való jogosultság esetén az arra járó emelés összegét – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a 2022. júliusára járó ellátással egyidejűleg, egy összegben, hivatalból kell folyósítani.
- (3) Ha a januári emelésre jogosító ellátásra való jogosultság 2022. július 1-je előtt megszűnt, és – új ellátásra való jogosultság esetén – a korábbi ellátás helyett megállapított új ellátás nem felel meg az 1. § (2)–(4) bekezdésében foglaltaknak, a megszűnt ellátás jogosultjának, illetve a jogosult halála esetén a Tny. 83. § (2) bekezdésében meghatározott személynek egy összegben, kérelmére folyósítani kell a megszűnt ellátás emelésének az ellátás folyósítási hónapjaira számított összegét.
- (4) Ha egy személy részére egyidejűleg több, e rendelet alapján emelendő ellátást folyósítanak, az ellátásokat külön-külön kell emelni.
- (5) Több nyugellátásra való jogosultságot érintő változás esetén a változás időpontjától kezdődően a saját jogú és a hozzátartozói nyugellátásokat olyan módon emelt összegben kell tovább folyósítani, mintha ez az ellátás a változás napját megelőzően is önállóan került volna folyósításra.
- (6) Az özvegyi és a szülői nyugdíj megosztása esetén a folyósított nyugdíjrészt kell emelni.
- (7) Szociális biztonsági tárgyú nemzetközi szerződés vagy szociálpolitikai egyezmény alapján megállapított, e rendelet alapján emelendő ellátás esetén a magyar szerződő felet terhelő ellátásrészt, illetve ellátást kell emelni.
- (8) Az emelést a 2022. július havi ellátásoknak az egyes nyugdíjak felülvizsgálatáról, illetőleg egyes nyugdíjkiegészítések megszüntetéséről szóló 1991. évi XII. törvény alapján megszüntetett nyugdíjkiegészítés helyébe lépő pótlék, továbbá az e rendelet alapján nem emelendő egyéb, nem társadalombiztosítási ellátás nélküli összegére kell végrehajtani.
- (9) A Tny. 62. § (3)–(5) bekezdésében foglaltak alkalmazása során az e rendelet szerinti emelést a Tny. 62. § (1) bekezdése szerinti, 2022. januári emelésként kell figyelembe venni.

3. §

- (1) A központi költségvetés megtéríti a Magyar Államkincstárnak az 1. § (1) bekezdés 6–11., 16–22. és 24–28. pontja szerinti ellátások, továbbá a rokkantsági járadék emelésének fedezetét és a végrehajtás költségeit.
- (2) A Hadigondozottak Közalapítványa megtéríti a Magyar Államkincstárnak az 1. § (1) bekezdés 23. pontja szerinti ellátások emelésének fedezetét és a végrehajtás költségeit.

- 4. §** Ez a rendelet 2022. július 1-jén lép hatályba.
- 5. §** A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet (a továbbiakban: Rjr.) 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„7. § A 2022. július 1-jét megelőző kezdő időponttól megállapított rokkantsági járadékot a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről szóló 161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel megállapított 2. § (3) bekezdésének alapulvételével – 2022. július 1-jétől, hivatalból, 2022. január 1-jére visszamenőleges hatállyal, illetve a 2022. január 1-je és 2022. június 30-a közötti kezdő időponttól megállapított rokkantsági járadék esetén a járadék kezdő időpontjára visszamenőleges hatállyal – meg kell emelni.”
- 6. §** Az Rjr. 2. § (3) bekezdésében a „43 100” szövegrész helyébe a „44 785” szöveg lép.
- 7. §** Az életüktől és szabadságuktól politikai okból megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény végrehajtásáról szóló 111/1992. (VII. 1.) Korm. rendelet 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„7. § (1) A Tv. 7. § (1) bekezdése szerinti alapösszeg a 2022. évben 118 800 forint.
(2) A nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről szóló 161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel megállapított, az (1) bekezdésben meghatározott alapösszeg figyelembevételével kiszámított életjáradék 2022. január 1-jétől illeti meg a kárpótlásra jogosultakat. A kárpótlás már folyósított és megemelt összege közötti különbözet kifizetésére 2022. január 1-jére visszamenőleg hivatalból, legkésőbb 2022. július 31-éig kerül sor.”
- 8. §** A nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék bevezetéséről szóló 173/1995. (XII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nhpr.) 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„10. § A 2022. január 1-je és 2022. június 30-a közötti kezdő időponttól megállapított pótlékot a nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről szóló 161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének alapulvételével – 2022. július 1-jétől, hivatalból, a pótlék kezdő időpontjára visszamenőleges hatállyal – meg kell emelni.”
- 9. §** Az Nhpr.
a) 2. § (1) bekezdés d) pont da) és dc) alpontjában a „229 105” szövegrész helyébe a „238 045” szöveg,
c) 4. § (1) bekezdésében a „229 105” szövegrészek helyébe a „238 045” szöveg,
d) 4. § (2) bekezdésében a „114 555” szövegrész helyébe a „119 025” szöveg lép.
- 10. §** A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TnyR.) 99. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„99. § A nyugellátások és egyes más ellátások 2022. július havi kiegészítő emeléséről szóló 161/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel megállapított 62. § (7) bekezdését 2022. január 1-jére visszamenőlegesen kell alkalmazni.”
- 11. §** A TnyR. 62. § (7) bekezdésében a „107 910” szövegrész helyébe a „112 120” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 162/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete az árszabályozással kapcsolatos egyes kormányrendeletek módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Széchenyi Pihenőkártyával kapcsolatos rendelkezések

- 1. §** A Széchenyi Pihenőkártya felhasználásának veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról szóló 781/2021. (XII. 24.) Korm. rendelet 2. §-ában a „2022. május 31.” szövegrész helyébe a „2022. július 1.” szöveg lép.

2. Élelmiszerárral kapcsolatos rendelkezések

- 2. §** Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 6/2022. (I. 14.) Korm. rendelet
1. § (1) bekezdésében a „2022. május 1.” szövegrész helyébe a „2022. július 1.”,
  6. § (1) bekezdésében a „2022. május 2-ig” szövegrész helyébe az „a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig”,
  6. § (2) bekezdésében a „2022. május 2-án” szövegrész helyébe az „a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztésekor” szöveg lép.

3. Üzemanyagárral kapcsolatos rendelkezések

- 3. §** A veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 39/2022. (II. 13.) Korm. rendelet 1. § a) és b) pontjában a „2022. május 15.” szövegrészek helyébe a „2022. július 1.” szöveg lép.
- 4. §** A hatósági üzemanyagárral kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 57/2022. (II. 28.) Korm. rendelet
3. § (1) bekezdésében az „április és május” szövegrész helyébe az „április, május és június”,
  6. § (1) bekezdésében a „2022. május 15.” szövegrész helyébe a „2022. július 1.”,
  6. § (2) bekezdésében a „2022. június 21.” szövegrész helyébe a „2022. július 21.” szöveg lép.
- 5. §** A kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló 84/2022. (III. 5.) Korm. rendelet
1. § (2) bekezdésében és 4. § (2) bekezdés záró szövegrészeiben a „2022. május 15.” szövegrész helyébe a „2022. július 1.”,
  2. § (1) és (3) bekezdésében a „május és június” szövegrész helyébe a „május, június és július”,
  2. § (2) bekezdésében az „öt” szövegrész helyébe a „hat”,
  2. § (4) bekezdésében a „2022. június 30.” szövegrész helyébe a „2022. július 31.”,
  3. §-ában a „2022. május 15-e” szövegrész helyébe a „2022. július 1-je”,
  4. § (1) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „április és május” szövegrész helyébe az „április, május és június”,
  7. §-ában a „25%-ának” szövegrész helyébe a „33%-ának” szöveg lép.

4. Záró rendelkezések

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 163/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete a takarmány- és élelmiszer ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű mezőgazdasági termékek kivitelével kapcsolatos bejelentési eljárásról és kapcsolódó intézkedésekről szóló 83/2022. (III. 5.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A takarmány- és élelmiszer ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű mezőgazdasági termékek kivitelével kapcsolatos bejelentési eljárásról és kapcsolódó intézkedésekről szóló 83/2022. (III. 5.) Korm. rendelet
2. § (2) bekezdés e) pontjában a „május” szövegrész helyébe a „július” szöveg,
  - 9 § (1) bekezdésében a „2022. május 15-ig” szövegrész helyébe az „a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig” szöveg,
  9. § (2) bekezdésében a „2022. május 15-én” szövegrész helyébe az „a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztésekor” szöveg lép.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 164/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló kormányrendeletek módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, a 6. § a) pontja tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (1b) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) A SARS-CoV-2 koronavírus (a továbbiakban: koronavírus) elleni védettség igazolása (a továbbiakban: a védettség érvényessége) az Európai Unióban, illetve a Magyarországon engedélyezett és a lakosság oltására

felhasznált COVID–19 oltóanyaggal – a 3. § (2a) bekezdésében foglalt kivétellel – a Magyarország területén történt védőoltás (a továbbiakban: oltottság) tényének az igazolásával történik.”

- 2. §**
- (1) A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés h) pont ha) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A védettségi igazolvány tartalmazza szöveges jelzésként)
„ha) „A védettségi igazolvány annak jogosultja személyazonosítására alkalmas, fényképes igazolványának felmutatásával együtt érvényes;”
(feliratokat.)
- (2) A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 2. § (11)–(12) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(11) A védettségi igazolvány kiállítása ingyenes, kivéve a védettségi igazolvány (10) bekezdés szerinti pótlását, cseréjét. A védettségi igazolvány (10) bekezdés szerinti pótlása, cseréje esetén 3000 forint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni, amelyből 2000 forint a védettségi igazolvány előállítási költsége.
(11a) Az érintett a hatósághoz benyújtott kérelmében díjmentesen kérheti a védettségi igazolvány kiállítását, ha a kérelmező a védettségi igazolványt a (6) bekezdés d) pontja szerinti kiállítást követő 30 napon belül nem kapta kézhez. A kérelmező részére ebben az esetben akkor is új igazolványt kell kiállítani, ha a részére korábban került kiállításra védettségi igazolvány, de az érintett jelzésére vélelmezhető, hogy az nem került kézbesítésre.
(12) A védettségi igazolvány annak jogosultja személyazonosítására alkalmas, fényképes igazolványának felmutatásával együtt érvényes.”
- (3) A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet 2. §-a a következő (13a) bekezdéssel egészül ki:
„(13a) A (11) bekezdés alapján befolyt igazgatási szolgáltatási díjnak a védettségi igazolvány előállítási költségére vonatkozó részét a hatóság negyedévente összesíti, majd az összeget átadja a Belügyminisztérium részére. Az így befolyt összeget a Belügyminisztérium a kiállított védettségi igazolványok előállítási költségének fedezeteként, a 7. § (2) bekezdés b) pontja szerinti központi szolgáltatóval megkötött közszolgáltatási szerződés keretében használja fel.”
- 3. §**
- (1) A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet a következő 10/B. §-sal egészül ki:
„10/B. § A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 164/2022. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr3.) hatálybalépése előtt kiadott védettségi igazolvány a Módr3. hatálybalépését követően a védettségi igazolványon megjelenített okmányazonosítótól függetlenül bármely személyazonosításra alkalmas, fényképes igazolvány felmutatásával együtt – ha jogszabály egyéb feltételt nem állapít meg – érvényes.”
- (2) A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet a következő 10/C. és 10/D. §-sal egészül ki:
„10/C. § (1) E rendeletnek a Módr3. által megállapított rendelkezéseit a 2022. május 1-jét megelőzően kiállított védettségi igazolványok tekintetében az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
(2) Az e rendeletnek a 2022. április 30. napján hatályos 2. § (4) bekezdésére vagy 2. § (6) bekezdés b) pontjára tekintettel kiállított védettségi igazolványok – a rajtuk fizikai úton megjelenített érvényességi időtől eltérően – 2022. május 1. napján érvényüket veszítik.
10/D. § (1) Ha jogszabály valamely jog gyakorlása vagy kötelezettség alóli mentesülés érdekében védettség igazolását írja elő, a jog gyakorlása vagy a kötelezettség alóli mentesülés azt a személyt illeti meg, akinek védettsége érvényes. Ha jogszabály védettség igazolását írja elő, védettségi igazolvány bemutatása esetén a védettségi igazolvány létét vizsgáló személy a védettség érvényessége, illetve a személyazonosság megállapítása érdekében köteles a 2. § (1) bekezdés g) pontja szerinti adatot – különösen a 2. § (1e) bekezdése szerinti oltási igazolványon feltüntetett, illetve a személyazonosítására alkalmas, fényképes igazolványon feltüntetett születési dátum összevetésével – is ellenőrizni.
(2) Az (1) bekezdéstől eltérően nem kell a védettség érvényességét ellenőrizni abban az esetben, ha jogszabály munkaviszony jellegű foglalkoztatási jogviszony keretében az oltottság meglétét írta elő, és a foglalkoztatott a jogszabályban előírt oltottsági kötelezettségét teljesítette.”

- 4. §** A koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet
2. § (1) bekezdés g) pontjában az „az a)–f) pont” szövegrész helyébe az „az a)–e) pont” szöveg,
  2. § (1d) bekezdésében az „a)–c), e) és f) pontjában” szövegrész helyébe az „a) és e) pontjában” szöveg,
  3. § (4) bekezdés c) pontjában az „a fertőzésből felgyógyult jogosult” szövegrész helyébe az „a beoltott” szöveg,
  3. § (5) bekezdésében a „(2) és (3) bekezdés” szövegrész helyébe a „(3) bekezdés” szöveg,
  5. §-ában a „b)–f) pontja” szövegrész helyébe a „d) és e) pontja” szöveg,
  - 7/A. § (12) bekezdésében az „a (6) bekezdés szerinti adatokat” szövegrész helyébe az „a kézbesítéshez szükséges adatokat” szöveg
- lép.

- 5. §** Hatályát veszti a koronavírus elleni védettség igazolásáról szóló 60/2021. (II. 12.) Korm. rendelet
2. § (1) bekezdés b) és c) pontja,
  2. § (1) bekezdés e) pontjában az „az oltottság tényének igazolása esetén” szövegrész,
  2. § (1) bekezdés f) pontja,
  2. § (1a)–(1c) bekezdése,
  2. § (2)–(4c) bekezdése,
  2. § (6) bekezdésében a „– (7) bekezdésben foglalt kivétellel –” szövegrész,
  2. § (6) bekezdés a)–c) pontja,
  2. § (6a)–(9) bekezdése,
  2. § (10a) bekezdésében a „(8) és a” szövegrész,
  2. § (13) bekezdésében a „b) pontja” szövegrész,
  - 2/A. §-a,
  3. § (1) és (3) bekezdésében a „c) és” szövegrész,
  3. § (1a) és (2) bekezdése,
  3. § (2a) bekezdésében a „b) pontja” szövegrész, valamint az „– a 2. § (8) bekezdésében meghatározottak szerint, díjmentesen –” szövegrész,
  3. § (4) bekezdés a) és b) pontja,
  3. § (4) bekezdés c) pontjában a „ , továbbá az állandó személyazonosító igazolványának a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: 1992. évi LXVI. törvény) 11. § (1) bekezdés n) pontja, valamint az 1992. évi LXVI. törvény 29. § (2) bekezdése szerinti adatait” szövegrész,
  4. § (3) bekezdés d) pontja,
  6. §-ában az „és a gyógyult személy 2. § (4) bekezdése, illetve 3. § (2) bekezdése” szövegrész,
  - 7/A. § (2)–(4) bekezdése,
  - 7/A. § (5) bekezdésében a „vagy fertőzöttség” szövegrész,
  - 7/A. § (6)–(8) bekezdése,
  - 7/A. § (9) bekezdésében a „(2) és” szövegrész, valamint a „ , valamint – a (2) bekezdésben foglalt esetben – a tartózkodási engedélyének számát” szövegrész.

2. A koronavírus elleni védettség igazolásával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 13/2022. (I. 20.) Korm. rendelet módosítása

- 6. §** Nem lép hatályba a koronavírus elleni védettség igazolásával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 13/2022. (I. 20.) Korm. rendelet
1. alcíme,
  2. alcíme, 4–7. §-a, 9. §-a, 10. §-a, 12. §-a, 5. alcíme, 6. alcíme, 17. § a) pontja és 8. alcíme.

3. A koronavírus elleni védettség igazolásával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 13/2022. (I. 20.) Korm. rendelet hatálybalépéséről szóló 35/2022. (II. 8.) Korm. rendelet módosítása

- 7. §** Hatályát veszti a koronavírus elleni védettség igazolásával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 13/2022. (I. 20.) Korm. rendelet hatálybalépéséről szóló 35/2022. (II. 8.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése.

- 8. §** Nem lép hatályba a koronavírus elleni védetség igazolásával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 13/2022. (I. 20.) Korm. rendelet hatálybalépéséről szóló 35/2022. (II. 8.) Korm. rendelet 5. §-a.

4. Záró rendelkezések

- 9. §**
- (1) Ez a rendelet – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
  - (2) A 2. § (1) bekezdése és a 3. § (1) bekezdése az e rendelet kihirdetését követő 5. napon lép hatályba.
  - (3) Az 1. §, a 2. § (2) és (3) bekezdése, a 3. § (2) bekezdése, a 4. §, az 5. § 1–10. pontja, az 5. § 12–22. pontja, a 6–8. § 2022. május 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 165/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 94. § (4) bekezdés c) pont ca) és cb) alpontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2/A. § (1) A vizsgarészek a következők lehetnek: szóbeli, írásbeli, gyakorlati.
(2) Az emelt szintű élő idegen nyelv érettségi vizsga vizsgarészei a következők:
a) írásbeli vizsga I. – olvasott szöveg értése,
b) írásbeli vizsga II. – nyelvhelyesség,
c) írásbeli vizsga III. – hallott szöveg értése,
d) írásbeli vizsga IV. – íráskészség,
e) szóbeli vizsga – beszédkészség.”
- 2. §** Az R. Általános rendelkezések című alcíme a következő 5/A. §-sal egészül ki:
„5/A. § Emelt szintű érettségi vizsga szervezhető – a magyar mint idegen nyelv vizsgatárgy kivételével – abból a vizsgatárgyból, amely vizsgatárgy részletes emelt szintű érettségi vizsgakövetelményeit az Nkt. 6. § (1) bekezdése alapján az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) közzétette, és amely – mint a felsőoktatási felvételi eljárás során figyelembe vehető érettségi vizsgatárgy – a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. mellékletében szerepel.”
- 3. §** Az R. 20. § (7) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
[A 6. § (7) bekezdése szerint a vizsgázó kérelmére, az igazgató engedélye alapján]
„f) biztosítani kell a fizikai vagy kommunikációs segítséget nyújtó segítő személy, illetve a jelnyelvi tolmács jelenlétét, azzal, hogy a segítő személy, a jelnyelvi tolmács a vizsga értékelésének alapjául szolgáló tevékenységet a vizsgázó helyett nem végezhet el.”
- 4. §** Az R. 60/G. és 60/H. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„60/G. § Az Előadó-művészet ágazathoz tartozó ágazaton belüli specializáció szakmai vizsgatárgyak kormányhivatalok által szervezett vizsgái esetében a szóbeli tételüket az írásbeli vizsgák befejezését követően a Hivatal állítja össze a központi vizsgakövetelmények alapján.
60/H. § Az ágazati és az ágazaton belüli specializáció szakmai vizsgatárgyak kormányhivatalok által szervezett vizsgái esetén – az Előadó-művészet ágazathoz tartozó ágazaton belüli specializáció szakmai vizsgatárgyak kivételével – a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal készítteti el a szóbeli tételsorokat.”
- 5. §** Az R. 3. számú melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 6. §** Az R.
a) 9. § (3) bekezdés a) pontjában a „teljes befejezését” szövegrész helyébe a „befejező tanévét” szöveg,
b) 9. § (3) bekezdés b) pontjában a „befejezését megelőző” szövegrész helyébe a „befejező tanévét megelőző” szöveg, a „teljes befejezését” szövegrész helyébe a „befejező tanévét” szöveg,
c) 18/A. § (2) bekezdésében az „az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter)” szövegrész helyébe az „a miniszter” szöveg,
d) 60/I. § (1) bekezdésében az „egyes köznevelési és szakképzési tárgyú, valamint a jelnyelvoktatói névjegyzék vezetésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 65/2021. (II. 15.) Korm. rendelettel” szövegrész helyébe az „érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 165/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel” szöveg, az „előrehozott érettségi vizsgát is e követelmények alapján tehet” szövegrész helyébe az „előrehozott, szintemelő és pótló érettségi vizsgát is e követelmények alapján tehet” szöveg,
e) 2. számú melléklet ELSŐ RÉSZ 2. pontjában foglalt táblázat A:23 mezőjében a „Katonai” szövegrész helyébe a „Honvédelmi” szöveg lép.

- 7. §** (1) Hatályát veszti az R. 9. § (3) bekezdés a) pontjában az „, informatikából” szövegrész.
(2) Hatályát veszti az R.
a) 61/A. §-a,
b) 2. számú melléklet MÁSODIK RÉSZ KATONAI ALAPISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGY ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI alcíme.
- 8. §** (1) Ez a rendelet – a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.
(2) A 3. § 2022. július 1-jén lép hatályba.
(3) A 7. § (1) bekezdése 2024. január 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 165/2022. (IV. 28.) Korm. rendelethez

„3. számú melléklet a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelethez

1. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

1.1. KÖTELEZŐ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

1.1.1. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.1.1.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1.1.1.1. A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsga célja

A vizsgakövetelményekben a vizsga mindkét szintjén meghatározó szerepet töltenek be a szövegértés, az írásbeli és szóbeli szövegalkotás képességei és tevékenységei. Hangsúlyosak azok a szövegfeldolgozási, -elemzési és -értelmezési szempontok, nyelvi és irodalmi ismeretek, amelyek a Kárpát-medencei és az európai kulturális hagyomány mellett a jelen világának, a jelen kultúrájának megértéséhez elengedhetetlenek, amelyek szükségesek az önálló tájékozódáshoz, az ítélőképességhez, az érzelmi, a szociális, az intellektuális élmények megéléséhez és kifejezéséhez. A magyar nyelv és irodalom érettségi vizsgája olyan kitüntetett alkalom, amely az alábbi célokat követve teszi lehetővé a vizsgázó nyelvi kultúrájának és irodalmi műveltségének minősítését és értékelését.

Az érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

a) hogyan tudja alkalmazni nyelvi, nyelvhasználati, irodalmi és fogalmi ismereteit, olvasói tapasztalatait a múlt és a jelenkor nyelvi, kulturális jelenségeinek megértésében;

b) hogyan képes tudását, gondolatait, véleményét szóban és írásban előadni a vizsgafeladatoknak megfelelő műfajban, a szükséges és lehetséges tartalmakkal, szerkezetben és stílusban;

c) tud-e önállóan reagálni különböző korszakok különböző műfajú szépirodalmi, köznapi, tudományos szövegeinek gondolataira, állításaira, következtetéseire;

d) képes-e élethelyzetek, döntési szituációk, etikai kérdések, gondolatok, érzelmek, magatartások, szociális beállítódások, elvek, eszmék, érzelmek árnyalt bemutatására, értelmezésére;

e) képes-e felelős munkavállalóként és állampolgárként hétköznapi szövegek megértésével, a munkához, az állampolgári létehez szükséges szövegek létrehozásával élni a szövegek adta lehetőségekkel;

f) teljesítményében kifejeződik-e önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége, kreativitása, nyelvi-irodalmi kultúrájának egyéni sajátosságai, értékválasztásai;

g) tud-e logikusan érvelni, következtetéseit, gondolatait világos nyelvi formában előadni, véleményt alkotni;

h) képes-e különböző alkotói magatartások, kifejezőmódok megkülönböztetésére, összevetésére, különböző szövegek elemzésére, összehasonlítására, értelmezésére, értékelésére;

i) felismeri-e egy-egy korszak kifejezőmódjának, művészetének találkozási pontjait;

j) tud-e irodalmi és nem irodalmi szövegek, kérdésvetések és válaszok sokféleségében tematikusan és kronológiailag tájékozódni.

A középszintű vizsga a köznapi kommunikációban, a magyar nyelv használatában és az irodalomban tájékozódni tudó ember kommunikációs képességeit, nyelvi, irodalmi műveltségét, szövegértő és szövegalkotó képességeit, problémalátását, problémamegoldó gondolkodását vizsgálja, így a vizsga a vizsgázóktól a mindennapi életben és az önművelésben szükséges ismeretszerzési eljárásokat, írásbeli és szóbeli kifejezőképességet, a rendszerezés és alkalmazás alapvető formáit, valamint az értés, értelmezés, magyarázat, véleményalkotás, reflektálás képességének bizonyítását várja el.

Az emelt szintű vizsga elsősorban a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a vizsga a vizsgázóktól a középszintű követelményeket meghaladó, bonyolultabb ismeretszerzési eljárásokat, összetettebb rendszerezési, alkalmazási, összehasonlítási és elemzési szempontokat, valamint magasabb fokú gondolkodási, önállóbb ítéletalkotási képességeket várja el, az olvasottság, a nyelvi, irodalmi, fogalmi ismeretek, tények, összefüggések tágabb körét kéri számon.

1.1.1.2. MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.1.2.1. Középszintű vizsga

1.1.1.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértési-nyelvi feladatsor és irodalmi feladatlap	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy témakifejtő esszé írása	Egy magyar nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	40+20 pont	40 pont	15 pont	25 pont
7	Helyesírás: –8 pont Íráskép: –2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 10 pont	
8	100 pont		50 pont	

1.1.1.2.2. Emelt szintű vizsga

1.1.1.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		20 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	Szövegértési és nyelvi- irodalmi műveltségi feladatsor	Szövegalkotási feladatok: műértelmező szöveg és reflektáló szöveg	Egy magyar nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
5	40 pont	40+20 pont	15 pont	25 pont
6	Helyesírás: –8 pont Íráskép: –2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 10 pont	
7	100 pont		50 pont	

1.1.2. NEMZETISÉGI NYELV ÉS IRODALOM ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.1.2.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1.2.1.1. A nemzetiségi nyelv és irodalom érettségi vizsga célja

A nemzetiségi nyelv és irodalom érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e az anyanyelvi műveltség tartalmi és magatartásbeli elemeivel;
- elsajátította-e megfelelő szinten a nyelvhasználati képességeket a beszédértésben, a beszédben, a szövegértés és a szövegalkotás tevékenységében;
- hogyan tudja alkalmazni nyelvi, irodalmi és fogalmi ismereteit, olvasói tapasztalatait a nyelvi és kulturális jelenségek megítélésében;
- ismeri-e az adott nyelvhez kapcsolódó kultúrát, illetve nemzetisége kultúráját, nyelvi sajátosságait, valamint a kisebbségeket érintő aktuális kérdéseket Magyarországon és Európában;
- tudja-e gondolatait, véleményét szóban és írásban előadni a vizsgafeladatoknak megfelelő műfajban;
- elsajátította-e a közlés szándékához, céljához, tartalmához, helyzetéhez való stiláris alkalmazkodás képességét;
- elsajátította-e a szövegalkotás tartalmi és formai követelményeit;
- tájékozott-e az adott anyanemzet és magyarországi nemzetisége irodalmában;
- képes-e az irodalmi és nem irodalmi szövegek sokféleségében és kérdésfeltevésében eligazodni;
- érvényre jut-e önálló gondolkodása, problémaérzékenysége, lényegkiemelő és rendszerező képessége, nyelvi-irodalmi kultúrájának egyéni sajátosságai;
- tud-e logikusan érvelni, következtetni, döntési szituációkban eligazodni;
- képes-e mondanivalóját világos nyelvi formában, szabatosan, árnyaltan kifejezni;
- ismeri-e a nyelvművelés kérdését és jelentőségét, tudatában van-e az anyanyelv közösség- és identitásformáló funkciójának.

1.1.2.1.1. Középszinten:

A középszintű érettségi vizsga a vizsgázóktól az emelt szintű követelményektől egyszerűbb rendszerezési, alkalmazási, összehasonlítási és elemzési szempontokat vár el, illetve a nyelvi, irodalmi, fogalmi ismeretek, tények, összefüggések szűkebb körét kéri számon.

1.1.2.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga a nemzetiségi nyelv használatában és az irodalomban tájékozódni tudó ember nyelvi, irodalmi műveltségét, szövegértő és szövegalkotó képességeit, problémálatását, problémamegoldó gondolkodását vizsgálja.

Így a vizsga a vizsgázóktól a mindennapi életben és az önművelésben szükséges ismeretszerzési eljárásokat, írásbeli és szóbeli kifejezőképességet, a rendszerezés és alkalmazás formáit, az elemzés, az értelmezés és az önálló ítéletalkotás képességének bizonyítását várja el.

Számon kéri továbbá az olvasottságot, a nyelvi, irodalmi, fogalmi ismereteket, a tények és összefüggések széles körű felismerését.

Vizsgálja továbbá, hogy a vizsgázó a szövegelemző tevékenységében felismeri-e a műalkotások belső világát, annak megjelenési formáját, a kronológiai és kifejezésbeli összefüggéseket.

Az emelt szint a magasabb nyelvi készségek mellett a nyelvhasználati képességek biztonságát feltételezi a nyelvi, irodalmi ismeretek befogadásában és interpretálásában.

1.1.2.2. HORVÁT NYELV ÉS IRODALOM VIZSGA LEÍRÁSA**1.1.2.2.1. Középszintű vizsga****1.1.2.2.1.1. A vizsga részei**

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértés és érvelés vagy gyakorlati szövegalkotás	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy összehasonlítás	Egy horvát nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	50 pont	40 pont	10 pont	25 pont
7	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
8	100 pont		50 pont	

1.1.2.2.2. Emelt szintű vizsga**1.1.2.2.2.1. A vizsga részei**

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		20 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	Szövegértési és nyelvi-irodalmi műveltségi feladatsor	Szövegalkotási feladatok: műértelmező szöveg és reflektáló szöveg	Egy horvát nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
5	40 pont	50 pont	10 pont	25 pont
6	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
7	100 pont		50 pont	

1.1.2.3. NÉMET NYELV ÉS IRODALOM VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.2.3.1. Középszintű vizsga

1.1.2.3.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértés és érvelés vagy gyakorlati szövegalkotás	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy összehasonlítás	Egy német nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	50 pont	40 pont	10 pont	25 pont
7	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
8	100 pont		50 pont	

1.1.2.3.2. Emelt szintű vizsga

1.1.2.3.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		20 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	Szövegértési és nyelvi-irodalmi műveltségi feladatsor	Szövegalkotási feladatok: műértelmező szöveg és reflektáló szöveg	Egy német nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
5	40 pont	50 pont	10 pont	25 pont
6	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
7	100 pont		50 pont	

1.1.2.4. ROMÁN NYELV ÉS IRODALOM VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.2.4.1. Középszintű vizsga

1.1.2.4.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértés és érvelés vagy gyakorlati szövegalkotás	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy összehasonlítás	Egy román nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	50 pont	40 pont	10 pont	25 pont
7	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
8	100 pont		50 pont	

1.1.2.4.2. *Emelt szintű vizsga*1.1.2.4.2.1. *A vizsga részei*

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		20 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	Szövegértési és nyelvi-irodalmi műveltségi feladatsor	Szövegalkotási feladatok: műértelmező szöveg és reflektáló szöveg	Egy román nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
5	40 pont	50 pont	10 pont	25 pont
6	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
7	100 pont		50 pont	

1.1.2.5. **SZERB NYELV ÉS IRODALOM VIZSGA LEÍRÁSA**1.1.2.5.1. *Középszintű vizsga*1.1.2.5.1.1. *A vizsga részei*

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértés és érvelés vagy gyakorlati szövegalkotás	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy összehasonlítás	Egy szerb nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	50 pont	40 pont	10 pont	25 pont
7	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
8	100 pont		50 pont	

1.1.2.5.2. *Emelt szintű vizsga*1.1.2.5.2.1. *A vizsga részei*

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		20 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	Szövegértési és nyelvi-irodalmi műveltségi feladatsor	Szövegalkotási feladatok: műértelmező szöveg és reflektáló szöveg	Egy szerb nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
5	40 pont	50 pont	10 pont	25 pont
6	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
7	100 pont		50 pont	

1.1.2.6. SZLOVÁK NYELV ÉS IRODALOM VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.2.6.1. Középszintű vizsga

1.1.2.6.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		15 perc	
3	90 perc	150 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Szövegértés és érvelés vagy gyakorlati szövegalkotás	II. feladatlap: Műértelmező szövegalkotás: műértelmezés vagy összehasonlítás	Egy szlovák nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
6	50 pont	40 pont	10 pont	25 pont
7	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
8	100 pont		50 pont	

1.1.2.6.2. Emelt szintű vizsga

1.1.2.6.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	240 perc		20 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	Szövegértési és nyelvi-irodalmi műveltségi feladatsor	Szövegalkotási feladatok: műértelmező szöveg és reflektáló szöveg	Egy szlovák nyelvi tétel kifejtése	Egy irodalmi tétel kifejtése
5	40 pont	50 pont	10 pont	25 pont
6	Helyesírás: 8 pont Íráskép: 2 pont		A kifejtés nyelvi minősége: 15 pont	
7	100 pont		50 pont	

1.1.3. TÖRTÉNELEM ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.1.3.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1.3.1.1. A történelem érettségi vizsga célja

A történelem érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a történelmi gondolkodás kialakulásához szükséges alapokkal;
- rendelkezik-e alapvető ismeretekkel a magyarság, a magyar nemzet és Magyarország, az európai civilizáció, valamint az emberiség múltjáról;
- birtokában van-e a részletes követelményekben meghatározott alapvető történelmi tények ismeretének, elsajátította-e a közös kulturális kód leglényegesebb elemeit;
- tudja-e használni a történelmi szakszókincset és kulcsfogalmakat;
- képes-e ismereteit szóban és írásban előadni;
- elsajátította-e azokat a képességeket, készségeket és ismereteket, amelyekkel a történelmi eseményeket és jelenségeket értelmezni tudja;
- képes-e a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni;
- képes-e a történelmi forrásokat – legyenek akár eredeti források, akár a múlttól szóló feldolgozások – vizsgálni és elemezni, a múlt emberének életét reálisan elképzelni;
- fel tudja-e használni történelmi ismereteit arra, hogy a jelenkor társadalmi jelenségeit értelmezze;
- képes-e az érvekkel alátámasztott, árnyalt és tényszerű történelmi értékeléseket előnyben részesíteni a leegyszerűsítő véleményekkel szemben.

1.1.3.1.1.1. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga elsősorban a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. A vizsgázókról a középszintű követelményeket meghaladó szélesebb körű és mélyebb

történelmi ismereteket, bonyolultabb ismeretszerzési eljárásokat, kifejezőképességet, összetettebb rendszerezési, alkalmazási, összehasonlítási és elemzési szempontokat, valamint magasabb fokú gondolkodási műveleteket, önállóbb ítéletalkotási készségeket vár el.

A vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- a) rendelkezik-e a történelmi gondolkodás kialakulásához szükséges alapokkal;
- b) rendelkezik-e alapvető ismeretekkel a magyarság, a magyar nemzet és Magyarország, az európai civilizáció, valamint az emberiség múltjáról;
- c) birtokában van-e az alapvető történelmi tények ismeretének a részletes követelményekben meghatározottak szerint, elsajátította-e a közös kulturális kód leglényegesebb elemeit;
- d) tudja-e használni a történelmi szakszókincset és kulcsfogalmakat;
- e) képes-e ismereteit szóban és írásban előadni;
- f) elsajátította-e azokat a képességeket, készségeket és ismereteket, amelyekkel a történelmi eseményeket és jelenségeket értelmezni tudja;
- g) képes-e a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni;
- h) képes-e a történelmi forrásokat – legyenek akár eredeti források, akár a múltról szóló feldolgozások – vizsgálni és elemezni, a múlt emberének életét reálisan elképzelni;
- i) fel tudja-e használni történelmi ismereteit arra, hogy a jelenkor társadalmi jelenségeit értelmezze;
- j) képes-e az érvekkel alátámasztott, árnyalt és tényszerű történelmi értékeléseket előnyben részesíteni a leegyszerűsítő véleményekkel szemben.

1.1.3.2. TÖRTÉNELEM ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.3.2.1. Középszintű vizsga

1.1.3.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	180 perc		15 perc
3	Feladatsor		Tételkifejtés
4	I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldása	II. rész: Szöveges (kifejtendő) feladatok megoldása	
5	50 pont	50 pont	
6	100 pont		50 pont

1.1.3.2.2. Emelt szintű vizsga

1.1.3.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	240 perc		20 perc
3	100 perc	140 perc	
4	Feladatsor		Egy problémaközpontú tétel kifejtése
5	I. feladatlap: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok megoldása	II. feladatlap: Szöveges (kifejtendő) feladatok megoldása	
6	50 pont	50 pont	
7	100 pont		50 pont

1.1.4. MATEMATIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.1.4.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1.4.1.1. A matematika érettségi vizsga célja

A matematika érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó

- a) tud-e logikusan gondolkodni, rendelkezik-e megfelelő matematikai probléma- és feladatmegoldó, valamint absztrakciós, analízáló és szintetizáló képességgel;
- b) tud-e állításokat, egyszerűbb gondolatmenetű bizonyításokat szabatosan megfogalmazni, áttekinthető formában leírni;
- c) elsajátította-e a mindennapi életben használatos számolási technikákat, rendelkezik-e biztos becslési képességgel, az önellenőrzés igényével;

d) képes-e statisztikai gondolatok megértésére, intelligens felhasználására, a függvény- vagy függvényszerű kapcsolatok felismerésére és értékelésére;

e) képes-e a leírt síkbeli és térbeli szituációk elképzelésére, tud-e ezekhez ábrát készíteni, és ennek segítségével az adott konstrukcióban gondolkodni, számolni;

f) képes-e a tanult ismereteket más tantárgyakhoz kapcsolódó feladatokban alkotó módon alkalmazni;

g) képes-e hétköznapi szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, egy-egy gyakorlati kérdés megoldásához matematikai modellt alkotni, különböző problémamegoldó stratégiákat alkalmazni;

h) képes-e a függvénytáblázat, a zsebszámológép és különböző matematikai segédeszközök célszerű alkalmazására; a mindenkor tárgyi feltételek függvényében, azokkal szinkronban a matematikai eszközökkel való problémamegoldásban a programozható számológép, a grafikus kalkulátor és a számítógép használata fokozatosan követelménnyé válhat.

1.1.4.1.1.1. Emelt szinten:

Az emelt szinten a felsoroltakon túl az érettségi vizsga célja annak mérése, hogy a vizsgázó

a) rendelkezik-e a felsőfokú matematikai tanulmányokhoz szükséges alapokkal;

b) képes-e hipotéziseket megfogalmazni, és sejtéseit bizonyított állításaitól megkülönböztetni;

c) milyen szintű kombinatív készséggel rendelkezik, mennyire kreatív a gondolkodása;

d) képes-e gondolatmenetében érthetően, világosan alkalmazni a matematikai modellalkotás következő lépéseit: probléma megfogalmazása, matematikai formába öntése, összefüggések keresése, az eredmények matematikai módszerekkel történő kiszámítása, igazolása, értelmezése.

Az ismeretek legnagyobb része a középszinten és az emelt szinten egyaránt megjelenik. Ezen ismeretek feldolgozásában az emelt szintet az igényesebb felépítés, az összetettebb alkalmazás, a nehezebb feladatok jellemzik. A követelmények leírásában gyakran szereplő „szemléletes” jelző azt fejezi ki, hogy az adott fogalom matematikailag precíz ismerete nem követelmény. A matematika tanításában csak spirálisan lehet haladni, így több téma, pl. az analízis – a felkészülésre fordítható idő alatt – a középiskolai tanulmányok végére is csak szemléletes formában tanítható meg, és csak bizonyos alkalmazásokat tesz lehetővé.

1.1.4.2. MATEMATIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.4.2.1. Középszintű vizsga

1.1.4.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	180 perc		15 perc
3	45 perc	135 perc	
4	Feladatsor		Definíció, illetve tétel kimondása Definíció közvetlen alkalmazása Feladatmegoldás
5	I. rész	II. rész	
6	30 pont	70 pont	
7	100 pont		50 pont

1.1.4.2.2. Emelt szintű vizsga

1.1.4.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	240 perc		20 perc
3	Feladatsor		Egy téma összefüggő kifejtése megadott szempontok szerint
4	I. rész	II. rész	
5	51 pont	64 pont	
6	115 pont		35 pont

1.1.5. ÉLŐ IDEGEN NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.1.5.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1.5.1.1. Az idegen nyelv érettségi vizsga célja

Az idegen nyelv érettségi vizsga célja a kommunikatív nyelvtudás mérése, azaz annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e valós kommunikációs céljait megvalósítani.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga a nyelvtanítás pragmatikus, kognitív és személyiségfejlesztő céljai közül csak a pragmatikus cél megvalósulását méri, vagyis azt, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a kommunikatív kompetencia meghatározott szintjével. Bár nagyon fontos, hogy a tanulók a tanítási folyamat során ismereteket szerezzenek a világról, a nyelvről és a célkultúrákról, ezeket az ismereteket az idegen nyelvi érettségi vizsga közvetlen módon nem méri. Ezek az ismeretek azonban megjelennek a vizsgafeladatokban használt autentikus anyagokban.

A vizsga mindkét szinten a négy nyelvi alapkészséget: az olvasott szöveg értését, a hallott szöveg értését, a beszéd-készséget és íráskészséget, valamint a nyelvhelyességet méri. A kommunikatív készségek alkalmazásához a nyelvhasználónak rendelkeznie kell megfelelő mennyiségű szókincssel, és ismernie kell a nyelv struktúráját is. Ezért a nyelvtani és lexikai kompetenciát mindkét szinten külön vizsgarész keretében is méri. A vizsga egynyelvű, azaz közvetítési készséget nem mér.

Az idegen nyelvi érettségi vizsga szintmeghatározásai igazodnak az Európa Tanács skálájához. A vizsga középszintje a B1, az emelt szint pedig a B2 szintnek felel meg.

1.1.5.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e a fontosabb információkat megérteni olyan olvasott és hallott, köznapi, egyszerű, eredeti idegen nyelvű szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak. A vizsga azt is méri, hogy vizsgázó tud-e kommunikálni hétköznapi helyzetekben, és tud-e egyszerű, összefüggő szöveget alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak.

1.1.5.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e megérteni különböző fajtájú igényesebb és hosszabb, konkrét vagy elvont témájú írott és hallott idegen nyelvű szövegek fő gondolatmenetét, és követni tudja-e a hosszabb, összetettebb érveléseket is. A vizsga azt is méri, hogy a vizsgázó képes-e idegen nyelven mind szóban, mind írásban folyamatosan és természetesen módon kifejezni magát, világos, jól szerkesztett szöveget létrehozni, és eközben megbízhatóan használja-e a szövegszerkesztési mintákat, szövegösszekötő elemeket, továbbá indokolni tudja-e véleményét.

1.1.5.2. ÉLŐ IDEGEN NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.5.2.1. Középszintű vizsga

1.1.5.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga				Szóbeli vizsga
2	180 perc				15 perc
3	60 perc	30 perc	30 perc	60 perc	
4	Feladatsor				Beszéd-készség
5	I. feladatlap: Olvasott szöveg értéke	II. feladatlap: Nyelvhelyesség	III. feladatlap: Hallott szöveg értéke	IV. feladatlap: Íráskészség	
6	33 pont	18 pont	33 pont	33 pont	
7	117 pont				33 pont

1.1.5.2.2. Emelt szintű vizsga

1.1.5.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga I. – Olvasott szöveg értéke	Írásbeli vizsga II. – Nyelvhelyesség	Írásbeli vizsga III. – Hallott szöveg értéke	Írásbeli vizsga IV. – Íráskészség	Szóbeli vizsga – Beszéd-készség
2	240 perc				20 perc
3	70 perc	50 perc	30 perc	90 perc	
4	Feladatsor	Feladatsor	Feladatsor	Feladatsor	
5	30 pont	30 pont	30 pont	30 pont	
6	120 pont				30 pont

1.1.6. LATIN NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.1.6.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1.6.1.1. A latin nyelv érettségi vizsga célja

Az élő nyelvek tanulásakor megismerhető más kultúrák a latin nyelv esetében térbeli helyett időbeli eltérést mutatnak: saját európai és nemzeti múltunk jelentős kulturális értékeinek felfedezését. Az élő nyelvek köznapi beszédhelyzetekben történő alkalmazásával szemben latin nyelvtudásukat a vizsgázók írott szövegek megértéséhez alkalmazzák, mely szövegek az egyidejű emberi kapcsolatok kialakításának lehetősége helyett általános esztétikai, erkölcsi értékkel vagy történeti fontossággal bírnak.

A latin nyelv érettségi vizsga célja kettős. Vizsgálja egyrészt a latin nyelv elemeinek és szabályainak gyakorlott és tudatos használatát, másrészt pedig Európa latin nyelvű kultúrájának térbeli és időbeli kereteiről, szakaszairól, megjelenési formáiról elsajátított ismereteket, ennek keretében az antik eredetű köznyelvi és szaknyelvi kifejezéseink helyes és tudatos használatát.

A latin nyelv érettségi vizsgájának célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- a) képes-e a pontos szövegértésre, azok megfelelő szóbeli előadására és fordítására;
- b) rendelkezik-e a más idegen nyelvek tanulására is érvényes grammatikai tudatossággal;
- c) képes-e az európai kultúra alapjairól szerzett ismeretei közvetítésére, ezek összekapcsolására a magyar kultúrával.

A követelményeket a nyelvtudás egyes elemeire bontva határozzuk meg: készségek és nyelvi eszköztár. Az összetett célrendszer sajátos témák megadásával is jár. A kulturális ismeretek és az azok forrásaiként szolgáló szöveganyag egymással szervesen összefüggő rendszerként foghatók fel.

A vizsga két szintje közötti különbség a megértendő, illetve lefordítandó szövegek fajtájában, összetettségében, terjedelmében, a nyelvi készségek, lexikai és leíró nyelvtani ismeretek elsősorban mennyiségi különbségében, valamint a feladatok típusában mutatkozik meg.

1.1.6.2. LATIN NYELV ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.1.6.2.1. Középszintű vizsga

1.1.6.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	180 perc		15 perc
3	135 perc	45 perc	
4	Feladatsor		Tételkifejtés Szövegismeret Szövegelemzés Képelemzés
5	I. feladatlap: Fordítás	II. feladatlap	
6	40 pont	35 pont	
7	75 pont		75 pont

1.1.6.2.2. Emelt szintű vizsga

1.1.6.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	180 perc		20 perc
3	135 perc	45 perc	
4	Feladatsor		Szövegismeret Szövegelemzés Képelemzés
5	I. feladatlap: Fordítás	II. feladatlap	
6	40 pont	35 pont	
7	75 pont		75 pont

1.2. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

1.2.1. ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.1.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.1.1.1. Az állampolgári ismeretek érettségi vizsga célja

Az állampolgári ismeretek érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- ismeri-e a demokratikus jogállam felépítését, intézményeit és működését;
- ismeri-e az alapvető emberi jogokat, tisztában van-e saját állampolgári jogaival és kötelességeivel;
- tisztában van-e a családi szerepek sajátosságával és a családi szocializáció jelentőségével;
- felkészült-e a demokratikus közéletben való részvételre, helytállásra a munka, illetve az üzleti élet területén;
- tudja-e azonosítani a magyar nemzettudat sajátosságait, érti-e a nemzeti identitás jelentőségét az egyén és a közösség szempontjából;
- felismeri-e a haza védelmének fontosságát, ismeri-e a honvédelem feladatköreit, és az ezekkel járó, minden magyar állampolgárra vonatkozó kötelezettségeket;
- elsajátította-e azokat az ismereteket és készségeket, amelyek a mindennapi ügyintézésben való tájékozódását segítik;
- érti-e a környezeti fenntarthatóság jelentőségét a mindennapi életben, az egyén, a család, a település, a régió és az állam szintjén, valamint globális perspektívában;
- ki tudja-e fejteni önálló véleményét gazdasági vagy ökológiai témákról;
- képes-e pénzügyi döntéseit körültekintően és megalapozottan meghozni;
- tájékozott-e a munkavállalással kapcsolatos szabályokban.

Az állampolgári ismeretek érettségi vizsga rendeltetése - a tantárgy alapvető céljaival összefüggésben - az, hogy felmérje, mennyire sajátította el a vizsgázó a tudatos és felelős állampolgári létehez szükséges lényeges ismereteket és kompetenciákat, tudja-e alkalmazni azokat az eljárásokat, készségeket, amelyek a társadalmi részvételéhez, mindennapi boldogulásához szükségesek. A középszintű vizsga a vizsgázóktól az alapvető állampolgári ismeretek mellett az egyszerűbb ismeretszerzési eljárásokat, kifejezőképességet, a rendszerezés és alkalmazás alapvető formáit, valamint a tantárgy témaköreiben az ítéletalkotás készségének meglétét várja el.

1.2.1.2. ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.1.2.1. Középszintű vizsga

1.2.1.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	(projekt)	15 perc	
3	Egy téma önálló, évközi feldolgozása	10 perc	5 perc
4		Tételkifejtés	Projektvédelem
5		50 pont	20 pont
6	80 pont	70 pont	

1.2.2. BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.2.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.2.1.1. A belügyi rendészeti ismeretek érettségi vizsga célja

A belügyi rendészeti ismeretek érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- ismeri-e a főbb rendészeti fogalmakat, a rendészeti szervek feladatrendszerét, szervezetét, erőit, eszközeit,
- tudja-e a rendészeti szerveket egymástól megkülönböztetni, rámutatni azok azonosságaira és különbözőségeire,
- képes-e a rendészeti szervekkel szemben támasztott elvárásokról önálló véleményt alkotni, véleményét érvekkel alátámasztani,
- ismeri-e a rendészeti szervek működését meghatározó jogszabályok főbb rendelkezéseit,
- elsajátította-e azokat az ismereteket, amelyekkel fel tudja ismerni a tanult szabálysértési és bűncselekményi tényállásokat, tudja-e azokat értelmezni,
- ki tudja-e választani az elsősegélynyújtáshoz, a terepen történő tájékozódáshoz, a szakmai feladatok ellátásához szükséges eszközöket,
- tudja-e az eszközöket szakszerűen és célszerűen használni,
- képes-e gondolatait szabatosan, szaknyelven megfogalmazni,

i) teljesítményében kifejeződik-e önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége.

1.2.2.2. BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.2.2.1. Középszintű vizsga

1.2.2.2.1.1. A vizsga részei

	A		B
1.	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2.	120 perc		15 perc
3.	Feladatsor		Egy elméleti ismereteket számonkérő feladat és egy gyakorlati jellegű feladat
4.	I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	II. rész: Szöveges, kifejtendő feladatok	
5.	60 pont	40 pont	
6.	100 pont		50 pont

1.2.2.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.2.2.2.1. A vizsga részei

	A		B
1.	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2.	180 perc		20 perc
3.	Feladatsor		Egy elméleti ismereteket számonkérő feladat és egy gyakorlati jellegű feladat
4.	I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	II. rész: Szöveges, kifejtendő feladatok	
5.	60 pont	40 pont	
6.	100 pont		50 pont

1.2.3. BIBLIAISMERET - HIT GYÜLEKEZETE (VILÁGNÉZETILEG ELKÖTELEZETT ISKOLÁK RÉSZÉRE) ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.3.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.3.1.1. A Bibliaismeret - Hit Gyülekezete (Világnézetileg elkötelezett iskolák részére) érettségi vizsga célja

A bibliaismeret oktatásának feladata, hogy a tanuló megismerje az ó- és újszövetségi Szentírást, és így segítse a tanulót hitének erősödésében, elmélyítésében, keresztény világnézet és életvitel kialakításában. Nem lehet ugyanakkor az érettségi vizsga célja a személyes hit számonkérése.

A bibliaismeret tantárgyi érettségi célja meggyőződni arról, hogy a vizsgázó

a) ismeri a teljes ó- és újszövetségi Szentírás tartalmát, valamint az egyén, a család és a társadalom más csoportjai, a nemzet és az egész emberiség számára szóló üzenetét;

b) tisztában van a Szentírásban lefektetett erkölcsi normákkal, képes azokat a mindennapi élet helyzeteire vonatkoztatni;

c) ismeri az egyes témákhoz tartozó legfontosabb szentirati szakaszokat;

d) képes a bibliai eseményeket történelmi összefüggéseikben megragadni;

e) képes rövidebb bibliai részletek önálló értelmezésére, ismeri a legfontosabb értelmezési szempontokat, módszereket;

f) képes a bibliai könyvek értelmezése során lexikonok, kézikönyvek, térképek önálló használatára;

g) képes az olvasottakról önállóan véleményt kialakítani;

h) képes ismereteit szóban és írásban világosan kifejezni.

1.2.3.2. BIBLIAISMERET - HIT GYÜLEKEZETE ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.3.2.1. Középszintű vizsga

1.2.3.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Szóbeli vizsga		
2	15 perc		
3	10 perc	5 perc	
4	Tételkifejtés		A) és B) feladat előadásmódja
5	A) feladat	B) feladat	
6	30 pont	10 pont	10 pont
7	50 pont		

1.2.3.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.3.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga		
2	180 perc		20 perc		
3	60 perc	120 perc	15 perc	5 perc	
4	Feladatsor		Tételkifejtés		A) és B) feladat előadásmódja
5	I. feladatlap: Bibliaismereti feladatsor	II. feladatlap: Szövegalkotási feladat	A) feladat	B) feladat	
6	40 pont	60 pont	30 pont	10 pont	10 pont
7	100 pont		50 pont		

1.2.4. BIOLÓGIA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.4.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.4.1.1. A biológia érettségi vizsga célja

1.2.4.1.1.1. A biológia érettségi vizsga általános céljai

A biológia érettségi vizsga szintjei egymásra épülnek, de a vizsgázói tudás más-más típusát mérik. A biológia érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó a megfelelő szinten

1. ismeri-e a kísérleti és megfigyelési eszközök, a műveletek és az elméleti háttér tekintetében a részletes követelményekben meghatározott biológiai vizsgálatok célját és módszereit;

2. képes-e kritikusan elemezni az egyes módszerek, konkrét vizsgálatok problémáit, korlátait;

3. képes-e felismerni a tudományosan vizsgálható problémákat, érti-e a bizonyítás vagy cáfolat jelentőségét, adott esetben tud-e erre alkalmas módszert javasolni;

4. rendelkezik-e az élő természetről alkotott emberi tudás eredetéről, megbízhatóságáról szóló, történeti szemléletű és tudományosan megalapozott elképzelésekkel;

5. képes-e egyszerűbb biológiai vizsgálatokat elvégezni, a tapasztalatait rögzíteni, azok alapján következtetést megfogalmazni;

6. ismeri-e a biológia kulcsfogalmait és alapvető elméleteit, képes-e ezeket a történeti kialakulásukkal, adott esetben a társtudományokkal összefüggésben értelmezni;

7. képes-e a biológiai tudásához kapcsolódó, etikailag is fontos kérdésekben tudományosan megalapozottan érvelni;

8. képes-e a biológiai rendszerek többszintű szerveződésében tájékozódni, egy jelenség vizsgálatában a megfelelő szinteket figyelembe venni;

9. ismeri-e az emberi szervezet felépítését és működését, képes-e a betegségek, diszharmonikus állapotok tüneteit és egyéb jellemzőit ezzel összefüggésben értelmezni;

10. rendelkezik-e saját testi és pszichés fejlődéséről alkotott, folyamatszémleletű, biológiai működéseit figyelembe vevő elképzelésekkel;

11. ismeri-e a betegségmegelőzés és az egészséges életmód szabályait;

12. rendelkezik-e az egyed feletti szerveződési szintű rendszerek felépítéséről és működéséről alkotott elképzelésekkel, képes-e ennek alapján a bennük végbemenő folyamatokat elemezni, előrejelzéseket tenni;

13. tud-e különféle információ típusokat célszerűen átalakítani, képi információkat szövegesen értelmezni, infografikákat alkotni, azokból következtetéseket levonni;

14. képes-e biológiai vonatkozású kérdésekben véleményt alkotni, vitákban tudományos tényekre alapozottan érvelni;

15. képes-e a természet- és környezetvédelem alapvető problémáit és azok lehetséges megoldási módjait a biológiai mellett a gazdasági és társadalmi szempontokból is vizsgálni;

16. érdeklődik-e az élő természettel, egészségünkkel kapcsolatos kérdések iránt, van-e ezekről szélesebb körű tájékozottsága.

1.2.4.1.1.2. Középszinten:

A középszintű biológia érettségi vizsga műveltségi jellegű, követelményei a biológia kulcsfogalmainak és elméleteinek átfogó ismeretét, a mindennapi életben való alkalmazáshoz szükséges gondolkodási képességeket kéri számon. A vizsga témakörei a gyakorlathoz közelebb állnak, számuk és mélységük kisebb, kevésbé elvontak.

1.2.4.1.1.3. Emelt szinten:

Az emelt szintű biológia érettségi vizsga szakértői jellegű, követelményei a bővebb tartalmi tudást, a kulcsfogalmak és elméletek mélyebb ismeretét, új összefüggésekben és problémák megoldásában való alkalmazását, a gyakorlottabb természettudományos gondolkodást kéri számon.

A vizsga témakörei részben a középszinthez kapcsolódnak, de a biológia tudományának elvontabb területeit is tartalmazzák, valamint igénylik a szerveződési szintek közötti összefüggések felismerését is.

1.2.4.2. BIOLÓGIA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.4.2.1. Középszintű vizsga

1.2.4.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga		
2	150 perc	15 perc		
3	6-12 feladtból álló feladatsor (100 részfeladat)	A) feladat: Egy téma kifejtése	B) feladat: Projektmunka ¹ vagy gyakorlati feladat	Az A) és B) feladatokra adott feleletek felépítése, nyelvi kifejezőképesség
4		25 pont	20 pont	5 pont
5	100 pont	50 pont		

1.2.4.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.4.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	240 perc		20 perc
3	Feladatsor		Egy A) és egy B) feladat megoldása, kifejtése
4	Egy 8-10 feladatot tartalmazó feladatsor	Írányított esszét is tartalmazó választható problémafeladat	
5	80 pont	20 pont	
6	100 pont		50 pont

1.2.5. CÉLNYELVI CIVILIZÁCIÓ ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.5.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.5.1.1. A célnyelvi civilizáció érettségi vizsga célja

A célnyelvi civilizáció érettségi vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a célnyelvi civilizáció tantárgy témakörei kapcsán tanult ismeretekkel;
- ismeri-e a célországban élő emberek életmódját, szokásait, hagyományait;
- helyesen használja-e a témakörökkel kapcsolatos fogalmakat;
- birtokában van-e azoknak a képességeknek, amelyekkel az egyes eseményeket, jelenségeket értelmezni tudja;
- rendelkezik-e azokkal a képességekkel, elemzési módszerekkel, amelyekkel értelmezni tudja a jelenkor eseményeihez vezető összefüggéseket;

¹ Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

f) tud-e térben és időben tájékozódni a célországok történelmében, földrajzában, gazdaságában, egyes művészeti ágaiban;

g) képes-e a forrásokat megérteni és értelmezni;

h) képes-e saját tapasztalatait, élményeit általános formában megfogalmazni, vagy a felvetődő általánosabb kérdésekre és problémákra tud-e konkrét példákat és eseteket mondani;

i) képes-e pontos ismeretekkel alátámasztva meghatározni a célország és a magyar kultúra közötti hasonlóságokat és különbségeket;

j) rendelkezik-e a szociális viselkedés megfelelő formáival, kellő nyitottsággal és toleranciával a más kultúrkörben élő embertársai iránt;

k) képes-e folyékonyan, szabatosan, a megfelelő szókincset használva beszélni a célország kultúrájáról.

1.2.5.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsga a vizsgázóktól pontos ismereteket, megfelelő kifejezőkészséget, az elemzés, rendszerezés egyszerűbb formáit várja el.

1.2.5.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga a középszintű követelményeket meghaladó ismeretanyagot, kifejezőkészséget, elemzési és összehasonlítási szempontokat, önálló ítéletalkotási készséget vár el.

1.2.5.2. CÉLNYELVI CIVILIZÁCIÓ ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.5.2.1. Középszintű vizsga

1.2.5.2.1.1. A vizsga részei

	A
1	Szóbeli vizsga
2	15 perc
3	Tételkifejtés
4	50 pont

1.2.5.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.5.2.2.1. A vizsga részei

	A	B
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
2	180 perc	20 perc
3	Feladatsor	Tételkifejtés
4	80 pont	70 pont

1.2.6. DIGITÁLIS KULTÚRA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.6.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.6.1.1. A digitális kultúra érettségi vizsga célja

A digitális kultúra érettségi vizsga célja, hogy a vizsgázó bizonyítsa az általános műveltség részét képező digitális kompetenciák és informatikai ismeretek elsajátításának mértékét.

A vizsgázó bizonyítsa be, hogy

- képes kiválasztani a probléma megoldáshoz szükséges informatikai eszközöket;
- képes a feladatok megoldásához az informatikai erőforrások integrált használatára;
- önállóan tudja kezelni és a problémamegoldáshoz célszerűen használni az alkalmazói rendszereket;
- képes problémamegoldáshoz az adatokat kiválasztani és típusalgoritmusokat használni;
- felismeri az informatikai és társadalmi kölcsönhatásokat;
- képes a digitális kultúra területén a szakmai fejlődésre.

1.2.6.1.1.1. Emelt szinten:

Az emelt szinten a felsoroltakon túl az érettségi vizsga célja annak vizsgálata, hogy a vizsgázó képes

- a problémamegoldáshoz algoritmust készíteni és számítógépes megvalósítását elkészíteni;
- problémák megfogalmazására és komplex eszközhasználattal azok megoldására;
- számítógépes dokumentumok tervezésére, elkészítésére és publikálására a világhálón.

A digitális kultúra gyakorlatorientált tárgy, ezért meghatározó szerepe van a számítógépen végzett feladatmegoldásnak. Minden gyakorlati vizsgafeladatot számítógéppel kell megoldani.

1.2.6.2. DIGITÁLIS KULTÚRA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.6.2.1. Középszintű vizsga

1.2.6.2.1.1. A vizsga részei

	A	B
1	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
2	180 perc	15 perc
3	Számítógéppel megoldandó feladatsor	Egy téma összefüggő kifejtése megadott szempontok szerint és egy programozással kapcsolatos feladat megoldásának bemutatása
4	100 pont	50 pont

1.2.6.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.6.2.2.1. A vizsga részei

	A	B
1	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
2	240 perc	20 perc
3	Számítógéppel megoldandó feladatsor	Egy téma összefüggő kifejtése megadott szempontok szerint és egy vagy több programozással kapcsolatos feladat megoldásának bemutatása
4	120 pont	30 pont

1.2.7. DRÁMA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.7.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.7.1.1. A dráma érettségi vizsga célja

A dráma érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e a dráma és a színház értő befogadására, az alkotások értelmezésére;
- tudja-e használni a megismert fogalmi készletet a látott drámapunkta vagy előadás elemzésében;
- rendelkezik-e a részletes vizsgakövetelményekben meghatározott területeken végzett tevékenységhez szükséges kompetenciákkal;
- tudja-e alkalmazni színháztörténeti és elméleti ismereteit;
- képes-e kifejezni magát különböző dramatikus tevékenységi formákban, improvizációs szöveges, illetve mozgásos feladatokban, és adottságaihoz mérten részt tud-e vállalni színházi jellegű előadás létrehozásában.

1.2.7.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsga a vizsgázóktól a drámai művek, színházi előadások művészi eszközeinek felismerését, azonosítását, az alapvető színházi eszközök és néhány színészi technika gyakorlati alkalmazását várja el.

1.2.7.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga a drámai művek és színházi előadások művészi eszközeinek széles körű felismerését, azonosítását, valamint a színházi eszközrendszer elemzését, a színészi technikák elmélyültebb gyakorlati alkalmazását várja el.

1.2.7.2. DRÁMA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.7.2.1. Középszintű vizsga

1.2.7.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E	F
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	Gyakorlati vizsga		
2	120 perc		15 perc	15 perc/fő		
3	Feladatsor		Egy tétel kifejtése	Háromból két gyakorlati feladat		
4	Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	Néhány soros jelenetelemzést, -értelmezést igénylő kérdések		Kiscsoportos (2-3 fős) drámajátékos improvizáció a helyszínen megadott témára	Előkészített, egyéni színpadi produkció	Előkészített, közös színpadi produkció (színelőadás, jelenet) bemutatása
5	30 pont	30 pont		30 pont	30 pont	30 pont
6	60 pont		30 pont	2×30=60 pont		

1.2.7.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.7.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E	F	G
1	Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga	Gyakorlati vizsga		
2	180 perc			20 perc	20 perc/fő		
3	Feladatsor			Egy tétel kifejtése	Háromból két gyakorlati feladat		
4	Általános színház- és drámaelméleti kérdések	Néhány soros jelenetelemzést, -értelmezést igénylő kérdések	Elemzést, értelmezést, reflektálást igénylő esszéfeladat		Kiscsoportos (2-3 fős) drámajátékos improvizáció a helyszínen megadott témára	Előkészített, egyéni színpadi produkció	Előkészített, közös színpadi produkció (színelőadás, jelenet) bemutatása
5	20 pont	20 pont	20 pont		25 pont	25 pont	25 pont
6	60 pont			40 pont	2×25=50 pont		

1.2.8. ÉNEK-ZENE ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.8.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.8.1.1. Az ének-zene érettségi vizsga célja

1.2.8.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e jól artikuláltan, tisztán intonálva, zeneileg formáltan énekelni;
- tudja-e kottaolvasási ismereteit alkalmazni a lapról olvasáskor;
- képes-e a tanult zeneművek hallás utáni felismerésére, a zeneszerzők, a műfajok, a korszakok meghatározására;
- ismeri-e a zenetörténeti korok általános jellemzőit;
- tud-e stílusjegyek alapján zenetörténeti korszakokat meghatározni;
- képes-e az irodalmi, képzőművészeti és építészeti mint társművészeti, valamint a történelmi kapcsolódások felvázolására;
- képes-e dallamátírásra a tanult hangnemekben;
- képes-e zenei alkotótevékenységben megnyilvánulni.

1.2.8.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt-szintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az esztétikai és előadói szempontoknak megfelelő éneklésre, artikulációra, biztos intonációra, frazeálásra, formálásra;
- képes-e társas zenélésre, képes-e alkalmazkodni és így élményt nyújtóan énekelni;
- tudja-e alkalmazni zenei ismereteit a lapról olvasáskor;
- tud-e tájékozódni a zeneirodalom kiemelkedő alkotásai között;

- e) képes-e zeneművek meghallgatása alapján a stílusok, zeneszerzők, művek, műfajok, formák, szerkesztési módok felismerésére, meghatározására;
- f) fel tud-e táni összefüggéseket, történelmi kapcsolódásokat, és képes-e az irodalom, képzőművészet, építészet, tánc és színház mint társművészeti kapcsolatok kifejtésére;
- g) a műelemzésekben tudja-e tanult ismereteit alkalmazni;
- h) képes-e a zenei hallás- és íráskészségek megfelelő szintű alkalmazására;
- i) képes-e hangközők, hangzatok lejegyzésére, éneklésére és megnevezésére;
- j) képes-e diktálás alapján egy- és kétszólamú dallamok lejegyzésére a tanult hangnemekben;
- k) képes-e zenei alkotótevékenység során megnyilvánulni, dallamokat és variációikat megalkotni.

1.2.8.2. ÉNEK-ZENE ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.8.2.1. Középszintű vizsga

1.2.8.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga		
2	120 perc		15 perc		
3	20 perc	100 perc			
4	Feladatsor		Tételkifejtés		
5	I. feladatlap: Zenefelismerés	II. feladatlap: Zenetörténeti szövegalkotás. Általános zenei alapismeretek, dallamátírás. Zenei alkotótevékenység	A) altétel: Éneklés, műelemzés (népdal)	B) altétel: Éneklés, műelemzés (műdal)	C) altétel: Lapról olvasás
6	24 pont	76 pont	15 pont	25 pont	10 pont
7	100 pont		50 pont		

1.2.8.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.8.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	180 perc		20 perc	
3	60 perc	120 perc		
4	Feladatsor		Tételkifejtés	
5	I. feladatlap: Dallamdiktálás, zenefelismerés	II. feladatlap: Zeneelmélet, zenetörténeti szövegalkotás. Zenei alkotótevékenység	A) altétel: Éneklés, műelemzés, zeneelmélet	B) altétel: Lapról olvasás
6	55 pont	45 pont	40 pont	10 pont
7	100 pont		50 pont	

1.2.9. FILOZÓFIA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.9.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.9.1.1. A filozófia érettségi vizsga célja

1.2.9.1.1.1. Középszinten:

- A középszintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó
- a) meg tudja-e különböztetni a hétköznapi és a filozófiai gondolkodásmódot;
- b) elsajátította-e a tartalmi követelményekben meghatározott alapismereteket (filozófiatörténeti vagy problémacentrikus kontextusban);
- c) tudja-e a tanult filozófiai alapfogalmakat, szak kifejezéseket alkalmazni;
- d) tud-e logikusan érvelni, következtetéseit világos nyelvi formában előadni;
- e) képes-e eredeti forrásból merített, rövid filozófiai szöveget értelmezni;
- f) képes-e a különböző filozófiai álláspontokat megkülönböztetni;
- g) felismeri-e a kiemelt korszakok művészetének, tudományának és filozófiájának találkozási pontjait.

1.2.9.1.1.2. Emelt szinten:

- Az emelt szintű vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó
- képes-e hétköznapi problémát a filozófia szintjén megfogalmazni;
  - filozófiatörténeti vagy problémacentrikus kontextusban elsajátította-e a követelményekben meghatározott alapismereteket;
  - tudja-e alkalmazni a tanult filozófiai alapfogalmakat, és képes-e azok többrétegű értelmezésére;
  - tud-e logikusan érvelni, következtetéseit világos nyelvi formában előadni;
  - képes-e eredeti forrásból merített filozófiai szöveget értelmezni;
  - képes-e az önálló kérdésfeltevésre és véleményalkotásra;
  - képes-e a meghatározott filozófiai problémára adott válaszok összehasonlítására;
  - rá tud-e mutatni egy korszak művészetének, tudományának és filozófiájának találkozási pontjaira;
  - tud-e a válaszok sokféleségében kronológiailag tájékozódni.

1.2.9.2. FILOZÓFIA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA**1.2.9.2.1. Középszintű vizsga****1.2.9.2.1.1. A vizsga részei**

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	180 perc		15 perc	
3	Feladatsor		Tételkifejtés	
4	A) Filozófiatörténeti ismeretekre vonatkozó kérdéssor	B) Szövegértelmezés, reflektálás	A) Egy téma kifejtése	B) A filozófiával kapcsolatba hozható alkotás értelmezése
5	30 pont	70 pont	35 pont	15 pont
6	100 pont		50 pont	

1.2.9.2.2. Emelt szintű vizsga**1.2.9.2.2.1. A vizsga részei**

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga	
2	240 perc			20 perc	
3	Feladatsor			Tételkifejtés	
4	A) Feleletválasztós kérdéssor	B) Szövegértelmezés, probléma-meghatározás	C) Esszé	A) Egy téma kifejtése	B) Szemelvény elemzése
5	20 pont	30 pont	50 pont	35 pont	15 pont
6	100 pont			50 pont	

1.2.10. FIZIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA**1.2.10.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK****1.2.10.1.1. A fizika érettségi vizsga célja****1.2.10.1.1.1. Középszinten:**

A középszintű fizika érettségi alapvetően olyan vizsga, ami a fizika tantárgy elsajátítása során szerzett műveltséget kéri számon. Célja azok számára vizsgalehetőséget nyújtani, akikhez közel áll a természettudományos gondolkodás, akik kíváncsiak arra, hogy a környezetünkben található eszközök, megfigyelhető folyamatok hogyan értelmezhetők, írhatók le a fizika eszköztudásával. A középszintű érettségi feladataiban különös hangsúlyt nyernek az általános természettudományos kompetenciák, és az is, hogy a vizsgázó hogyan tudja együtt kezelni más természettudományos ismereteivel.

A vizsgált problémák a feladat típusától függetlenül elsősorban kontextusban, a napi élethez kötődően jelennek meg. A vizsga széleskörű ismeretrendszerre épül, amely a részletes vizsgakövetelményekben szereplő elvárt ismereteken túl olyan új ismeretek feldolgozását is elvárja, amelyeket a vizsga feladatai explicit módon tartalmaznak. A vizsgázói teljesítményt az érettségi részletes követelményekben rögzített kompetenciákkal összhangban ezen új információk megértése, értelmezése, kezelése jelenti.

A középszintű vizsga hivatott mérni és értékelni, hogy a vizsgázó milyen szinten áll az alábbi tárgyi tudásanyag és kompetenciák meglétének terén:

1. össze tudja-e kapcsolni a mindennapokban tapasztalt jelenségeket a modern kor technikai eszközeinek működésével és azok hétköznapi használatával;
2. milyen szintű a tudása az alapvető természettudományos megismerési módszerek ismerete, alkalmazása terén;
3. el tudja-e végezni az alappennyiségek mérését;
4. el tud-e végezni egyszerű számításokat;
5. el tud-e végezni egyszerűen lefolytatható fizikai kísérleteket, a kísérleti tapasztalatokat ki tudja-e értékelni;
6. milyen szinten képes grafikonok, ábrák és folyamatábrák készítésére, értékelésére, elemzésére;
7. milyen mértékben sajátította el a mértékegységek, mértékrendszerek használatát;
8. képes-e a vizsga szintjének megfelelő szakkifejezések szabatos használatára szóban és írásban;
9. milyen mértékben képes induktív és deduktív következtetésre a tárgyban;
10. milyen mértékben képes analógiás következtetésre;
11. képes-e adatok, ábrák kiegészítésére, adatsorok, ábrák, diagramok, grafikonok elemzésére, felhasználására;
12. képes-e tudományos és áltudományos szövegek/információk elkülönítésére; téves információk azonosítására;
13. rendelkezik-e a napjainkban felmerülő, fizikai ismereteket is igénylő problémák lényegének megértésének képességével;
14. milyen szinten áll a mindennapi életben használt eszközök működésének megértésében;
15. milyen tudással rendelkezik a fizikatörténet legfontosabb eseményeiről időrendben;
16. képes-e a környezetvédelemmel összefüggő problémák felismerésére és megértésére, milyen szintű a tudása a környezettudatossággal és energiahatékonyssággal összefüggő problémák megértése és a lehetséges megoldási lehetőségek ismerete tekintetében;
17. milyen szintű a tudása a jelen tudományos kihívásaival kapcsolatban;
18. milyen szintű az önálló ismeretszerzés, kutatás, projektmunka elvégzésére való képessége;
19. milyen mértékű a tudása a más természettudományos tantárgyak kapcsolódó középszintű kulcsfogalmainak megértésében.

1.2.10.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű fizika érettségi elsősorban a felsőoktatásban a fizikusi és mérnöki, valamint az orvosi pályára készülő szakirányú érettségije. Célja, hogy a vizsgára való felkészülés előkészítse a felsőfokú tanulmányi követelményeknek való megfelelést. Az emelt szintű érettségi vizsga során jelentős szerepet kapnak az összetett számítási feladatok. A vizsga elsősorban az érettségi követelmények általános leírásában szereplő természettudományos ismereteket kéri számon, azonban törekszik a feladatok és problémák kontextusba helyezésére is, továbbá a mindennapi élet problémáinak megragadására. Az emelt szintű érettségi elsődleges célnak a részletes vizsgakövetelményekben rögzített tartalmi elemek mind teljesebb számonkérését tekinti.

Az emelt szintű érettségi vizsga hivatott mérni és értékelni, hogy a vizsgázó milyen szinten áll az alábbi tárgyi tudásanyag birtokában és kompetenciák megléte terén:

1. elsajátította-e a követelményekben előírt ismereteket;
2. képes-e az ismeretanyag belső összefüggéseit, az egyes témakörök közötti kapcsolatokat áttekinteni, felismerni;
3. tudja-e ismereteit jelenségek értelmezésében, problémák megoldásában – a megfelelő matematikai eszközöket is felhasználva – alkalmazni;
4. járatos-e a fizika tanult vizsgálati és következtetési módszereiben;
5. ismeri-e a természettudományos gondolkodás, a természettudományok művelése során egyetemessé fejlődött megismerési módszerek alapvető sajátosságait, felismeri-e alkalmazásukat;
6. képes-e a tanultak alapján lefolytatható fizikai mérés, kísérlet megtervezésére és elvégzésére, valamint a kísérleti tapasztalatok kiértékelésére, következtetések levonására, grafikonelemzésre;
7. rendelkezik-e a mértékekkel, mértékrendszerekkel, mennyiségekkel összefüggő gyakorlatias látásmóddal és arányérzékkel, pontosan használja-e a mértékegységeket;
8. képes-e a tananyag által közvetített műveltségi anyag logikai csomópontjait képező, alapvető fontosságú tényeket és az ezekből következő alaptörvényeket, összefüggéseket szabatosan kifejtteni, megmagyarázni;
9. képes-e a mindennapi életet befolyásoló fizikai természetű jelenségeket értelmezni;
10. ismeri-e a legfontosabb technikai eszközök, rendszerek működési elveit, és képes-e megérteni az összetettebb eszközök működését;
11. rendelkezik-e több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő, összetett fizikai feladatok, problémák megoldási képességével;
12. tájékozott-e a legfontosabb fizikatörténeti és kultúrtörténeti vonatkozásokban;
13. képes-e a környezetvédelemmel és természetvédelemmel összefüggő problémák megértésére és elemzésére;
14. képes-e a környezetvédelemmel és természetvédelemmel összefüggő, összetettebb problémák felismerésére és megértésére;
15. képes-e a környezettudatossággal és energiahatékonyssággal összefüggő, összetettebb problémák megértésére és a lehetséges megoldási lehetőségek mérlegelésére;
16. milyen mértékű a tudása a más természettudományos tantárgyak kapcsolódó emelt szintű kulcsfogalmainak megértése terén.

1.2.10.2. FIZIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.10.2.1. Középszintű vizsga

1.2.10.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	150 perc		15 perc
3	Feladatsor		
4	I. rész: Feleletválasztós kérdéssor	II. rész: Összetett feladatok	
5	40 pont	50 pont	
6	90 pont		60 pont

1.2.10.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.10.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga
2	240 perc			20 perc
3	Feladatsor			
4	I. rész: Feleletválasztós kérdéssor	II. rész: Témakifejtés	III. rész: Összetett feladatok	A) feladat: Egy mérés elvégzése B) feladat: Elméleti téma kifejtése
5	30 pont	23 pont	47 pont	
6	100 pont			50 pont

1.2.11. FÖLDRAJZ ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.11.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.11.1.1. A földrajz érettségi vizsga célja

1.2.11.1.1.1. Középszinten:

A középszintű földrajz érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a köznapi műveltség részét képező földrajzi-környezeti ismeretekkel, továbbá, hogy a vizsgázó

- képes-e összekapcsolni ismereteit a mindennapokban tapasztalható természeti, társadalmi-gazdasági és környezeti jelenségekkel, folyamatokkal;
- rendelkezik-e a földrajzi-környezeti szemlélet- és gondolkodásmód alapjaival;
- képes-e eligazodni a témákhoz kapcsolódó információhordozókban, belőlük adatokat, tényeket megállapítani, tudja-e értelmezni az információkat, illetve tud-e levonni alapvető következtetéseket azokból;
- jártas-e a különböző fajta térképeken közölt információk olvasásában, értelmezésében;
- képes-e földrajzi ismereteiről logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott formában számot adni szóban és írásban;
- képes-e egyszerű gyakorlati és alapvető számítási feladatok elvégzésére, az eredmények értelmezésére;
- képes-e saját megfigyelésekből, vizsgálódásokból szerzett információk összegző értelmezésére, írásbeli és szóbeli bemutatására.

1.2.11.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű földrajz érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a felsőfokú tanulmányokhoz szükséges tantárgyi alapismeretekkel;
- képes-e felismerni az ismeretanyag belső összefüggéseit, az egyes témakörök közötti kapcsolatokat;
- tudja-e alkalmazni ismereteit a természeti, a társadalmi-gazdasági és a környezeti jelenségek és folyamatok értelmezésében;
- jártas-e a földrajzi-környezeti tartalmú információhordozók kiválasztásában és használatában, a bennük közölt információk feldolgozásában, értelmezésében;
- képes-e azokból következtetések levonására, összefüggések és törvényszerűségek megállapítására;
- rendelkezik-e a több témakör ismeretanyagának logikai összekapcsolását igénylő problémák, feladatok felismerésének és megoldásának képességével;

² Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

g) képes-e földrajzi ismereteiről logikusan felépített, szabatosan megfogalmazott formában számot adni szóban és írásban, illetve milyen szinten képes különböző típusú írásbeli feladatok megoldására;

h) képes-e a földrajzi-környezeti tartalmú információkkal kapcsolatos egyszerű vázlatrajzok, folyamatábrák, keresztmetszeti rajzok és térképvázlatok készítésére és azok értelmezésére.

A vizsga sikeres teljesítéséhez szükség van az általános iskolában tanult tananyagrészek szintézisére és a középiskolában elsajátított ismeretek alapján történő újraértelmezésére.

1.2.11.2. FÖLDRAJZ ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.11.2.1. Középszintű vizsga

1.2.11.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	120 perc		15 perc	
3	20 perc	100 perc		
4	Feladatsor		A) változat: Egy	B) változat: Projektmunka ³
5	I. feladatlap: Topográfiai ismereteket, képességeket ellenőrző	II. feladatlap: Földrajzi ismeretek és képességek meglétét vizsgáló	természetföldrajzi feladat és egy társadalomföldrajzi feladat kifejtése	és egy, a mindennapok földrajzi ismereteire épülő feladat kifejtése
6	20 pont	70 pont		
7	90 pont		60 pont	

1.2.11.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.11.2.2.1. A vizsga részei

	A	B
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
2	240 perc	20 perc
3	Földrajzi ismeretek és képességek meglétét vizsgáló feladatsor	Egy természetföldrajzi feladat és egy társadalomföldrajzi feladat kifejtése
4	100 pont	50 pont

1.2.12. GAZDASÁGI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.12.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.12.1.1. A gazdasági ismeretek érettségi vizsga célja

A gazdasági ismeretek érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

a) megismerkedett a közgazdaságtan tudomány fogalmaival, azokat egyértelműen képes azonosítani, helyesen használja. Emelt szinten a fogalmak jelentésváltozatait is képes megkülönböztetni;

b) képes önállóan is új ismereteket gyűjteni az őt körülvevő gazdasági környezetről, gazdálkodási szabályokról, a háztartások, üzleti élet gazdálkodási szokásairól;

c) képes megszerzett ismereteit személyes formában – önálló véleményeként – elmondani;

d) tud a felvetődő általánosabb kérdésekre és problémákra konkrét példákat és eseteket mondani;

e) jártas a modellalkotásban, elvonatkoztatásban annyira, hogy saját élményeit és tapasztalatait képes általános formában is megfogalmazni;

f) meg tudja különböztetni a lényeges és lényegtelen információkat, és ez alapján képes adott forrásokból információk gyűjtésére és következtetések levonására;

g) felismeri azokat a különbségeket és azonosságokat, amelyek alapján képes meglátni, szintetizálni a gazdasági ismeretek és a hozzá kapcsolódó tudományterületek összefüggéseit, amelyekről már hallott, tanult;

h) jártas a problémák felismerésében, a feladatok helyes értelmezésében és megoldások keresésében;

i) képes a gazdasági jellegű problémák alternatív megoldásainak értékelésére, otthonosan mozog a várható eredmények becslésében;

j) egyszerű, emelt szinten bonyolultabb mutatószámok kiszámítását elsajátította, azokat képes gazdasági értelemben használni;

k) képes egy adathalmazból többféle feladat megoldására.

³ Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

1.2.12.2. GAZDASÁGI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.12.2.1. Középszintű vizsga

1.2.12.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	(projekt)	15 perc	
3	Egy téma önálló, évközi feldolgozása	10 perc	5 perc
4		Tételkifejtés	Projektvédelem
5		70 pont	40 pont
6	40 pont	110 pont	

1.2.12.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.12.2.2.1. A vizsga részei, ha az írásbeli vizsga projekt

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	(projekt) ⁴	20 perc	
3	Egy téma önálló, évközi feldolgozása	10 perc	10 perc
4		Tételkifejtés	Projektvédelem
5		70 pont	40 pont
6	40 pont	110 pont	

1.2.12.2.2.2. A vizsga részei, ha az írásbeli vizsga központilag készült feladatsor

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	180 perc	20 perc	
3	Feladatsor	Tételkifejtés	Aktuális gazdasági esemény értelmezése, elemzése
4		40 pont	20 pont
5	90 pont	60 pont	

1.2.13. HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.13.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.13.1.1. A hittan érettségi vizsga célja

A hittan oktatásnak kettős feladata van: egyrészt segít a tanulók hitének ébresztésében, elmélyítésében, az istenszeretet növekedésében, a fiatalok a keresztyén/keresztény életgyakorlatba történő bevezetésében, másrészt oda kell eljuttatnia a diákokat, hogy felfogják az isteni igazság teljességét.

Az érettségi vizsgán mérhető és értékelhető a hitoktatás folyamán elsajátított ismeret a Szentháromság egy Istenről, az ő egyházáról, egyházának tanításáról és küldetéséről a világban.

Nem lehet az érettségi vizsga célja a személyes hit számonkérése. A követelményekben

a) hangsúlyosan szerepelnek a képességjellegű követelmények, valamint azok az elemzési szempontok és vallási ismeretek, amelyek segítségével a vizsgázó aktualizálni tudja felekezete tanításait, el tud igazodni korunk erkölcsi kérdéseiben,

b) nagy figyelmet kapnak a korszerű biblia és teológiai ismeretek, valamint azok a készségek és ismeretek, amelyek egyháza tanításának komplex és időszerű bemutatásához szükségesek,

c) fontos szerepet kapnak azok az ismeretek, amelyek egyháza jelenkori társadalmi, szociális és kulturális tevékenységét és azokat az erőfeszítéseket mutatják be, amelyeket egyháza az emberiség üdvösségének érdekében fejt ki.

A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- rendelkezik-e a keresztyén/keresztény élet és gondolkodásmód kialakításához szükséges alapfogalmakkal;
- tudja-e használni az alapvető vallási terminológiákat, a vallási fogalmakat, a szakkifejezéseket, a szaknyelvet;
- ki tudja-e fejezni ismereteit szóban és írásban;

⁴ Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

d) elsajátította-e azokat a képességeket és ismereteket, amelyekkel felekezetének tanításait korszerűen be tudja mutatni;

e) jártas-e a bibliai szövegek olvasásában és értelmezésében;

f) látja-e a kapcsolatot a Biblia tanítása és mai életünk között: látja-e azokat az erkölcsi értékeket, amelyek pozitívan alakíthatják életünket és világunkat, valamint ismeri-e a kereszténység/kereszttyenség alapvető válaszait a személyes és végső kérdésekre;

g) képes-e vallási ismereteit a dialógus és az ökumené szellemében mások számára közvetíteni;

h) birtokában van-e felekezetének, egyházának történetében a részletes követelményekben meghatározott alapvető tényeknek.

Az érettségi vizsga témaköreit és részletes követelményeit az egyes felekezetek tanterveik alapján fogalmazzák meg.

1.2.13.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsga a vizsgázóktól az alapvető hittani ismereteket, kifejezőképességet, az ismeretek rendszerezési képességét, a hittani tudás alkalmazását, valamint az erkölcsi ítéletalkotás képességét várja el.

1.2.13.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga elsősorban az egyházi felsőoktatásban tovább tanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. A középszintű követelményeket meghaladó komplex ismereteket, összetettebb teológiai kérdések világos előadását, korszerű bibliai és egezetikai ismereteket, magasabb fokú gondolkodási műveleteket, önállóbb vélemény- és ítéletalkotási készségeket vár el.

1.2.13.2. EVANGÉLIKUS HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.13.2.1. Középszintű vizsga

1.2.13.2.1.1. A vizsga részei

	A	B
1	Szóbeli vizsga	
2	15 perc	
3	10 perc	5 perc
4	Tételkifejtés	
5	A) feladat	B) feladat
6	30 pont	20 pont
7	50 pont	

1.2.13.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.13.2.2.1. A vizsga részei

	A	B
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
2	180 perc	20 perc
3		12 perc
4	Feladatlap	8 perc
5		A) feladat
6	80 pont	B) feladat
		25 pont
		45 pont
		70 pont

1.2.13.3. KATOLIKUS HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.13.3.1. Középszintű vizsga

1.2.13.3.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Szóbeli vizsga		
2	15 perc		
3	Tételkifejtés		
4	A) feladat tartalma	A) feladat előadásmódja	B) feladat
5	30 pont	10 pont	10 pont
6	50 pont		

1.2.13.3.2. Emelt szintű vizsga

1.2.13.3.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga		
2	180 perc	20 perc		
3	Feladatlap	A) feladat tartalma	A) feladat előadásmódja	B) feladat
4		50 pont	10 pont	20 pont
5	70 pont	80 pont		

1.2.13.4. REFORMÁTUS HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.13.4.1. Középszintű vizsga

1.2.13.4.1.1. A vizsga részei

	A	B
1	Szóbeli vizsga	
2	15 perc	
3	10 perc	5 perc
4	Tételkifejtés	
5	A) feladat	B) feladat
6	35 pont	15 pont
7	50 pont	

1.2.13.4.2. Emelt szintű vizsga

1.2.13.4.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	180 perc	20 perc	
3		15 perc	5 perc
4	Feladatlap	Tételkifejtés	
5		A) feladat	B) feladat
6		35 pont	15 pont
7	100 pont	50 pont	

1.2.14. HONVÉDELMI ALAPISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.14.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.14.1.1. A honvédelmi alapismeretek érettségi vizsga célja

A vizsga azt hivatott megállapítani, hogy a vizsgázó

- a) tisztában van-e azzal, hogy a honvédelem nemzeti ügy;
- b) tudja-e, hogy Magyarország védelmi képességének fenntartásában és fejlesztésében állampolgárainak a haza védelme iránti elkötelezettségére és áldozatkészségére is épít;
- c) ismeri-e, mi az egyén és a közösség szerepe, kötelessége a haza biztonságát fenyegető helyzetekben, időszakokban;
- d) ismeri-e a Magyar Honvédség helyét és szerepét a honvédelem rendszerében;
- e) a honvédelem rendszerének ismeretében megérti-e, hogy mit jelent napjainkban az egyén szintjén a hazafiság és a hazaszeretet;
- f) képes-e a tanult területekről írásban és szóban gondolatait összefüggően kifejteni, fogalmak, képek és források felhasználásával összehasonlításokat és elemzéseket készíteni;
- g) képes-e a gyakorlatban alkalmazni az egyes témakörök ismeretanyagának elsajátítása során alkalmazott eszközöket;
- h) képes-e bemutatni az alakias mozgás, tájékozódás, elsősegélynyújtás tanult fogásait;
- i) szert tett-e olyan általános katonai műveltségre, amely segíti őt eligazodni a napi történésekben;
- j) szert tett-e olyan, a hétköznapi életben is hasznos gyakorlati ismeretekre, amelyek segítenek fejleszteni az önfegyelmet, a kitartást és a magabiztosságot;
- k) képes-e a katonai terminológia szakszerű alkalmazására.

1.2.14.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsgán a vizsgázónak az egyszerűbb ismeretszerzési eljárásokról, a rendszerezés és alkalmazás alapvető formáiról kell számot adnia. A vizsgakövetelményekben megfogalmazott témakörök lényegi ismeretanyagának reprodukálása, a fontosabb összefüggések felismerése, a gyakorlati ismeretek elsajátítása és az érettségi vizsgán történő bemutatása, továbbá a katonai terminológia használata a követelmény. A középszinten elsajátítandó témakörök elsősorban olyan ismereteket tartalmaznak, amelyek az állampolgárok alapvető honvédelmi ismereteihez járulnak hozzá.

1.2.14.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga elsősorban a katonai felsőoktatásba készülők vizsgázók képességeit és ismereteit vizsgálja. A vizsgázótól a középszintű követelményeket meghaladó, bonyolultabb ismeretszerzési eljárásokat, kifejezőkészséget, összetettebb összehasonlítási és elemzési szempontokat követel meg, valamint a tények és az adatok tágabb körét kéri számon.

1.2.14.2. HONVÉDELMI ALAPISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA**1.2.14.2.1. Középszintű vizsga****1.2.14.2.1.1. A vizsga részei**

	A	B	C	D
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
2	120 perc		15 perc	
3	Feladatlap megoldása	A) feladat: Térkép és tereptani alapismeretek	B) feladat: Alaki ismeretek vagy túlélési ismeretek és táborozástechnika	C) feladat: Egészségügyi ismeretek
4		20 pont	15 pont	15 pont
5	100 pont		50 pont	

1.2.14.2.2. Emelt szintű vizsga**1.2.14.2.2.1. A vizsga részei**

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga		
2	240 perc		30 perc		
3	80 perc	160 perc			
4	I. feladatlap	II. feladatlap	A) feladat: Egy téma összefüggő kifejtése	B) feladat: Alaki ismeretek vagy túlélési ismeretek és táborozástechnika vagy térkép- és tereptani alapismeretek	C) feladat: Egészségügyi ismeretek
5	40 pont	60 pont	20 pont	15 pont	15 pont
6	100 pont		50 pont		

1.2.15. JUDAISZTIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA**1.2.15.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK****1.2.15.1.1. A judaisztika érettségi vizsga célja**

- A judaisztika érettségi vizsga célja, hogy az érettségiző számot adjon arról, hogy
- rendelkezik a zsidó élet és gondolkodásmód kialakításához szükséges alapfogalmakkal;
  - érti és használni tudja az alapvető judaisztikai szaknyelvet és fogalmakat;
  - rendelkezik alapvető Bibliaismerettel;
  - ismeri a zsidó naptárt és a zsidó ünnepeket;
  - tisztában van a zsidó élet fontosabb állomásaival;
  - tudja a kóserség alapelemeit;
  - rendelkezik alapvető ismeretekkel a zsidó otthon és a zsinagóga vonatkozásában;
  - felismeri a parancsolatok hatását a mai életünkre;
  - ismeri a zsidó történelem fontosabb eseményeit és összefüggéseit;
  - érzékel a zsidó etika és filozófia sajátosságait;

- k) jellemezni tudja a magyarországi zsidóságot irányultsága, szervezetei alapján;
 l) tisztában van a zsidó állam létével;
 m) képes ismereteit a dialógus szellemében, mások számára is közvetíteni.
 Nem lehet az érettségi vizsga célja a személyes hit számonkérése.

1.2.15.1.1.1. Középszinten:

A középszintű vizsga az érettségiző vizsgázóktól pontos ismereteket, megfelelő kifejezőkészséget, az elemzés, rendszerezés alapvető egyszerűbb formáját várja el.

1.2.15.2. JUDAISZTIKA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.15.2.1. Középszintű vizsga

1.2.15.2.1.1. A vizsga részei

	A	B
1	Szóbeli vizsga	
2	15 perc	
3	10 perc	5 perc
4	Tételkifejtés	
5	A) feladat	B) feladat
6	30 pont	20 pont
7	50 pont	

1.2.16. KÉMIA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.16.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.16.1.1. A kémia érettségi vizsga célja

1.2.16.1.1.1. Középszinten:

A középszintű érettségi vizsgán elsősorban a megismert elemek és vegyületek tulajdonságait kell értelmeznie, illetve kísérletekkel igazolnia a vizsgázónak. Ehhez szükség van a kizárólag általános iskolában tanult anyagrészek szintézisére, a középiskolában tanult ismeretek alapján történő újraértelmezésére. A középszintű vizsga hivatott mérni, hogy a vizsgázó

- képes-e ismereteit szóban és írásban előadni;
- rendelkezik-e a természettudományos gondolkodás alapjaival;
- ismeri-e a természettudományos megismerési módszereket;
- ismeri-e a kémiatudomány legfontosabb történeti vonatkozásait;
- ismeri-e az alapvető kémiai fogalmakat és összefüggéseket;
- tudja-e értelmezni a megismert anyagok tulajdonságait és változásait;
- képes-e egyszerű kémiai számításokat elvégezni;
- képes-e egyszerű kémiai kísérleteket elvégezni, megtervezni, illetve értelmezni;
- képes-e munkájához kiválasztani és használni táblázatok adatait;
- ismeri-e a kémiai elveken és módszereken alapuló környezetvédelem legfontosabb összefüggéseit;
- kémiai ismeretei alkalmasak-e korszerű ökológiai világkép kialakulásához.

1.2.16.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsgán a kémiatanulás során megismert elemek és vegyületek tulajdonságainak ismeretén túl a vizsgázó legyen képes megbecsülni különböző elemek, vegyületek tulajdonságait. Az emelt szintű vizsga hivatott mérni, hogy a vizsgázó

- képes-e ismereteit szóban és írásban előadni;
- rendelkezik-e a természettudományos gondolkodás alapjaival;
- ismeri-e a kémiatudomány legfontosabb történeti vonatkozásait;
- ismeri-e és tudja-e alkalmazni a természettudományos megismerési módszereket, rendelkezik-e a felsőoktatási tanulmányokhoz szükséges természettudományos alapismeretekkel;
- ismeri-e az alapvető kémiai fogalmakat és összefüggéseket;
- tudja-e használni a megismert kémiai fogalmakat és összefüggéseket az elemek és vegyületek tulajdonságainak és változásainak értelmezésénél;
- képes-e egyszerű kémiai kísérleteket tervezni, szakszerűen elvégezni, illetve értelmezni;
- képes-e kémiai számításokat elvégezni, számításai végeredményét megfelelő pontossággal megadni;
- képes-e munkájához kiválasztani és használni táblázatok adatait;
- tud-e példát mondani a kémia gyakorlati alkalmazására és veszélyeire;
- kémiai ismeretei alkalmasak-e korszerű ökológiai világkép kialakulásához.

1.2.16.2. KÉMIA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.16.2.1. Középszintű vizsga

1.2.16.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga			
2	150 perc	15 perc			
3	Feladatsor	A) feladat: Egy téma kifejtése	B) feladat: Projektmunka ⁵ vagy gyakorlati feladat	Szakmai nyelvezet, a mértékegységek, a jelrendszer helyes használata	A segédeszközök szakszerű használata
4		20 pont	20 pont	5 pont	5 pont
5	100 pont	50 pont			

1.2.16.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.16.2.2.1. A vizsga részei

	A	B
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
2	240 perc	20 perc
3	Feladatsor	Egy téma kifejtése. Egy kísérlettel kapcsolatos feladat. Egy problémafeladat.
4	100 pont	50 pont

1.2.17. KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.17.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.17.1.1. A közigazgatási ismeretek érettségi vizsga célja

A közigazgatási ismeretek választható közismereti érettségi vizsga követelményeiben középszinten két alapvető elvárás fogalmazódik meg. Egyrészt az, hogy a vizsgázó minél több ismeretet gyűjtsön az állam működéséről és szolgáltató funkciójáról. Másrészt az érettségi célja annak bemutatása, hogy a vizsgázó a megszerzett ismereteire hagyatkozva mennyire képes eligazodni a közszolgálatban, és tudását mennyiben képes alkalmazni a mindennapokban.

A közigazgatási ismeretek érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- ismeri-e a közigazgatás alapvető intézményeit, a közigazgatás szervezetrendszerét, feladatait;
- meg tudja-e egymástól különböztetni az államszervezet főbb intézményeit, azok funkcióját;
- képes-e az állam működésével szemben támasztott elvárásokról önálló véleményt alkotni, véleményét érvekkel alátámasztani;
- ismeri-e a központi és a területi-helyi szervek működését meghatározó főbb jellemzőket;
- ismeri-e a közigazgatás személyi állományának legfontosabb sajátosságait;
- meg tudja-e különböztetni az alapvető jogokat;
- ismeri-e az állampolgárság keletkezésének, megszerzésének, megszűnésének legfontosabb szabályait;
- ismeri-e az Európai Unió alapintézményeit;
- ismeri-e a civil szervezetek közigazgatásban betöltött szerepét;
- képes-e gondolatait szabatosan megfogalmazni, a tanult fogalmakat helyesen alkalmazni;
- teljesítményében kifejeződik-e önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége;

l) előadasmódja a szakmai elvárásoknak megfelelően határozott, meggyőző-e.

Az érettségi vizsga elsősorban az elsajátított ismereteket méri, illetve az alapvető ismeretek számonkérésén túl legfőképpen arra irányul, hogy a vizsgázó képes-e megérteni a közszolgálat működését. A közigazgatási ismeretek vizsgatárgy közép- és emelt szintű vizsgakövetelményei között a különbség az ismeretek mennyiségében, mélységében és megközelítési módjában nyilvánul meg. A témakörökhöz tartozó részletezett tematikus követelmények elsajátítását a vizsgázó középszinten a saját tapasztalatait és kutatását is tartalmazó projektmunka keretében, illetve annak szóbeli „megvédésében”, továbbá a tételes szóbeli vizsgafeleletében kell, hogy igazolja. Az emelt szintű írásbeli vizsgán a vizsgázó többnyire források elemzésével, kompetenciaalapú feladatok megoldásával ad számot közigazgatási ismereteiről. A vizsgafeladatok a tananyagban való általános

⁵ Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

tájékozottságot, az egyszerű összefüggések felismerését, a praktikus ismeretek birtoklását és alkalmazásának képességét méri.

1.2.17.2. KÖZIGAZGATÁSI ISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.17.2.1. Középszintű vizsga

1.2.17.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	(projekt)	15 perc	
3	Egy téma önálló, évközi feldolgozása	10 perc	5 perc
4		Tételkifejtés	Projektvédelem
5		40 pont	10 pont
6	100 pont	50 pont	

1.2.17.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.17.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
2	180 perc		20 perc
3	60 perc	120 perc	
4	Feladatsor		
5	I. feladatlap: Rövid választ igénylő feladatok megoldása	II. feladatlap: Szöveges (kifejtendő) feladatok megoldása	Egy problémaközpontú tétel kifejtése
6	50 pont	50 pont	
7	100 pont		50 pont

1.2.18. MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.18.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.18.1.1. A mozgóképkultúra és médiaismeret érettségi vizsga célja

A mozgóképkultúra és médiaismeret érettségi vizsga célja, hogy vizsgalehetőséget biztosítson a különféle mozgóképi és médiaszövegek értelmezésében megmutatózó elemzési-interpretációs és kritikai képesség bizonyítására. A mozgóképkultúra és médiaismeret érettségi alkalmat ad annak megállapítására is, hogy a vizsgázó tisztában van-e a média – és különösen az audiovizuális média és az internet – társadalmi szerepével és működés módjával.

A vizsga célja, hogy a vizsgázó az alapszintű médiaismereti felkészültség birtokában, illetve a mozgókép kultúrtörténetének és stílustörténetének, részben a mozgókép formanyelvének ismeretében, illetve adott film, filmrészlet, televíziós műsor-műsorrészlet, digitális szöveg vagy internetes forrás alapján a következőkkel bizonyítsa felkészültségét:

- bemutatja, hogy a stílus és a megjelenítés formája hogyan utal a szerzőre, a tapasztalati valóság és a virtuális valóság kapcsolatára, a gyártási, illetve a társadalmi és kulturális körülményekre;
- jellemzi valamely tömegfilmi műfaját témaválasztásban, a motívumhasználatban és az elbeszélésformában megfigyelhető hasonlóságok alapján, egy-egy arra alkalmas film segítségével;
- ismerteti egy-egy jelentős alkotó életművét a szerző legfontosabb műveinek alapján;
- megtervez és meg is valósít néhány beállításból álló értelmes mozgóképi szövegrészletet vagy egyéb mediaszöveget;
- bizonyítja, hogy rendelkezik a tömegkommunikációs eszközök tudatos használatának képességével, tájékozódik a sajtóműfajok, az audiovizuális műsorszínpadok, internetes szöveg- és kommunikációs formák, a globális monitor kultúra világában;
- jellemzi azokat az érintkezési módokat, ahogyan a médiaintézmények kapcsolatba kerülnek a politikával, a társadalmi és kulturális eseményekkel, a mindennapi élettel;
- ismeri a médiaintézmények működésének gazdasági alapjait, valamint a gyártók és a közönség közötti kapcsolatrendszerét;
- önálló ítéletet alkot néhány ismert médiakritikai elmélet által megfogalmazott problematikáról és azok helytállóságáról;

j) teljesítményében kifejeződik önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége, kreativitása, mozgóképi kultúrájának egyéni sajátosságai, értékválasztásai.

A mozgóképkultúra és médiaismeret középszintű érettségi vizsgája lehetővé teszi a vizsgázó mozgókép-nyelvi kultúrájának, filmműveltségének és a médiatársadalmi szerepét illető tájékozottságának minősítését és értékelését. A vizsgázó teljesítménye mutatja, hogy milyen minőségű és mélységű tudással rendelkezik ezen a téren, továbbá azt is, hogy ismereteit milyen módon tudja önálló produktumok létrehozásával (projektmunka), valamint írásban megjeleníteni. Az emelt szintű érettségi vizsgán részben a mű- és stílustörténeti ismeretanyag, a fogalmi tájékozottság, részben a mű- és műsorelemzési képesség, valamint a médiajelenségekre vonatkozó – társadalmi-gazdasági ismeretekre támaszkodó – kritikai képesség tekintetében várható el mélyebb és alaposabb ismeretanyag. A középfokú vizsgától mindennek árnyaltabb-személyesebb alkalmazása és magasabb színvonalú kifejtése különbözteti meg.

1.2.18.2. MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.18.2.1. Középszintű vizsga

1.2.18.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E
1	Gyakorlati vizsga		Írásbeli vizsga		
2	(projekt)		180 perc		
3			Feladatsor		
4	A) feladat: Médiaszöveg és munkanapló elkészítése	B) feladat: Esszé elkészítése	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegértés	Média szövegelemzés, illetve miniesszé
5	25 pont	25 pont	10 pont	25 pont	15 pont
6	50 pont		50 pont		

1.2.18.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.18.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Gyakorlati vizsga			Írásbeli vizsga			Szóbeli vizsga	
2	(projekt)			180 perc			20 perc	
3				Feladatsor			Tételkifejtés	
4	A) feladat: Média- szöveg és munkanapló elkészítése	B) feladat: Esszé elkészítése	C) feladat: Szöveges feladat elkészítése	Fogalom- és tárgyismeret	Mozgóképi szövegértés	Média miniesszé	Mozgókép altételsor	Média altételsor
5	20 pont	20 pont	20 pont	15 pont	30 pont	15 pont	15 pont	15 pont
6	60 pont			60 pont			30 pont	

1.2.19. NEMZETISÉGI NÉPISMERET ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.19.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.19.1.1. A nemzetiségi népismeret érettségi vizsga célja

A nemzetiségi népismeret érettségi vizsga célja, hogy az integráló, több tantárgy és műveltségi terület tartalmait egyesítő jellegéből következően ötvözze a vizsgakövetelményekben a történelem, a néprajz, a földrajz, a szociológia, a nyelvtörténet és nyelvjárástan, az építészettörténet, a zenetörténet és az állampolgári ismeretek elemeit, továbbá, hogy a vizsgabizottság megállapíthassa, milyen mértékben képes a vizsgázó a hazai nemzetiség helyzetét, aktuális gondjait önállóan értelmezni, mérlegelni, a nemzeti-etnikai identitás megőrzésének tennivalóit megfogalmazni.

A nemzetiségi népismeret érettségi vizsga célja annak tanúsítása, hogy a vizsgázó

- ismeri az adott nemzetiség történetének alapvető jellemzőit, a nemzetiségi anyanemzet történetének legfontosabb eseményeit és összefüggéseit, Közép- és Délkelet-Európa népei együttélésének történeti jellemzőit;
- megismerkedett az adott nép, népcsoport sajátos kultúrájával, annak egyes területeivel, megkülönböztető jegyeivel;
- át tudja tekinteni és be tudja mutatni az adott nemzetiség kultúrájának fejlődését;
- ismeri az adott nép, népcsoport hazai településterületeit, azok természet- és gazdaságföldrajzi meghatározóit;
- tudja elemezni a földrajzi tényezők hatását az adott nemzetiség mindennapi életkörülményeire, életmódjára;

- f) be tudja mutatni a nemzetiségen, mint társadalmi csoporton belül az eltérő érdekvizonyokat, a közösségi kapcsolatok alakulását, szervezeti kereteit;
- g) rendelkezik ismeretekkel az irodalmi és beszélt nyelv változatairól; be tudja őket mutatni; ismeri azokat a nyelvi- történeti hatásokat, amelyek alakították az adott nemzetiség által használt és beszélt nyelvet;
- h) ismeri az adott nemzetiség által beszélt nyelvhez kapcsolódó írott nyelvi emlékeket, össze tudja őket vetni a mai köznyelvvvel, irodalmi nyelvvel;
- i) be tudja mutatni az adott népcsoport épített környezetének sajátos vonásait, és a népcsoportok közötti kölcsönhatásokat;
- j) átfogó ismeretekkel rendelkezik az adott nép, népcsoport zenei kultúrájáról;
- k) tudja alkalmazni a legfontosabb zenei alapfogalmakat;
- l) be tudja mutatni mindazokat a szervezeti, politikai kereteket, amelyek között a nemzetiségek megőrizhetik sajátos kultúrájukat, erősíthetik önazonosságukat;
- m) ismeri a jogszabályi, törvényi hátteret, annak alkalmazását a gyakorlatban;
- n) képes egy projektet megtervezni, amelyben komplex módon feltár egy témát vagy problémát a nemzetiség helyzetében.

1.2.19.1.1.1. Középszinten:

A középszintű érettségi vizsga a vizsgázóktól az emelt szintű követelményektől egyszerűbb rendszerezési, alkalmazási, összehasonlítási és elemzési szempontokat vár el, illetve a nemzetiségi népismeret fogalmi ismereteinek, tényeinek, összefüggéseinek szűkebb körét kéri számon.

1.2.19.1.1.2. Emelt szinten:

Az emelt szintű vizsga nemzetiségi népismeret fogalmi ismereteinek, tényeinek, összefüggéseinek bővebb körét kéri számon, amelynél a vizsgázó műveltségét, problémalátását, problémamegoldó gondolkodását vizsgálja. Így a vizsga a vizsgázóktól a mindennapi életben és az önművelésben szükséges ismeretszerzési eljárásokat, írásbeli és szóbeli kifejezőképességet, a rendszerezés és alkalmazás formáit, az elemzés, az értelmezés és az önálló ítéletalkotás képességének bizonyítását várja el.

Vizsgálja továbbá, a fogalmi ismereteket, tények és összefüggések széles körű felismerését. Az emelt szintű vizsga célja a fentiekben túl annak tanúsítása, hogy a vizsgázó

- a) rendelkezik a felsőoktatásban való továbbtanuláshoz szükséges tantárgyi alapismeretekkel;
- b) látja és tudja értelmezni azokat a konfliktusokat, amelyeket a nemzetiségi közösséghez tartozó egyén él át többes kötődése következtében;
- c) elemezni tudja az interetnikus környezetben élő emberek, közösségek helyzetét az önazonosság fenntartása szempontjából;
- d) képes elemezni esettanulmányokat, amelyekben a tolerancia és a konszenzusos együttműködés kérdése áll a középpontban;
- e) ismeri és tudja értelmezni a globalizációnak és a modernizációnak a nemzetiségekre gyakorolt hatásait;
- f) tud logikusan érvelni egy adott probléma megoldását célzó elképzelés mellett.

1.2.19.2. A HORVÁT, A NÉMET, A ROMA/CIGÁNY, A ROMÁN, A SZERB, A SZLOVÁK, VALAMINT A SZLOVÉN NÉPISMERET ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.19.2.1. Középszintű vizsga

1.2.19.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	(projekt)	15 perc	
3	Egy téma önálló, évközi feldolgozása	A projektmunka megvédése	Egy tétel kifejtése
4		20 pont	50 pont
5	80 pont	70 pont	

1.2.19.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.19.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	180 perc	20 perc	
3	Esszé	Tétel kifejtése	
4		A) altétel	B) altétel
5		25 pont	25 pont
6	100 pont	50 pont	

1.2.20. TERMÉSZETTUDOMÁNY ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.20.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.20.1.1. A természettudomány érettségi vizsga célja

A természettudomány érettségi vizsga fő célja, hogy egy egységes természetszemléleten alapuló, hatékony gondolati eszköz meglétét igazolja, és egyben elő is mozdítsa. A szaktárgyi érettséggel szemben nem annyira az adatok, képletek, megoldási sémák ismeretét követeli meg, hanem inkább a tájékozódó képességet, a megoldandó kérdések meglátását és helyes megfogalmazását, a rendelkezésre álló adatok mérlegelését, ábrázolását, az összefüggések felismerését.

Az érettségi vizsgakövetelmények a biológia, kémia, fizika, valamint a földrajz tantárgyak kerettantervének megfelelően csoportosított részletei – tehát nincs bennük olyan tartalom, mely e tárgyak valamelyikében ne szerepelne. Ezért a vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e tárgyi ismereteit életszerű helyzetekben alkalmazni;
- képes-e összetett probléma elemzésére;
- tud-e egy állítást igazolni vagy cáfolni adatok, grafikonok elemzésével;
- képes-e adatokból, adatsorokból, grafikonokból, ábrákból következtetéseket levonni, összefüggéseket felismerni;
- képes-e kísérletek vagy megfigyelések eredményeit értelmezni;
- felismeri-e a hasonlóságokat és különbségeket egyes jelenségek, folyamatok, rendszerek között;
- képes-e döntések következményeinek értékelésére kívánatosságuk alapján;
- képes-e térbeli és időbeli minták, struktúrák és funkciók kapcsolatának elemzésére.

1.2.20.2. A TERMÉSZETTUDOMÁNY ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.20.2.1. Középszintű vizsga

1.2.20.2.1.1. A vizsga részei

	A	B
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
2	120 perc	15 perc
3	Feladatsor	Tételkifejtés vagy projektmunka ⁶ bemutatása
4	75 pont	75 pont

1.2.21. TESTNEVELÉS ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.21.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.21.1.1. A testnevelés érettségi vizsga célja

A tárgy jellegéből következik, hogy a testkultúra értékeinek felismerésével és elsajátításával, illetve a mozgások megjelenítésével és teljesítményszintjével kapcsolatos követelmények külön kompetenciaként jelennek meg a követelményekben. A tanult sportági csoportok és a testkultúra különböző területei külön témaköröket fednek le. A testnevelés érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- képes-e az iskolai testnevelésben tanult sportágak technikájának teljesítményhez kötött bemutatására;
- rendelkezik-e a testi képességekhez kapcsolódó ismeretek alkotó felhasználásával;
- rendelkezik-e olyan szintű motoros képességekkel, amelyek lehetővé teszik a tanult mozgásformák eredményes végrehajtását;
- képes-e az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek felhasználására és átadására;
- rendelkezik-e az egyéni és társasjátékok, sporttevékenységek űzéséhez szükséges ismeretekkel, képes-e ezek bemutatására.

Célja továbbá annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- tudja-e értelmezni a kultúra és a testkultúra kapcsolatrendszerét és a biológiai fejlődéssel összhangban a mozgásigény és mozgásszükséglet alakulását;
- ismeri-e az önálló testedzés elméleti és gyakorlati alapjait;
- ismeri-e a testi képességek és a mozgásműveltség sokoldalú fejlesztésének lehetőségeit;
- tudja-e értelmezni a testi és lelki egészség megőrzésére vonatkozó lehetőségeket, a higiénés szokások jelentőségét;
- ismeri-e az iskolában tanult és az olimpiai játékokon szereplő sportágakat;
- ismeri-e a kiemelkedő magyar sportsikereket;
- ismeri-e az olimpiai játékok történetét, tudja-e értelmezni az olimpiai eszmét.

⁶ Projektmunka készítését csak az a vizsgázó választhatja, aki érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, és tanulói jogviszonyban van.

1.2.21.2. TESTNEVELÉS ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.21.2.1. Középszintű vizsga

1.2.21.2.1.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga	
2	50 perc tiszta bemutatási idő	15 perc	
3	Sportági technikák és önállóan összeállított gyakorlatsorok bemutatása	Tételkifejtés	
4		A) altétel: Egy téma kifejtése	B) altétel: Fogalom vagy adat ismerete
5		40 pont	10 pont
6	100 pont	50 pont	

1.2.21.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.21.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga	
2	240 perc tiszta bemutatási idő	20 perc	
3	Kötelezően előírt gyakorlatok és technikák teljesítményre törekvő bemutatása	Tételkifejtés	
4		A) altétel: Egy téma kifejtése	B) altétel: Fogalom vagy adat ismerete
5		40 pont	10 pont
6	100 pont	50 pont	

1.2.22. VIZUÁLIS KULTÚRA ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.22.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.22.1.1. A vizuális kultúra érettségi vizsga célja

A vizuális kultúra érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e az alábbi kompetenciákkal:

1. a vizuális jelenségek megfigyelése, széles körű elemző vizsgálata, esztétikai és kommunikációs szempontok szerinti megítélése;
2. a vizuális nyelv elemeinek ismerete és megfelelő használata az alkotó tevékenység során, valamint ezen ismeretek segítségével vizuális alkotások elemzése;
3. a különböző köznapi és művészi vizuális közlésformák gyakorlati alkalmazása, továbbá sajátos és közös vonásainak bemutatása, sokrétű értelmezése, mérlegelő szemléletű megítélése;
4. a köznapi vizuális kommunikáció során értelmezhető vizuális közlések létrehozása a közlés céljának megfelelő formában és alkalmas technikával, hagyományos, mozgóképi és digitális eszközhasználattal;
5. vizuális információk tudatos befogadása pontos vizuális megfigyelés és megfelelő értelmezés alapján;
6. tárgyak, vizuálisan érzékelhető jelenségek ábrázolása, valamint elképzelt dolgok, más tantárgy tananyagtartalmaként megismert, természet- vagy társadalomtudományban jelen lévő, vagy más művészeti ág tevékenységrendszerében használt fogalmak kifejezése különböző vizuális eszközökkel;
7. személyes érzések kifejezése változatosan használt vizuális eszközökkel;
8. tárgyak, a köznapi vizuális környezet elemző vizsgálata, különböző szempontok szerinti megítélése és a tapasztalatok felhasználása alkotásban, tervezésben;
9. a környezettudatos gondolkodás elveinek megjelenítése a környezetkultúra témakör jellemző alkotó-tervező tevékenységeiben;
10. a képzetekben gazdag képi látásmód alkalmazása és ennek árnyalt vizuális kifejezése;
11. időben és térben eltérő kultúrák és művészeti korszakok művészi értékeire vonatkozó ismereteinek bemutatása, értelmezése, elemzése és felhasználása saját célú alkotás létrehozásában;
12. vizuális megjelenések kultúráközvetítő szerepének megértése és bemutatása az egyetemes, európai és magyar művészet példáival, és a tanulságok felhasználása alkotásban;
13. a magyar vizuális kultúra jelentősebb alkotásainak, alkotóinak ismerete és az ismeretek felhasználása alkotó munkában;
14. a magyar népművészet, díszítőművészet, tárgykultúra, építészet jellemző példáinak ismerete és felhasználása változatos célú alkotó munkában;
15. az adott feladatnak megfelelő képkalkoló technikák ismerete és használata alkotó munkában;
16. a vizuális megjelenések leírása, elemzése és értelmezése során a reflexiók szemléletes és szakszerű megfogalmazása, szöveges és képi megjelenítéssel is;

17. a vizuális kultúra tantárgy gyakorlati feladataiban megismert fogalmak, szakkifejezések helyes használata;
 18. vizuálisan feldolgozható problémahelyzetek önálló felismerése, kreatív megoldása, alkotói folyamat önreflektív bemutatásával, analóg és a digitális prezentációs technikák használatával;
 19. különböző mediális produktum elemzése, összehasonlítása a vizuális jelrendszer, kommunikációs szándék és hatáskeltés szempontjából, és a tanulságok felhasználása saját célú digitális képkalkotásban;
 20. technikai képnél és digitális környezetben a manipuláció és a befolyásolás vizuális eszközeinek felismerése, értelmezése, bemutatása.

1.2.22.2. VIZUÁLIS KULTÚRA ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.22.2.1. Középszintű vizsga

1.2.22.2.1.1. A vizsga részei

	A			B	
1	Gyakorlati vizsga I.			Gyakorlati vizsga II.	
2	120 perc			30 perc	
3				15 perc	15 perc
4	Helyszíni alkotómunka	Projektmunka	Portfólió	Portfólió bemutatása	Projektmunka bemutatása
5	20 pont	40 pont	60 pont	15 pont	15 pont
6	120 pont			30 pont	

1.2.22.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.22.2.2.1. A vizsga részei

	A	B
1	Gyakorlati vizsga	Szóbeli vizsga
2	240 perc	20 perc
3	Művészettörténet-műelemző és rajzi feladatsor	Két feladat kifejtése
4	120 pont	30 pont

1.2.23. BIBLIAISMERET – BAPTISTA HITAN ÉRETTSÉGI VIZSGA

1.2.23.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.23.1.1. A bibliaismeret – baptista hittan érettségi vizsga célja

A bibliaismeret alapvető feladata a Biblia igazságainak megismertetése, a Teremtő és Gondviselő Mennyei Atya bemutatása, és ezek alapján a tanulók társaikhoz, családjukhoz és környezetükhöz való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása.

Az erkölcsi kérdésekről való gondolkodás során az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, koherens, folyamatosan formálódó meggyőződésekké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori keresztény életmódot, életfelfogást és életminőséget.

A tanulók tudjanak számot adni erkölcsi érzékük fejlődéséről, az Isten igéjében megfogalmazott és általában az európai keresztény kultúra alapvető erkölcsi értékeinek tanulmányozásáról és alkalmazásáról a mindennapokban azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban.

A bibliaismeret – baptista hittan érettségi vizsgája olyan kitüntetett alkalom, amely az alábbi célokat követve teszi lehetővé a vizsgázó nyelvi kultúrájának és műveltségének minősítését és értékelését.

Az érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó

- hogyan tudja alkalmazni a Biblia erkölcsi tanításait, fogalmi ismereteit, tapasztalatait a múlt és a jelenkor jelenségeinek megértésében;
- hogyan képes tudását, gondolatait, véleményét szóban és írásban előadni a vizsgafeladatoknak megfelelő műfajban, a szükséges és lehetséges tartalmakkal, szerkezetben és stílusban;
- tud-e önállóan reagálni a Biblia szövegének gondolataira, állításaira, következtetéseire;
- képes-e élethelyzetek, döntési szituációk, etikai kérdések, gondolatok, érzelmek, magatartások, szociális beállítódások, elvek, hitigazságok, érzelmek árnyalt bemutatására, értelmezésére;
- képes-e felelősen élni a Biblia tanításai által az egyetemes és európai emberi értékrenddel;
- teljesítményében kifejeződik-e önálló gondolkodása, problémalátása, lényegkiemelő és rendszerező képessége, értékválasztásai;
- tud-e logikusan érvelni, következtetéseit, gondolatait világos nyelvi formában előadni, véleményt alkotni;

- h) képes-e isteni igazságok összevetésére, különböző bibliai szövegek elemzésére, összehasonlítására, értelmezésére, értékelésére;
- i) tud-e bibliai szövegekben, kérdésfelvetések és válaszok sokféleségében tematikusan és kronológiailag tájékozódni.

1.2.23.2. BIBLIAISMERET – BAPTISTA HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA

1.2.23.2.1. Középszintű vizsga

1.2.23.2.1.1. A vizsga részei

	A	B
1	Szóbeli vizsga	
2	15 perc	
3	Tételkifejtés	
4	A) feladat kifejtése	B) feladat kifejtése
5	35 pont	15 pont
6	50 pont	

1.2.23.2.2. Emelt szintű vizsga

1.2.23.2.2.1. A vizsga részei

	A	B	C
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
2	180 perc	20 perc	
3	Feladatsor	Tételkifejtés	
4		A) feladat kifejtése	B) feladat kifejtése
5	80 pont	45 pont	25 pont
6		70 pont	

1.2.24. FENNTARTHATÓSÁG

1.2.24.1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.2.24.1.1. A fenntarthatóság érettségi vizsga célja

A fenntarthatóság érettségi vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó rendelkezik-e a köznapi műveltség részét képező környezeti, illetve a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretekkel, továbbá, hogy a vizsgázó

- képes-e összekapcsolni ismereteit a mindennapokban tapasztalható környezeti, illetve fenntarthatósággal kapcsolatos folyamatokkal, jelenségekkel, történésekkel;
- rendelkezik-e környezeti folyamatokat összefüggéseiben átlátó rendszerszemlélettel;
- elgazodik-e a témához kapcsolódóan a nyomtatott és elektronikus információhordozókban megjelenő adatokban, információkban, képes-e azokat elemezni, rendszerezni, azokból következtetéseket, illetve prognózisokat megfogalmazni;
- képes-e véleményét a környezeti, fenntarthatósági szempontokra alapozva érvekkel alátámasztva kifejteni szóban és írásban egyaránt;
- képes-e környezeti megfigyelései, vizsgálódásai megtervezésére, az eredmények értelmezésére és szemléletes bemutatására különböző módszerek alkalmazásával;
- képes-e projektet önállóan megtervezni és megvalósítani egy adott környezeti-fenntarthatósági probléma feltárására, megoldására;
- döntéseiben, válaszaiban tükröződik-e a jövőért felelős, a fenntarthatóságot szem előtt tartó szemlélet.

1.2.24.2. FENNTARTHATÓSÁG ÉRETTSÉGI VIZSGA LEÍRÁSA**1.2.24.2.1. Középszintű vizsga****1.2.24.2.1.1. A vizsga részei**

	A	B
1	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
2	Projekt	15 perc
3	Egy téma önálló, évközi feldolgozása	Projektvédelem
4	100 pont	50 pont

**A Kormány 166/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete
a rozsdaovezeti akcióterületek kijelöléséről és egyes akcióterületeken megvalósuló beruházásokra irányadó
sajátos követelményekről szóló 619/2021. (XI. 8.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1g) bekezdésében, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (4) bekezdés a)–c) pontjában, valamint 12. § (5) bekezdés a) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A rozsdaovezeti akcióterületek kijelöléséről és egyes akcióterületeken megvalósuló beruházásokra irányadó sajátos követelményekről szóló 619/2021. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 6/A. §-sal egészül ki:
- „6/A. § (1) Az 1. mellékletben foglalt táblázat 5. sora szerinti beruházás esetében az 1. mellékletben foglalt táblázat D:5 mezőjében megjelölt telekre a beépítés szabályait és egyedi építési követelményeit a (2) bekezdés állapítja meg, azzal, hogy
- a) a hatályos településrendezési terv és az OTÉK előírásait a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni,
- b) ha a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés (2) bekezdésben meghatározott sajátos szabályaival ellentétes, vagy azzal nem összeegyeztethető előírást tartalmaz, akkor a településrendezési tervet és az OTÉK-ot nem lehet alkalmazni.
- (2) Az 1. mellékletben foglalt táblázat D:5 mezőjében megjelölt telekre meghatározott sajátos beépítési szabályok és egyedi építési követelmények a következők:
- a) lakó rendeltetés a földszinten nem helyezhető el, és
- b) a beépíthető szintterület legalább 5%-ában igazgatási, nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális, irodai, kereskedelmi, szolgáltatás, szállás, kulturális, közösségi szórakoztató, sport vagy hitéleti rendeltetéseket kell elhelyezni.”
- 2. §** Az R. a következő 10. §-sal egészül ki:
- „10. § E rendeletnek a rozsdaovezeti akcióterületek kijelöléséről és egyes akcióterületeken megvalósuló beruházásokra irányadó sajátos követelményekről szóló 619/2021. (XI. 8.) Korm. rendelet módosításáról szóló 166/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr2.) megállapított 6/A. §-át és 1. mellékletében foglalt táblázat 4–7. sorát a Módr2. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”
- 3. §** Az R. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 166/2022. (IV. 28.) Korm. rendelethez

Az R. 1. mellékletében foglalt táblázat a következő 4–7. sorral egészül ki:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>	<i>E</i>
1.	<i>A rozsdáövezeti akcióterület lehatárolása</i>	<i>A rozsdáövezeti akcióterület típusa</i>	<i>A rozsdáövezeti akcióterületen megvalósuló beruházás megnevezése</i>	<i>A beruházás helyszíne</i>	<i>Koordinációra kijelölt kormány megbízott)</i>
4.	Budapest X. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 38334/5, 38334/6, 38335, 38332/8 helyrajzi számú ingatlanok	Azonnali rozsdáövezeti akcióterület	Korábban kialakított lakópark fejlesztésére irányuló beruházás további négy ütem megvalósításával és óvoda létesítésével	Budapest X. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 38334/5, 38334/6, 38335, 38332/8 helyrajzi számú ingatlanok	Budapest Főváros Kormányhivatalát vezető kormány megbízott
5.	Budapest XI. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 3993/4 helyrajzi számú ingatlan	Azonnali rozsdáövezeti akcióterület	Folyamatban lévő lakópark fejlesztés további ütemeinek megvalósítása lakóépület kialakításával	Budapest XI. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 3993/4 helyrajzi számú ingatlan	Budapest Főváros Kormányhivatalát vezető kormány megbízott
6.	Budapest XI. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 43903/3 helyrajzi számú ingatlan	Azonnali rozsdáövezeti akcióterület	Meglévő, vegyes funkciójú ház átalakítása és bővítése	Budapest XI. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 43903/3 helyrajzi számú ingatlan	Budapest Főváros Kormányhivatalát vezető kormány megbízott

7.	Budapest XI. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan- nyilvántartás szerinti belterület 4042/114, 4042/115, 4042/117, 4042/123, 4042/126, 4042/127, 4042/129, 4042/131, 4042/134, 4042/137, 4042/138, 4042/139, 4042/142, 4042/144, 4042/145, 4042/147, 4042/149, 4042/150, 4042/151, 4042/153, 4042/154, 4042/158, 4042/159, 4042/163, 4042/164, 4042/165, 4042/166, 4042/167, 4042/168, 4042/169, 4042/170, 4042/171, 4042/172, 4042/173, 4042/174, 4042/175, 4042/176, 4042/177, 4042/178, 4042/179, 4042/180 helyrajzi számú ingatlanok	Azonnali rozsdaövezeti akcióterület	Egykori iparterületen önálló, vegyes használatú városnegyed kialakítása	Budapest XI. kerület közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan- nyilvántartás szerinti belterület 4042/114, 4042/115, 4042/117, 4042/123, 4042/126, 4042/127, 4042/129, 4042/131, 4042/134, 4042/137, 4042/138, 4042/139, 4042/142, 4042/144, 4042/145, 4042/147, 4042/149, 4042/150, 4042/151, 4042/153, 4042/154, 4042/158, 4042/159, 4042/163, 4042/164, 4042/165, 4042/166, 4042/167, 4042/168, 4042/169, 4042/170, 4042/171, 4042/172, 4042/173, 4042/174, 4042/175, 4042/176, 4042/177, 4042/178, 4042/179, 4042/180 helyrajzi számú ingatlanok	Budapest Főváros Kormányhivatalát vezető kormány megbízott
----	---	---	---	---	---

**A Kormány 167/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete
az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási
hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint
egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek
módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a) és d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 98. §-sal egészül ki:
„98. § E rendeletnek az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 167/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr90.) megállapított 2. mellékletében foglalt táblázat 97. sorát a Módr90. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”
- 2. §** Az R. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet a 167/2022. (IV. 28.) Korm. rendelethez

Az R. 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 97. sorral egészül ki:

	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
<i>1</i>	<i>A beruházás megnevezése</i>	<i>A beruházás megvalósításának helyszíne</i>	<i>Koordinációra kijelölt kormány megbízott)</i>
97.	Kapacitásbővítő és telephelyfejlesztő beruházás Monor területén	Monor közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti belterület 4910/2 helyrajzi számú ingatlan	Pest Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízott

**A Kormány 168/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete
az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási
hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint
egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek
módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 93. § (1) bekezdés 1. pontjában, valamint a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 6/Z. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:
„(9) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:78 mezőjében megjelölt ingatlanok tekintetében a 2. mellékletben foglalt táblázat 78. sora szerinti beruházás esetében a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés b) pontját azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a természetvédelmi hatóság – a természeti emlék megőrzése mellett – a földmunkával járó beruházást és a feltárást engedélyezheti.”
- 2. §** Az R. a következő 99. §-sal egészül ki:
„99. § E rendeletnek az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 168/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr91.) megállapított 6/Z. § (9) bekezdését a Módr91. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 169/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete
a Dunamelléki Református Egyházkerület Székház és Konferencia Központ épületének felújításával,
átalakításával és a hozzá kapcsolódó Ráday Felsőoktatási Diákotthon újjáépítésével összefüggő
közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és
a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról szóló 78/2020. (III. 31.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (4) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A Dunamelléki Református Egyházkerület Székház és Konferencia Központ épületének felújításával, átalakításával és a hozzá kapcsolódó Ráday Felsőoktatási Diákotthon újjáépítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról szóló 78/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 7. §-sal egészül ki:
„7. § E rendeletnek a Dunamelléki Református Egyházkerület Székház és Konferencia Központ épületének felújításával, átalakításával és a hozzá kapcsolódó Ráday Felsőoktatási Diákotthon újjáépítésével összefüggő

közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról szóló 78/2020. (III. 31.) Korm. rendelet módosításáról szóló 169/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr1.) módosított 1. § (4) bekezdését a Módr1. hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.”

- 2. §** Az R. 1. § (4) bekezdésében az „e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónapban” szövegrész helyébe az „e rendelet hatálybalépésétől számított 24 hónapban, továbbá 2022. május 1. napjától 2022. október 31. napjáig” szöveg lép.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 170/2022. (IV. 28.) Korm. rendelete a veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel kiadott egyes veszélyhelyzeti rendeletek módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyekkel kapcsolatos veszélyhelyzeti szabályokról, továbbá a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 86/2022. (III. 7.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** Az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyekkel kapcsolatos veszélyhelyzeti szabályokról, továbbá a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 86/2022. (III. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R1.) a következő 4/A. §-sal egészül ki:
- „4/A. § (1) A Met. 32/S. § (1) bekezdés c) pontja szerinti rendelkezést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a menekültügyi hatóság a szakhatóságot csak a menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásban hozott határozatáról tájékoztatja.
- (2) A Met. 57. § (2) bekezdésétől eltérően a menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásban a szakhatósági eljárás határideje 10 nap. A szakhatóság vezetője az ügyintézési határidőt indokolt esetben egy alkalommal legfeljebb 10 nappal meghosszabbíthatja, amelyről a menekültügyi hatóságot értesíti.
- (3) Ha a szakhatóság a (2) bekezdés szerinti határidőben az állásfoglalását nem közli, a szakhatóság állásfoglalását – amely szerint az érintett személy Magyarország területén való tartózkodása nem veszélyezteti a nemzetbiztonságot – megadottnak kell tekinteni.”
- 2. §** Az R1. a következő 5/A. §-sal egészül ki:
- „5/A. § (1) A menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásban a kérelmet személyesen kell benyújtani, azzal, hogy a kérelem adattartalmát a menekültügyi hatóság által fenntartott elektronikus felületen is közölni lehet a menekültügyi hatósággal.
- (2) Az (1) bekezdés szerint a menekültügyi hatósággal közölt adatokat a menekültügyi hatóság az előtte személyesen megjelenő külföldi adataival összeveti, a kérelmet ezt követően kell benyújtottnak tekinteni.
- (3) A menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásban, ha az érintett kérelmének a menekültügyi hatóság helyt ad, a menekültügyi hatóság határozathozatal mellőzésével a menedékeskénti elismerés tényét rögzíti a menekültügyi

nyilvántartásban, amelynek közlése a menedékes jogállást tanúsító okmány átadásával vagy kézbesítésével történik.”

- 3. §** Az R1. 5/A. §-a a következő (2a)–(2c) bekezdéssel egészül ki:
- „(2a) Ha a menedékeskénti elismerésre irányuló eljárásban a menedékeskénti elismerését kérő a menekültügyi hatóság által fenntartott elektronikus felületen a menekültügyi hatósággal közli az adatait, a személyes megjelenési kötelezettségnek a kormányablakban is eleget tehet. Ebben az esetben a kormányablak az előtte személyesen megjelenő külföldi adatait az elektronikus felületen rögzített adatokkal történő összevetéssel ellenőrzi.
- (2b) Ha a (2a) bekezdés szerinti ellenőrzés alkalmával a menedékeskénti elismerést kérő személyazonossága tekintetében nem merül fel kétség, a kormányablak a kérelem benyújtásához szükséges biometrikus adatokat rögzíti. A kérelmet ezt követően kell benyújtottnak tekinteni.
- (2c) A (2b) bekezdés szerinti biometrikus adatok rögzítése során a kormányablak a Met., illetve a Metvhr. rendelkezései szerint jár el.”

- 4. §** Az R1. a következő 10/A. §-sal egészül ki:
- „10/A. § E rendeletnek a veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel kiadott egyes veszélyhelyzeti rendeletek módosításáról 170/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 4/A. §-át és 5/A. §-át a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.”

2. A veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel, az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyek foglalkoztatásával és juttatásaival kapcsolatos egyes szabályokról, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló 106/2022. (III. 12.) Korm. rendelet módosítása

- 5. §** A veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel, az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyek foglalkoztatásával és juttatásaival kapcsolatos egyes szabályokról, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló 106/2022. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R2.) 2. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
- „(2a) A foglalkoztatásba bevonható személy tekintetében a foglalkoztatásba bevonható személy szálláshelye, illetve a számára tartózkodás céljából kijelölt lakóhelye szerint illetékes járási hivatal jár el.”
- 6. §** Az R2. 4. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(4) A menedékes részére a rendszeres létfenntartási támogatás a szálláshelye, illetve a számára tartózkodás céljából kijelölt lakóhelye szerinti járási hivatal előtti – minden hónap utolsó napjáig teljesítendő – megjelenési kötelezettség teljesítését követően utólag kerül folyósításra. A járási hivatal a megjelenési kötelezettség teljesítésének tényéről a menekültügyi hatóságot tájékoztatja. Ha a menedékes megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a folyósított összeget nem veszi át, az adott hónapra vonatkozó utólagos folyósításra nem tarthat igényt.”
- 7. §** (1) Az R2. 5. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
- „(2a) Az 1. § b) pont bb) alpontja szerinti személy rendszeres létfenntartási támogatása tekintetében az 1. § b) pont bb) alpontja szerinti személy szálláshelye, illetve a számára tartózkodás céljából kijelölt lakóhelye szerint illetékes járási hivatal jár el.”
- (2) Az R2. 5. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A (2) bekezdés szerinti rendszeres létfenntartási támogatást az 1. § b) pont bb) alpontja szerinti személy kérelmére a járási hivatal határozattal állapítja meg, és azt havonta – a hónap 15. napjáig – folyósítja. A folyósítás feltétele, hogy az 1. § b) pont bb) alpontja szerinti személy a folyósítást megelőző hónapban a járási hivatal által megjelölt időpontban és helyen megjelenjen. Ha az 1. § b) pont bb) alpontja szerinti személy megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy a folyósított összeget az adott hónapban nem veszi át, az adott hónapra vonatkozó támogatás utólagos folyósítására nem tarthat igényt.”

8. § Az R2. a következő 6/A. §-sal egészül ki:
„6/A. § E rendeletnek a veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófára tekintettel kiadott egyes veszélyhelyzeti rendeletek módosításáról szóló 170/2022. (IV. 28.) Korm. rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 2. § (2a), (3) bekezdését, 4. § (1), (2) és (4) bekezdését, 5. § (2a) és (3) bekezdését a Módr. hatálybalépését követően benyújtott kérelmekre kell alkalmazni.”

9. § Az R2.
a) 2. § (3) bekezdésében az „átvételét követő öt munkanapon belül köteles” szövegrész helyébe az „átvételét megelőzően köteles” szöveg,
b) 4. § (1) bekezdésében az „A menedékesként elismerését kérő vagy a menedékes” szövegrész helyébe az „A menedékes” szöveg,
c) 4. § (2) bekezdésében az „A menedékesként elismerését kérőt, valamint a menedékest” szövegrész helyébe az „A menedékest” szöveg lép.

10. § Hatályát veszti az R2. 2. § (4) bekezdése.

3. Záró rendelkezések

11. § (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 3. § 2022. május 9-én lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A honvédelmi miniszter 10/2022. (IV. 28.) HM rendelete a Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának kiadásáról

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 81. § (2) bekezdés r) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 107. §-ában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** E rendelet hatálya a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 63. § (7) bekezdése szerint egyenruha viselésére jogosult és a honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 3. § (2) bekezdése szerinti többletkötelezettséget vállaló személyekre terjed ki.
- 2. §** A Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatát az 1. melléklet tartalmazza.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.
- 4. §** Hatályát veszti a Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzatának kiadásáról szóló 9/2005. (III. 30.) HM rendelet.

Dr. Benkő Tibor s. k.,
honvédelmi miniszter

1. melléklet a 10/2022. (IV. 28.) HM rendelethez

A Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzata

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Az egyenruha és az öltözet

1. A katonai egyenruha – a hadviselésre vonatkozó nemzetközi egyezményekben meghatározott követelményeknek megfelelően – kifejezi a Magyar Honvédséghez (a továbbiakban: MH) való tartozást, továbbá háborúban és békében megfelel a haderőnemi, fegyvernemi sajátosságoknak és a fokozott igénybevételi kívánalmaknak, továbbá megjeleníti a magyar nemzeti hagyományokat.

2. Katonai egyenruhát viselők

2. Katonai egyenruhát visel a tényleges állomány, így a hivatásos és szerződéses katona, a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona, a honvéd tisztjelölt, a honvéd altiszt-jelölt, valamint – a hadkötelezettség bevezetése esetén – a hadköteles katona és a többletkötelezettséget vállaló honvédelmi alkalmazott.
3. Katonai egyenruhát viselhet – a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 223. §-a kivételével – a hivatásos állományból nyugállományba helyezett és a szolgálati járandóságban részesülő személy (a továbbiakban együtt: nyugállományú), valamint művelési területen a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv tagja, ha az MH érdekében végez tevékenységet.

3. Katonai öltözetek típusai viselésük szerint

4. A gyakorló öltözet
  - 4.1. A gyakorló öltözet a honvédelmi szervezetek tényleges állományának alapruházata békeidőben és békétől eltérő időszakban egyaránt. A gyakorló öltözetet viseli a hivatásos, a szerződéses, a honvéd tisztjelölt és a honvéd altiszt-jelölt állomány az MH feladatát képező műveletek, gyakorlatok, valamint kiképzési tevékenységek során, a próbaidős szerződéses állomány a próbaidő alatt, a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona felkészítés, megelőző védelmi helyzet és rendkívüli állapot idején, továbbá a hadkötelezettség bevezetése után a hadköteles katona, a többletkötelezettséget vállaló honvédelmi alkalmazott.
  - 4.2. A gyakorló öltözetet viselheti műveleti területen a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv tagja, ha hivatalos kiküldetésben az MH érdekében végez tevékenységet.
  - 4.3. A gyakorló ruházat általános, repülőszerelő, repülőműszaki és repülőhajózó öltözetekre tagolódik.
5. A köznapi öltözet
  - 5.1. A köznapi öltözet – ha más öltözet nincs elrendelve – a hivatásos és a szerződéses tiszti, altiszti állomány, továbbá a honvéd tisztjelöltek ruházata, valamint az öltözetet viselheti a szerződéses legénységi, az önkéntes tartalékos állomány a szolgálati tevékenységük ellátása során.
  - 5.2. A köznapi öltözet általános, légierő által viselt és hadihajós öltözetekre tagolódik.
6. Az ünnepi öltözet
  - 6.1. Ünnepi öltözetet visel a hivatásos és a szerződéses tiszt, altiszt, valamint a honvéd tisztjelölt, viselheti a szerződéses legénységi és az önkéntes tartalékos állomány laktanyán belül és kívül ünnepi állománygyűlések, rendezvények alkalmával.
  - 6.2. Ünnepi öltözetet visel a honvéd tisztjelölt, továbbá viselhet a szerződéses legénységi és az önkéntes tartalékos állomány nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és ünnepélyes katonai rendezvényeken.
  - 6.3. Az ünnepi öltözet általános, légierő által viselt és hadihajós öltözetekre tagolódik.
7. A társasági öltözet
  - 7.1. A társasági öltözet a hivatásos és a szerződéses tiszti, altiszti állomány alkalmi ruházata nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő katonai és társadalmi rendezvényeken, katonai temetésen. Társasági öltözetet lehet viselni jelentősebb családi események alkalmával.
  - 7.2. A társasági öltözet általános, légierő által viselt és hadihajós öltözetekre tagolódik.
8. A díszöltözet
  - 8.1. A díszöltözet az MH szervezetszerű dísz(al)egységeinek öltözete.
  - 8.2. A Honvéd Koronaőrség, a Honvéd Palotaőrség, a Honvéd Díszzászlóalj, valamint a katonazenekarok állománya viseli díszelgési szakfeladataik végrehajtása során, nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő katonai és társadalmi rendezvényeken, temetéseken, továbbá az előjáró vagy hivatali felettes által meghatározott alkalmak esetén.
  - 8.3. A katonazenekarok díszruházata általános és légierő által viselt öltözetekre tagolódik.
  - 8.4. Honvéd tisztjelölti díszöltözetet viselhet az MH Ludovika Zászlóalj (a továbbiakban: MH LZ) állományába tartozó honvéd tisztjelölt a tisztavatáson, a Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM), az MH és a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) ünnepélyes katonai, valamint kulturális eseményein.

4. Az egyenruha viselésének általános szabályai

9. Az állomány szolgálati feladata ellátása során egyenruhát visel.
10. A katona szolgálatteljesítési időn túl egyenruhát, a szolgálat tekintélyét nem sértő módon viselhet.
11. Alakzatban egységes öltözetet kell viselni.
12. Katonai objektumon kívül az öltözetet – az időjárási körülmények figyelembevételével – a helyőrségparancsnok határozza meg, azonban időjárás-változás esetén a változásnak megfelelő öltözetet a helyszínen tevékenykedő parancsnok vagy rangidős is módosíthatja.
13. Különösen gyakorlat, terepen végrehajtott foglalkozás, alaki kiképzés ellenőrzése, szemléje alkalmával az ellenőrző állomány a rendszeresített vagy alkalmazásba vett vagy ideiglenes használatra engedélyezett gyakorló öltözetét viseli. Műveleti területen végrehajtott ellenőrzés során a gyakorló öltözet viselése a fogadó nemzet részére

- vagy a nemzetközi katonai szervezetben szolgálatot teljesítők részére elrendelt egyenruha-viselési formák figyelembevételével történik, kiegészítve az adott műveleti területen elrendelt egyéni védőeszközökkel. Egyéb ellenőrzés alkalmával – az ellenőrzés helye és jellege szerint – az ellenőrzést elrendelő határozza meg az ellenőrzést végrehajtók öltözetét.
14. A légiertől, illetve a hadihajós fegyvernemtől áthelyezett állomány a szárazföldi haderőnemhez tartozó új szolgálati helyén, az állományilletékes parancsnok engedélyével a légiérő által viselt, illetve a hadihajós köznapi, társasági és ünnepi öltözetet viselheti.
  15. A Tábori Lelkészi Szolgálat tagja e szabályzat rendelkezéseit köteles betartani, illetve katonai rendezvényen az arra előírt öltözeti változatban megjelenni. A tábori püspök az egyenruhán a püspöki keresztet, a vezető tábori rabbi és a rabbi az egyenruhához a kipát viselheti.
  16. Ha a tábori lelkész a katonai rendezvényen egyházi feladatokat végez, katonai öltözetét – az egyházi előírásokra figyelemmel – további egyházi ruházattal is kiegészítheti.
  17. A Hjt. 51. §-a alapján más szervezetnél szolgálatot teljesítő katona szolgálati helyén viselendő öltözetét – e szabályzat rendelkezéseinek figyelembevételével – a más szervezet vezetője határozza meg.
  18. A más szervezet vezetője egyes meghatározott feladatok teljesítéséhez kapcsolódóan e szabályzat rendelkezéseitől eltérő öltözet viselését rendelheti el
    - 18.1. a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat (a továbbiakban: KNBSZ),
    - 18.2. a Honvéd Együttes Budapest,
    - 18.3. a Köztársasági Elnöki Hivatal és
    - 18.4. a Tábori Lelkészi Szolgálatállományába tartozó katonák részére.
  19. Az MH parancsnoka (a továbbiakban: MH PK) indokolt esetben a katonák részére a szolgálati feladatok ellátása során, e szabályzat rendelkezéseitől eltérő öltözet viselését írhatja elő.
  20. Az MH PK külön intézkedésben határozza meg a légiutas kíséző állomány formaruházatának viselési szabályait.
  21. A katonának a 18–20. pont alapján meghatározott eltérő öltözet viselése esetén is rendelkeznie kell gyakorló, köznapi és társasági öltözettel.
  22. A szolgálati viszony Hjt. 58/A. §-a szerinti szünetelésének időtartama alatt, az állomány tagja a hivatásos és szerződéses állományú katonák általános katonai és egyes szakmai ismereteinek bővítéséhez szükséges továbbképzésekről szóló 38/2010. (III. 31.) HM utasítás 2. § (1) bekezdésében meghatározott kiképzési feladatokon való részvétel ideje alatt gyakorló öltözetet visel.
  23. A katona egyenruhához – annak szellemiségéhez, jellegéhez igazodó, kulturált, nem kirívó színű, méretű és fazonú – fényvédő szemüveget viselhet. Alakzatban – ha a teljes állomány részére egységesen biztosítható – fényvédő szemüveg viselését az előljáró vagy hivatali felettes elrendelheti vagy megtilthatja.
  24. A parancsnok, vezető – a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatában (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) előírtak szerint – felelős e szabályzatban meghatározottak betartásáért és betartatásáért.
  25. Egyéni védőeszköz viselésének elrendeléséről az állományilletékes parancsnok, illetve munkahelyi vezető – kockázatértékelés alapján – saját hatáskörében határoz.
  26. Munkába járás során a gyakorló, a köznapi, a társasági és az ünnepi öltözet viselhető e szabályzat előírásainak betartásával.
  27. Munkába járás során motorkerékpáron, segédmotoros kerékpáron, kerékpáron az egyenruházat kiegészíthető a szükséges védőfelszerelésekkel, így különösen sisakkal, kesztyűvel, könyök- és térdvédővel.
  28. A honvédelmi táborokban közreműködő állomány a tábor időtartama alatt 15 M kiképzési gyakorló ruházathoz – a honvédelmi táborokat népszerűsítő – „Honvédelmi Tábor” feliratú pólót, baseballsapkát, valamint pulóvert viselhet.

5. Öltözetek katonai rendezvények alkalmával

29. A fegyverrel vagy haditechnikai eszközzel szolgálati feladatot ellátó katona gyakorló öltözetet visel.
30. Ha a parancsnok másképp nem rendelkezik, a fegyver és haditechnikai eszközök nélkül sorakozó, felvonuló tiszti és altiszti állomány társasági vagy ünnepi, a honvéd tisztjelölt honvéd tisztjelölti dísz- vagy ünnepi, a honvéd altiszt-jelölt és a legénységi rendfokozattal rendelkező katona, illetve a közkatona gyakorló öltözetet visel.
31. Katonai rendezvények alkalmával az MH szervezetszerű dísz(al)egységeinek állománya díszöltözetet, illetve a rendezvény jellege szerint gyakorló öltözetet visel.

32. A csapatok alaki szemlélén, a Tisztavatáson, az Altisztavatáson, az eskütételen részt vevő állomány öltözetét a rendezvényt szervező parancsnoknak parancsban kell szabályoznia.
33. Egyéb katonai rendezvény alkalmával az azt szervező parancsnok döntése szerinti öltözet viselendő.

6. A polgári ruha viselésének rendje

34. A katona szolgálatteljesítési időben, szolgálati feladata végrehajtása során, indokolt esetben, a legalább zászlóaljparancsnok szintű parancsnok engedélyével, gondozott, rendezett megjelenés kritériumait kielégítő polgári ruhát viselhet.
35. A honvédelmi szervezet protokolláris feladatai, így különösen a delegációk kísérése, a személyvédelem ellátásához szükséges protokolláris polgári formaruházatot viselhet a külön intézkedésben meghatározott személyi állomány.
36. A katonán a várandósság harmadik hónapjától kezdődően szolgálati idejében polgári ruhát viselhet.

7. A nyugállományúak egyenruha-viselése

37. A nyugállományú polgári foglalkozás vagy más tevékenység folytatása közben, továbbá külföldi tartózkodás ideje alatt – hivatalos kiküldetés kivételével –, valamint politikai rendezvényen egyenruhát nem viselhet.
38. A nyugállományú az egyenruháján nyugállományt kifejező hímzett jelvényt visel.
39. Az a rehabilitált katona, aki jogosultságot kapott egyenruha viselésére, a nyugállományúakra vonatkozó szabályok szerint viselheti az egyenruhát.

8. A külföldön szolgálatot teljesítő katonák egyenruha-viselésének szabályai

40. A külföldön szolgálatot teljesítő tényleges állományú katona – a 41. pont szerinti eltérésekkel – e szabályzat szerint viseli egyenruháját.
41. E szabályzatban meghatározott hordmódok megválasztása során figyelembe kell venni a fogadó országban vagy nemzetközi katonai szervezetben szolgálatot teljesítők részére elrendelt egyenruha-viselési formákat.
42. A külföldön szolgálatot teljesítő katona viselheti
  - 42.1. az adott kontingens, illetve szolgálati hely megkülönböztető jelzéseit, így különösen csapatkarjelzést, szolgálati karszalagot vagy jelzést, csapatjelvényt, csapat-, illetve fegyvernemi vagy szakmai sálat, sapkát, továbbá végzettséget tanúsító jelvényt, egyéb feliratot és jelvényt,
  - 42.2. a speciális szakfegyvernemi öltözetet, öltözeti kiegészítőket.
43. A külszolgálat befejezését követően a 42. pontban felsorolt jelzések nem viselhetők.

9. Öltözeti könnyítések

44. A katona a Szolgálati Szabályzatban előírtaknak megfelelően, a katonai objektum területén, egyéni mozgás esetén a sapkáját leveheti.
45. Az ügyeleti szolgálatot teljesítő katona az alváásra biztosított pihenőidőben egyenruháját leveheti. Az egyéb öltözeti könnyítéseket, a szolgálat jellegének figyelembevételével, a szolgálati intézkedésben kell szabályozni.
46. Az őrég pihenő váltásának tagja a Szolgálati Szabályzatban meghatározottak szerint – egyenruha levétele nélkül – fekve pihenhet, alhat oly módon, hogy sapkáját, hevederövét leteszi, zubbonyának felső gombjait kigombolja.
47. A szolgálati gépjárműben
  - 47.1. köznapi, társasági, ünnepi öltözetben utazó katona a sapkáját és kabátját leveheti, zubbonyát kigombolhatja vagy leveheti, nyakkendőjét meglazíthatja, ingének felső gombját kigombolhatja,
  - 47.2. gyakorló öltözetben utazó katona a sapkáját, kabátját és zubbonyát leveheti, azonban a járműből történő kiszállás, járműről történő leszállás után e ruházati könnyítéseket köteles haladéktalanul megszüntetni.
48. A közösségi közlekedés eszközein
  - 48.1. köznapi, társasági, ünnepi öltözetben utazó katona a sapkáját leveheti, ülve kabátját, zubbonyát kigombolhatja,
  - 48.2. gyakorló öltözetben utazó katona a sapkáját leveheti, kabátját kinyithatja, azonban a járműről történő távozás előtt e ruházati könnyítéseket köteles megszüntetni.

49. Gépjárművön szállított személy az oszlop-, illetve a gépjárműparancsnok engedélyével sapkáját leveheti, – a kihordás alatt lévő – 90 M téli sapkáját lehajthatja, illetve a 90 M gyakorló téli kabátja gallérját felhajthatja.
50. A katona fizikai munkavégzés közben a munkát irányító parancsnok engedélyével a sapkát, a kabátot és a zubbonyt leveheti.

10. Tiltó rendelkezések

51. A katonának tilos

- 51.1. az MH-nál rendszeresítettől, alkalmazásba vettől, ideiglenesen használatra engedélyezettől eltérő anyagú, formájú és színű egyenruhát, lábbelit, rendfokozati jelzést, névfeliratot és államjelzőt, továbbá a katonanőknek testszínűtől eltérő színű vagy mintás harisnyát, harisnyanadrágot hordani, az egyenruházatot az MH-ban rendszeresített formától, kiviteltől, színtől és alapanyagtól eltérően előállítani, átalakítani, illetve ilyen ruházatot viselni,
- 51.2. e szabályzatban meghatározottakon kívül kitüntetés és elismerés (a továbbiakban együtt: kitüntetés), kitüntetési szalagsávot, jelvényt, kitűzőt, különböző emblémát, jelzést és feliratot, nem rendszeresített csapatkarjelzést viselni,
- 51.3. az egyenruhához – az 55.4. pont szerinti kivétellel – ékszert viselni,
- 51.4. az 55.4. pontban fel nem sorolt egyéb testékszert látható módon viselni,
- 51.5. a köznapi, társasági és ünnepi öltözeti cikkeken a külső zsebekben kilátszó vagy az öltözet esztétikáját negatívan befolyásoló, átnyomódó tárgyat elhelyezni,
- 51.6. az egyenruházaton – a meghatározottakon kívül – könnyíteni, a hosszú ujjú ing és ingblúz, a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony és 15 M hosszú ujjú harci póló, valamint a 90 M és a 93 M gyakorló zubbony ujját felhajtani, felgyúrni,
- 51.7. a ruha fazonján, gallérhajtókán gyászszalagot viselni, élő vagy művirágot feltűzni,
- 51.8. a gyakorló öltözethez köznapi – a repülőhajózó állomány kivételével – vagy társasági sapkát viselni,
- 51.9. más kereső foglalkozás folytatása közben, továbbá külföldi tartózkodás alatt – a hivatalos kiküldetés kivételével – egyenruhát viselni,
- 51.10. a katonai objektumon kívül – e szabályzat öltözeti könnyítései kivételével – a sapkát levenni,
- 51.11. rendfokozati jelzés nélküli egyenruhát viselni,
- 51.12. egyenruhát polgári ruhával vegyes öltözetként viselni,
- 51.13. a 15 M, valamint a 90 M, a 93 M és a 2000 M nyári gyakorló zubbonyokat és gyakorló nadrágokat vegyesen viselni,
- 51.14. a koronaőr, díszelgő (lövész) és palotaőr állomány szolgálati helyre utazása és országban tartózkodása kivételével a köznapi és társasági öltözet cikkeit a hadiruházati cikkekkal vegyesen viselni,
- 51.15. a 95 M gyakorló pulóveren névkitűzőt elhelyezni,
- 51.16. a 90 M, a 93 M és a 2000 M nyári gyakorló zubbonyt és a gyakorló pólót a gyakorló nadrágon, továbbá a köznapi, társasági inget a köznapi, társasági pantallón vagy szoknyán kívül hordani,
- 51.17. politikai rendezvényen egyenruhát viselni,
- 51.18. az egyenruha szellemiségével össze nem egyeztethető, kulturálatlan, kirívó táskát, reklámtasakot, csomagot vinni,
- 51.19. az egyenruhához esernyőt hordani,
- 51.20. a természetes hajszínektől merőben eltérő hajszínt viselni, és
- 51.21. az öltözet által nem takart helyen közízlést sértő tetoválást látható módon viselni.

52. Az 51. pontban foglaltak mellett a katonának tilos

- 52.1. a térd középvonalától felfelé számított 10 cm-nél rövidebb, illetve a térd középvonalától lefelé számított 10 cm-nél hosszabb köznapi, illetve társasági szoknyát viselni,
- 52.2. egyenruhában a vállig érőnél hosszabb haját kibontva hordani,
- 52.3. az egyenruhához – annak szellemiségéhez, méltóságához illő, kulturált, visszafogott smink kivételével – sminket viselni.

53. Beteg, sérült tényleges állományú katona a szolgálatképessége helyreállításáig egyenruhát csak a betegség, sérülés jellege figyelembevételével viselhet.

11. A haj, arcszőrzet, köröm, smink és ékszer viselésének szabályai

54. Haj, arcszőrzet

- 54.1. A katona hajviseletének ki kell elégítenie a gondozott, rendezett megjelenés kritériumait. A haj legfeljebb olyan hosszú lehet, hogy az ne akadályozza a feladat végrehajtását, tábori körülmények között is könnyen ápolható legyen, valamint ne befolyásolja a fejfedő megfelelő viselését.
- 54.2. A katona férfi hajának hossza a fej tetején nem haladhatja meg a 10 cm-t, hátul az 5 cm-t, tarkón pedig nem lehet hosszabb 2 cm-nél.
- 54.3. A katonanő középhosszú és hosszú haját összefogva viselje. A haj összefogására viselt hajgumi vagy hajcsat a viselt öltözet színvilágával harmonizáljon, ne legyen feltűnő.
- 54.4. A Szolgálati Szabályzatban meghatározott magatartási szabályokkal összhangban, a tényleges katonai szolgálatot teljesítő katona – az 54.8. pont kivételével – a munkavédelmi és műveleti körülményeknek megfelelő ápoltszőrzetet viselhet, amely maximális hossza 1,5 cm lehet. A szakállat viselő katona nyaka legyen borotvált.
- 54.5. A honvédségi szervezetek állománya részére az MH PK, a HM és a HM szervezetek, valamint a KNBSZ állománya részére a munkáltatói jogkör gyakorlója indoklással határozza meg azon katonai és szolgálati tevékenységek, illetve alkalmak körét, amikor a katona arcszőrzetet – bajusz kivételével – nem viselhet.
- 54.6. Az állományilletékes parancsnok, vezető által – a bajusz kivételével – megtiltható az arcszőrzet viselete, ha az akadályozza a katonai tevékenység ellátását, veszélyezteti a katona életét, testi épségét, egészségét, illetve a szolgálati tevékenység biztonságát, továbbá ha az nem felel meg az általános higiénés követelményeknek.
- 54.7. Alapképzés végrehajtása idején a szakáll viselete nem engedélyezett a kiképzendő állomány részére.
- 54.8. Az MH 32. Nemzeti Honvéd Díszegység parancsnoka, valamint a külföldön szolgálatot teljesítő kontingens parancsnoka, rangidős vezetője saját hatáskörben szabályozza a szakáll viselésének rendjét.

55. Köröm, smink, ékszer

- 55.1. A katonanő körme, valamint irodai szolgálatban viselt – feladata végrehajtását nem gátló, testi épségét nem veszélyeztető – műkörme nem lehet feltűnő színárnyalatú és mintázatú, az ujjvégtől a köröm végéig mért hossza nem lehet több 0,5 cm-nél.
- 55.2. Alapképzés, továbbá az alap tiszti és alap altiszti tanfolyam végrehajtása idején kizárólag a természetes, festés nélküli köröm engedélyezett a kiképzendő állomány részére. A köröm az ujjvégen nem érhet túl.
- 55.3. A katonanő az egyenruha szellemiségéhez, méltóságához illő kulturált, visszafogott sminket viselhet.
- 55.4. Az egyenruhához a katonai öltözet szellemiségéhez méltó, nem kirívó ékszer – karikagyűrű, pecsétgyűrű, nyaklánc, karlánc, katonanők számára egy pár fülbevaló –, karóra viselete a vonatkozó munkavédelmi előírások betartása mellett megengedett, ha jogszabály, munkáltatói rendelkezés eltérően nem rendelkezik.

II. FEJEZET

ÖLTÖZETI TÍPUSOK

12. Gyakorló öltözet

56. Általános viselési előírások

- 56.1. Rendezvények alkalmával, alakzatban, szervezeti egységenként az elrendelő parancsnok vagy hivatali felettes által meghatározott egységes öltözetet kell viselni.
- 56.2. Az állomány a réteges gyakorló öltözetét úgy állítja össze, hogy az biztosítsa a feladata végrehajtását és nyújtson védelmet az időjárási körülményekkel szemben.
- 56.3. Az állomány épületen kívül – ha más intézkedés nincs érvényben – a katonai objektum területén, továbbá az objektumon kívül sapkát vagy kalapot visel.
- 56.4. A szolgálatot teljesítő állomány – a szolgálati helyiség kivételével – állandó jelleggel sapkát vagy kalapot visel.
- 56.5. Az arra jogosult állomány a gyakorló sapka vagy gyakorló kalap helyett – a 167–172. pont szerint – szakmai végzettségének vagy szakbeosztásának megfelelő színű, hímzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvénnel ellátott baret sapkát viselhet.

- 56.6. Az arra jogosult fegyvernemi alegység teljes személyi állománya a fegyvernemnek megfelelő színű barett sapkát visel.
- 56.7. Az egység, alegység, sorakozón részt vevő állomány gyakorló sapkát vagy a szakmai végzettségének, szakbeosztásának megfelelő színű, hímzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvényvel ellátott barett sapkát visel.
- 56.8. Az állomány a felszerelését a málhaeszközökön és hátizsákban, a személyi felszerelés részét képező tábori pihentetési eszközeit hátizsákban vagy hátizsákra málházva hordja.
- 56.9. Harcászati tevékenységen kívül az állomány nem rendszeresített, alkalmazásba nem vett, ideiglenes használatra nem engedélyezett katonai jellegű hátizsákot hordhat.
- 56.10. A katonanőkre a katona férfiakkal megegyező előírások vonatkoznak a 36. pont figyelembevételével.
57. A gyakorló öltözetek típusai az alábbiak:
- 57.1. 15 M gyakorló öltözet,
- 57.2. 15 M repülőszerelem, repülőműszaki gyakorló öltözet,
- 57.3. 2003 M repülőhajózó védőöltözet,
- 57.4. önkéntes területvédelmi tartalékos (a továbbiakban: ÖTT) gyakorló öltözet.
58. 15 M gyakorló öltözet
- 58.1. A 15 M gyakorló öltözetet viseli – a szakfeladatot végrehajtó repülőszerelem, repülőműszaki gyakorló öltözet és repülőhajózó védőöltözet viselésére jogosult állomány kivételével – a hivatásos és szerződéses állományú katona, valamint a honvéd tisztjelölt és a honvéd altiszt-jelölt, továbbá a próbaidős szerződéses és a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos állomány, valamint viselheti műveleti területen a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv tagja, ha hivatalos kiküldetésben az MH érdekében végez tevékenységet.
- 58.2. A 15 M gyakorló öltözet típusváltozatai az alábbiak:
- 58.2.1. a 15 M műveleti gyakorló öltözet és
- 58.2.2. a 15 M kiképzési gyakorló öltözet.
- 58.3. Az állomány a 15 M műveleti gyakorló öltözetet műveleti területen végrehajtott feladatok során viseli.
- 58.4. Az állomány a 15 M kiképzési gyakorló öltözetet
- 58.4.1. napi szolgálati tevékenysége alatt,
- 58.4.2. kiképzési feladatai teljesítése során,
- 58.4.3. alakí szemle, sorakozó és a 30. pont figyelembevételével az egyéb katonai rendezvény alkalmával,
- 58.4.4. őr- és ügyeleti szolgálatban és
- 58.4.5. honi területen a nemzetközi feladatokra való készenlét ellenőrzése során viseli.
- 58.5. A 15 M gyakorló öltözet alapváltozata

	A	B
1.	15 M gyakorló alapöltözet	
2.	15 M műveleti gyakorló öltözet	15 M kiképzési gyakorló öltözet
3.	15 M gyakorló sapka/barett sapka	
4.	15 M műveleti gyakorló zubbony	15 M kiképzési gyakorló zubbony
5.	15 M műveleti gyakorló nadrág	15 M kiképzési gyakorló nadrág
6.	Gyakorló póló	
7.	Gyakorló zokni	
8.	Bakancs	
9.	Hevederöv	

- 58.6. Az időjárás körülmények függvényében a 15 M gyakorló öltözet alapváltozata az alábbi cikkekkkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	15 M gyakorló téli fejevédő
3.	Sisapsapka
4.	15 M gyakorló kalap
5.	15 M esővédő kabát
6.	15 M polárpulóver kabátbélés
7.	15 M softshell kabát
8.	Gyakorló kesztyű
9.	Taktikai kesztyű
10.	Téli felső és alsó
11.	15 M esővédő nadrág
12.	15 M meleg kabát
13.	15 M meleg nadrág
14.	15 M hosszú ujjú harci póló
15.	15 M esővédő poncsó

59. 15 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözet
- 59.1. A 15 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözetet viseli az MH repülőszereelő, repülőműszaki tiszt és altiszt állománya szolgálati helyén szakfeladat végrehajtásakor, valamint egység-, illetve annál alacsonyabb szintű 24 órás ügyeleti szolgálatban.
- 59.2. A 15 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözet – a zubbony és a nadrág kivételével – megegyezik az 58. pontban részletezett 15 M gyakorló öltözettel. A repülőszereelő, repülőműszaki szakállomány 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony helyett 15 M repülőszereelő zubbonyt, a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrág helyett 15 M repülőszereelő nadrágot visel.
60. A 15 M gyakorló öltözet és a 15 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözet viselésére vonatkozó szabályok
- 60.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során viselhető
- 60.1.1. a 15 M gyakorló sapka helyett 15 M gyakorló kalap,
- 60.1.2. a 15 M gyakorló sapka helyett 15 M gyakorló téli fejevédő vagy sisapsapka,
- 60.1.3. a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony – gyakorló pólón – zárt vagy nyitott gallérral,
- 60.1.4. a 15 M műveleti vagy kiképzési zubbony – gyakorló póló nélkül – nyitott gallérral,
- 60.1.5. a 15 M hosszú ujjú harci póló önállóan,
- 60.1.6. a gyakorló póló önállóan,
- 60.1.7. a 15 M esővédő kabát 15 M polárpulóver kabátbéléssel zárt vagy nyitott gallérral,
- 60.1.8. a 15 M esővédő kabát 15 M meleg kabáttal zárt gallérral,
- 60.1.9. a 15 M meleg kabát zárt gallérral,
- 60.1.10. a 15 M esővédő kabát 15 M polárpulóver kabátbélés és 15 M meleg kabát nélkül zárt vagy nyitott gallérral,
- 60.1.11. a 15 M polárpulóver kabátbélés zárt vagy nyitott gallérral,
- 60.1.12. a 15 M softshell kabát zárt vagy nyitott gallérral,
- 60.1.13. a 15 M műveleti vagy kiképzési nadrágon a 15 M gyakorló esővédő nadrág,
- 60.1.14. a 15 M műveleti vagy kiképzési nadrágon a 15 M meleg gyakorló nadrág,
- 60.1.15. a 15 M meleg nadrágon a 15 M gyakorló esővédő nadrág,
- 60.1.16. a 15 M esővédő poncsó minden felsőruházaton felül és
- 60.1.17. taktikai kesztyű vagy gyakorló kesztyű.
- 60.2. A hadihajós katona gyakorló póló helyett himzett tépőzáras rendfokozati jelzéssel ellátott matróztrikót viselhet.
- 60.3. A 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágon kívül viselendő, de ünnepi és egyéb kiemelkedő fontosságú katonai rendezvények alkalmával, az elrendelő parancsnok intézkedése alapján a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágon belül is viselhető.

- 60.4. A 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrág szára a bakancson kívül és a bakancsba betűre is viselhető.
- 60.5. A 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló öltözeten – a IV. Fejezetben részletezettek szerint, az arra kialakított helyen – a viselésre való jogosultság függvényében
- 60.5.1. hímzett gyakorló rendfokozati jelzés – a honvéd tisztjelölt állomány esetében hallgatói rendfokozatjelzés –,
- 60.5.2. hímzett államjelző,
- 60.5.3. hímzett név vagy hímzett egyedi személyügyi azonosító szám,
- 60.5.4. hímzett nemzeti hovatartozást kifejező, színes vagy alacsony láthatóságú pajzs,
- 60.5.5. gyakorló csapatkarjelzés,
- 60.5.6. különleges katonai képességet kifejező karfelirat és
- 60.5.7. gyakorló vezénylő zászlósi jelvény
- viselendő, továbbá viselhető egyéb hímzett megkülönböztető jelzés, mint például az szakcsapatot, vezetési szintet, szervezeti elemet és vércsoportot kifejező jelzés.
- 60.6. Az arra jogosult állomány a gyakorló sapka vagy gyakorló kalap helyett – a 167–172. pont szerint – szakmai végzettségének vagy szakbeosztásának megfelelő színű, hímzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvénnel ellátott baret sapkát, a vezető táborig rabbi és a rabbi a fekete baret sapka helyett kipát viselhet.
- 60.7. Ünnepi és egyéb kiemelkedő fontosságú katonai rendezvények alkalmával az állomány, a fegyvernemi hovatartozását kifejező vagy szakbeosztásának megfelelő, a 164. pont szerinti színű, a 163. pont szerinti szakmai sálat visel. A honvéd tisztjelölt állomány a szakirány választásig egységesen skarlátpiros szakmai sálat visel. A szakmai sál viselése – a feladatot elrendelő parancsnok külön parancsa alapján – mellőzhető.
- 60.8. A nemzetközi kontingensben szolgálatot teljesítő állomány a 168–169. pont alapján, hímzett vagy fém sapkajelvénnel ellátott baret sapkát viselhet.
- 60.9. 2025. december 31-ig viselhető
- 60.9.1. bármely – az MH-ban rendszeresített – bakancs,
- 60.9.2. bármely – az MH-ban rendszeresített – hevederöv,
- 60.9.3. a világosbarna színnel barna alapra hímzett helyett barna színnel zöld alapra hímzett gyakorló rendfokozati jelzés, államjelző, névfelirat, egyedi személyügyi azonosító szám, nemzeti hovatartozást kifejező pajzs.
- 60.10. Kiegészítő felszerelés viselése tekintetében az alábbiak szerint kell eljárni:
- 60.10.1. az öltözet minden felső ruhadarabként viselt cikkén – a 15 M esővédő poncsó kivételével – fegyver, málfafelszerelés és egyéb eszköz vagy felszerelés viselhető,
- 60.10.2. fegyver a 15 M esővédő poncsó alatt és felett is viselhető, málfafelszerelés és egyéb eszköz vagy felszerelés alatta viselhető,
- 60.10.3. a ballisztikai szemüveg vagy porvédő szemüveg műveleti területen, valamint hazai kiképzési feladatok végrehajtása során – a feladat függvényében – viselendő kiegészítő felszerelés,
- 60.10.4. a könyök- és térdvédő kiegészítő felszerelésként a 15 M műveleti vagy kiképzési zubbonyon, 15 M meleg kabáton, 15 M gyakorló esővédő kabáton, illetve a 15 M műveleti vagy kiképzési nadrágon, 15 M meleg nadrágon, 15 M gyakorló esővédő nadrágon viselendő.
61. A 2003 M repülőhajózó védőöltözetet
- 61.1. A 2003 M repülőhajózó védőöltözetet az MH repülőhajózó, azaz repülőgép- és helikoptervezető, valamint fedélzeti állománya viseli szakkiképzési feladatai végrehajtásakor, alaki szemlén, készenlét fokozásakor, valamint készülségi szolgálatban; a légi egészségügyi kiürítés egészségügyi szakállománya viseli szakkiképzési feladatai végrehajtásakor és készülségi szolgálatban; továbbá a légiutas kísérő viseli kiképzési és hadműveleti, illetve missziós szállítások során.

61.2. A 2003 M repülőhajózó védőöltözet alapváltozata

A	
1.	2003 M repülőhajózó alapöltözet
2.	Sötétkék köznapi sapka
3.	2003 M repülőhajózó overall
4.	2003 M repülőhajózó ing
5.	2003 M repülőhajózó alsó
6.	2003 M repülőhajózó kesztyű
7.	2003 M repülőhajózó zokni
8.	Repülőhajózó bakancs

61.3. Az időjárás körülmények függvényében a 2003 M repülőhajózó védőöltözet alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	2003 M repülőhajózó dzseki béléssel
3.	Nyaksál
4.	Sisaksapka

62. A 2003 M repülőhajózó védőöltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 62.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során viselhető
- 62.1.1. az alapöltözethez 2003 M repülőhajózó dzseki bélés nélkül vagy béléssel,
- 62.1.2. sisaksapka – a repülő eszköz fedélzetén történő tartózkodást megelőzően, illetve azt követően –,
- 62.1.3. az overallhoz 2003 M nyári repülőhajózó ing és alsó vagy 2003 M téli repülőhajózó ing és alsó.
- 62.2. A repülőhajózó állomány a 2003 M repülőhajózó overall és dzseki mellrészén bal oldalon nevet vagy hívónevet, jobb oldalon egység csapatkarjelzést, a jobb felkaron hímzett rendfokozati jelzést, felette hímzett századjelvényt, a bal felkaron hímzett színes nemzeti színű pajzsot, felette a repült típus hímzett jelvényét viseli.
- 62.3. A repülőhajózó állomány a 2003 M repülőhajózó dzsekihez és a 2003 M repülőhajózó overallhoz a századának megfelelő nyaksálat, sorakozó, illetve kiemelkedő fontosságú katonai rendezvények alkalmával világoskék szakmai sálat visel.
- 62.4. A repülőhajózó állomány, ha a terepen végrehajtott foglalkozás nem esik egybe szakfeladata teljesítésével, a 2003 M repülőhajózó védőöltözet megkímélése céljából – az 58. pontban meghatározottak szerint – 15 M gyakorló öltözetet visel.

13. ÖTT gyakorló öltözet

63. Az ÖTT gyakorló öltözetet viseli az ÖTT állomány az alapfelkészítési és tényleges feladatellátás során, alaki szemle, sorakozó és egyéb katonai rendezvény alkalmával.

63.1. Az ÖTT gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata

A	
1.	ÖTT gyakorló alapöltözet
2.	Fekete baret sapka
3.	ÖTT gyakorló zubbony
4.	ÖTT gyakorló nadrág
5.	ÖTT gyakorló póló
6.	Nyári gyakorló zokni
7.	Tartalékos szolgálati bakancs
8.	Csatos öv

- 63.2. Az időjárás körülmények függvényében az ÖTT gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sisaksapka
3.	15 M gyakorló téli fejevédő
4.	ÖTT gyakorló kabát
5.	ÖTT polárpulóver
6.	Csósál
7.	ÖTT hosszú ujjú harci póló
8.	Téli felső
9.	Téli alsó
10.	Gyakorló kesztyű
11.	Téli gyakorló zokni

64. Az ÖTT gyakorló öltözet viselésére vonatkozó szabályok
- 64.1. Az állomány a réteges öltözetét úgy állítja össze, hogy az a feladata végrehajtását biztosítsa, és az időjárás körülményekkel szemben védelmet nyújtson.
- 64.2. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során az ÖTT gyakorló alapöltözet kiegészíthető
- 64.2.1. ÖTT gyakorló kabáttal és polárpulóverrel, hozzá – fekete baret sapka helyett – sisaksapkával, csósállal vagy 15 M gyakorló téli fejevédővel, valamint gyakorló kesztyűvel,
- 64.2.2. ÖTT gyakorló kabáttal, polárpulóver nélkül,
- 64.2.3. ÖTT polárpulóverrel
- 64.2.4. alöltözetként téli felsővel és alsóval.
- 64.3. Meleg időjárás esetén viselhető
- 64.3.1. az ÖTT gyakorló zubbony ÖTT gyakorló póló nélkül,
- 64.3.2. az ÖTT gyakorló póló önállóan,
- 64.3.3. illetve az ÖTT harci póló önállóan.
- 64.4. Tartalékos szolgálati bakancs helyett bármely rendszeresített bakancs – így különösen általános, nyári, sivatagi – és gumicsizma is viselhető.
- 64.5. A csatos öv helyett bármely rendszeresített hevederöv is viselhető.
- 64.6. Az ÖTT gyakorló zubbony az ÖTT gyakorló nadrágon kívül viselendő.
- 64.7. Ünnepi és egyéb kiemelkedő fontosságú katonai rendezvények alkalmával, az elrendelő parancsnok intézkedése alapján az ÖTT gyakorló zubbony az ÖTT gyakorló nadrágon belül is viselhető.
- 64.8. Az ÖTT gyakorló zubbony ÖTT gyakorló pólón kigombolt gallérral viselendő.
- 64.9. Az ÖTT gyakorló kabát – polárpulóver nélkül – zárt vagy nyitott gallérral viselhető.
- 64.10. Az ÖTT gyakorló kabát polárpulóverrel zárt vagy nyitott gallérral viselendő.
- 64.11. Az ÖTT gyakorló kabát polárpulóverrel és csósállal együtt nyitott gallérral viselendő.
- 64.12. Az ÖTT vagy ÖTT polárpulóver zárt vagy nyitott gallérral viselendő.
- 64.13. Az ÖTT gyakorló öltözetben – a IV. Fejezetben részletezettek szerint, az arra kialakított helyen – a viselésre való jogosultság függvényében
- 64.13.1. hímezett gyakorló rendfokozati jelzés,
- 64.13.2. hímezett államjelző,
- 64.13.3. hímezett név vagy hímezett egyedi személyügyi azonosító szám,
- 64.13.4. hímezett színes vagy alacsony láthatóságú pajzs,
- 64.13.5. ÖTT hímezett karjelzés
viselendő, továbbá
- 64.13.6. gyakorló csapatkarjelzés viselhető.
- 64.14. Az ÖTT gyakorló öltözetet viselő állomány a felszerelését és a személyi felszerelés részét képező tábori pihentetési eszközeit málhazsákban hordja.
- 64.15. A fekete baret sapka hímezett ÖTT sapkajelvényel viselendő.

- 64.16. Speciális feladat végrehajtásakor a gyakorlókesztyű helyett kiegészítő felszerelésként ujjatlan taktikai kesztyű is viselhető.
- 64.17. Az ÖTT gyakorló öltözetet viselő állomány a taktikai kesztyűt, a könyök- és térdvédőt, valamint a fényvédő szemüveget kiegészítő felszerelésként hordhatja. A könyökvédő az ÖTT gyakorló zubbonyon, illetve a térdvédő az ÖTT gyakorló nadrágon viselendő.
- 64.18. Az ÖTT gyakorló öltözetet viselő katonanőkre a katona férfiakkal azonos előírások vonatkoznak.

14. Köznapi öltözet

65. Általános köznapi öltözet

- 65.1. Az öltözetet viseli a honvédelmi szervezetek tiszti és altiszti állománya, viselheti a legénységi, az önkéntes tartalékos állomány a napi szolgálati tevékenysége során, valamint viseli a honvéd tisztjelölt a tantermi foglalkozások alkalmával, ha más öltözetet nem rendeltek el, továbbá ügyeleti szolgálatban, ha annak jellege nem teszi szükségessé a gyakorló öltözetet. Az állomány a köznapi öltözetét úgy állítja össze, hogy az biztosítsa a feladata végrehajtását és nyújtson védelmet az időjárási körülményekkel szemben.
- 65.2. Az általános köznapi öltözetet viselő állomány köznapi öltözetének alapváltozata

	A
1.	Általános köznapi alapöltözet
2.	Köznapi sapka
3.	Köznapi zubbony
4.	Köznapi ing
5.	Köznapi pantalló
6.	Nyakkendő
7.	Zokni
8.	Félcipő
9.	Névkitűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Deréköv

- 65.3. Az időjárási körülmények függvényében az általános köznapi öltözetet viselő állomány köznapi öltözetének alapváltozata a következő cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Köznapi Bocskai sapka
3.	Posztóköpeny
4.	3/4-es ballonkabát
5.	4/4-es ballonkabát
6.	Esőkabát
7.	Nyaksál
8.	Téli bőrkesztyű
9.	Bőrkesztyű
10.	95 M gyakorló pulóver
11.	Ingblúz
12.	Nyári félcipő

66. A légielő köznapi öltözete

- 66.1. A légielő köznapi öltözetét viseli a repülőhajózó, a légiutas kísérő, a repülésirányító, a repülőszerelő, a légvédelmi tűzér, a légvédelmi lokátoros és a meteorológus szakképzettséggel rendelkező, valamint ezen beosztást betöltő szakállomány, a katonai légügyi hatósági feladatot ellátó szervezetnél beosztást betöltő

állomány, a repülő műszaki, a repülés irányító, a légi közlekedési, a légvédelmi rakéta szakos honvéd tisztjelölt, továbbá hadihajós köznapi öltözetet visel a hadihajós szakbeosztást betöltő állomány.

66.2. A légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő állomány köznapi öltözetének alapváltozata

A	
1.	Légierő és hadihajós köznapi alapöltözet
2.	Sötétkék köznapi sapka
3.	Sötétkék köznapi zubbony
4.	Világoskék köznapi ing
5.	Sötétkék köznapi pantalló
6.	Fekete köznapi nyakkendő
7.	Fekete zokni
8.	Fekete félcipő
9.	Névkitűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Fekete deréköv

66.3. Az időjárás körülmények függvényében a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő állomány köznapi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék posztóköpeny
3.	Sötétkék tányérsapka
4.	Sötétkék 3/4-es ballonkabát
5.	Sötétkék 4/4-es ballonkabát
6.	Sötétkék esőkabát
7.	Fekete nyaksál
8.	Fekete téli bőrkesztyű
9.	Fekete bőrkesztyű
10.	Sötétkék pulóver
11.	Világoskék ingblúz
12.	Fekete nyári félcipő

67. A köznapi öltözet viselésére vonatkozó szabályok

67.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során

67.1.1. az általános köznapi öltözetet viselő hivatásos és szerződéses tiszti és altiszti állomány posztóköpenyt, 3/4-es ballonkabátot vagy 4/4-es ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő hivatásos és szerződéses tiszti és altiszti állomány sötétkék posztóköpenyt, sötétkék 3/4-es ballonkabátot vagy sötétkék 4/4-es ballonkabátot visel,

67.1.2. az általános köznapi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt, legénységi, valamint önkéntes tartalékos állomány 3/4-es ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt, legénységi, valamint önkéntes tartalékos állomány sötétkék 3/4-es ballonkabátot visel,

67.1.2.1. a posztóköpenyhez és a 3/4-es ballonkabáthoz nyaksál és téli bőrkesztyű, a sötétkék posztóköpenyhez és a sötétkék 3/4-es ballonkabáthoz fekete nyaksál és fekete téli bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell tartani,

67.1.2.2. a 4/4-es ballonkabáthoz bőrkesztyű, a sötétkék 4/4-es ballonkabáthoz fekete bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell tartani,

67.1.3. csapadékos időjárás esetén az általános köznapi öltözetet viselő állomány esőkabátot, a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő állomány sötétkék esőkabátot visel,

- 67.1.4. meleg időjárás esetén – megengedtként – nyári félcipő is viselhető, és
- 67.1.5. meleg időjárás esetén a köznapi öltözet zubbony nélkül is viselhető.
- 67.2. Az általános köznapi öltözetet viselő tisztí és altisztí állomány a posztóköpenyt és a 3/4-es ballonkabátot köznapi Bocskai sapkával vagy barett sapkával viseli.
- 67.3. A légierőhöz tartozó állomány a sötétkék köznapi sapka helyett köznapi tányérsapkát viselhet.
- 67.4. A hadihajós fegyvernemhez tartozó állomány a sötétkék köznapi sapka helyett hadihajós köznapi tányérsapkát visel.
- 67.5. Az arra jogosult állomány a köznapi sapka helyett – megengedtként, a 167–172. pont szerint – szakmai végzettségének vagy szakbeosztásának megfelelő színű, hímzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvénnel ellátott barett sapkát, a vezető táborig rabbi és a rabbi a fekete barett sapka helyett kipát viselhet.
- 67.6. A köznapi zubbony helyett 95 M gyakorló pulóver, a sötétkék köznapi zubbony helyett sötétkék pulóver – az inggallér kihajtása nélkül –, nyakkendő nélkül viselhető.
- 67.7. A 3/4-es és 4/4-es ballonkabát, a sötétkék 3/4-es és 4/4-es ballonkabát, az esőkabát, a sötétkék esőkabát, a 95 M gyakorló pulóver, a sötétkék pulóver hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel viselendő.
- 67.8. A köznapi zubbony köznapi paroli rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében hímzett köznapi hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt, a légénységi és az önkéntes tartalékos állomány kivételével – viselendő.
- 67.9. A hosszú ujjú köznapi ing hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében hímzett köznapi hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt, a légénységi és az önkéntes tartalékos állomány kivételével –, nyakkendővel viselendő.
- 67.10. A köznapi öltözet zubbony nélküli viselése esetén
- 67.10.1. a hosszú ujjú köznapi ing helyett hosszú ujjú ingblúz, a világoskék hosszú ujjú köznapi ing helyett világoskék hosszú ujjú ingblúz hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölti állomány kivételével – viselhető,
- 67.10.2. a hosszú ujjú köznapi ing helyett rövid ujjú köznapi ing, a világoskék hosszú ujjú köznapi ing helyett világoskék rövid ujjú köznapi ing hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt állomány kivételével –, köznapi nyakkendő nélkül viselhető,
- 67.10.3. a rövid ujjú köznapi ing helyett rövid ujjú ingblúz, a világoskék rövid ujjú köznapi ing helyett világoskék rövid ujjú ingblúz hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölti állomány kivételével – viselhető.
- 67.11. Az általános köznapi öltözetet viselő állomány barna színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt arany színű, az altiszt és a légénységi állományú ezüstsínű stílizált címerrel díszítve.
- 67.12. A légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő állomány fekete színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt arany színű, az altiszt és a légénységi állományú ezüstsínű stílizált címerrel díszítve.
- 67.13. A légiutas kísérő állomány a politikai, szakmai és katonai felsővezetői szállítási feladatok végrehajtása során a köznapi öltözetet a kockázatértékelés szerint megfelelő cipővel vagy bokacsizmával viseli.
- 67.14. A légierő által viselt és a hadihajós köznapi ruházat formailag megegyezik az általánossal, attól csak színében és egyes kiegészítő cikkeiben tér el.
- 67.15. A táborig lelkész a hosszú és rövid ujjú köznapi ing, valamint a hosszú és rövid ujjú ingblúz bal zsebére gomboltan keresztet viselhet.
- 67.16. Az egészségügyi, azaz orvosi, ápolói szakállomány egészségügyi szaktevékenysége alkalmával egészségügyi munkaruházatot hord, amelyen hímzett társasági rendfokozati jelzést és névkitűzöt viselhet.

68. Női köznapi öltözet

68.1. Az általános női köznapi öltözetet viselő állomány köznapi öltözetének alapváltozata

	A
1.	Általános női köznapi alapöltözet
2.	Köznapi sapka
3.	Női köznapi zubbony
4.	Női köznapi ing
5.	Női köznapi szoknya
6.	Női köznapi nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Női cipő
9.	Névkitűző
10.	Deréköv

68.2. Az időjárási körülmények függvényében az általános női köznapi öltözetet viselő állomány köznapi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Női kalap
3.	Női köpeny béléssel
4.	Női ballonkabát
5.	Női esőkabát
6.	Női nyaksál
7.	Téli bőrkesztyű
8.	Bőrkesztyű
9.	Női köznapi pantalló
10.	95 M gyakorló pulóver
11.	Női ingblúz
12.	Szandál

69. A légielő női köznapi öltözet

69.1. A légielő női köznapi öltözetét viseli a repülőhajózó, a légiutas kísérő, a repülésirányító, a repülőszerelő, a légvédelmi tűzér, a légvédelmi lokátoros és a meteorológus szakképzettséggel rendelkező, valamint ezen beosztást betöltő női szakállomány, a katonai légügyi hatósági feladatot ellátó szervezetnél beosztást betöltő női állomány, a repülő műszaki, a repülés irányító, a légi közlekedési, a légvédelmi rakéta szakos honvéd tisztjelölt nő, továbbá hadihajós női köznapi öltözetet visel a hadihajós szakbeosztást betöltő katonanői állomány.

69.2. A légielő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő katonanői és honvéd tisztjelölt női állomány köznapi öltözetének alapváltozata

	A
1.	Légielő és hadihajós női köznapi alapöltözet
2.	Sötétkék köznapi sapka
3.	Sötétkék női köznapi zubbony
4.	Világoskék női köznapi ing
5.	Sötétkék női köznapi szoknya
6.	Fekete női köznapi nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Fekete női cipő
9.	Névkitűző
10.	Fekete deréköv

- 69.3. Az időjárás körülmények függvényében a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő katonanői és honvéd tisztjelölt női állomány köznapi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék női köpeny béléssel
3.	Sötétkék női ballonkabát
4.	Sötétkék női esőkabát
5.	Fekete női nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű
8.	Sötétkék női köznapi pantalló
9.	Sötétkék pulóver
10.	Világoskék női ingblúz
11.	Fekete szandál

70. A női köznapi öltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 70.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során
- 70.1.1. az általános köznapi öltözetet viselő hivatásos és szerződéses, tiszt és altiszt katonanői állomány női köpenyt béléssel vagy női ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő hivatásos és szerződéses, tiszt és altiszt katonanői állomány sötétkék női köpenyt béléssel vagy sötétkék női ballonkabátot visel,
- 70.1.2. az általános köznapi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt nő, legénységi, valamint önkéntes tartalékos katonanői állomány női köpenyt béléssel és női ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt nő, legénységi, valamint önkéntes tartalékos katonanői állomány sötétkék női köpenyt béléssel és sötétkék női ballonkabátot visel,
- 70.1.2.1. a női köpenyhez női nyaksál és téli bőrkesztyű, a sötétkék női köpenyhez fekete nyaksál és fekete téli bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell tartani,
- 70.1.2.2. a női ballonkabáthoz nyaksál és bőrkesztyű, és a sötétkék női ballonkabáthoz fekete női nyaksál és fekete bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell tartani,
- 70.1.3. csapadékos időjárás esetén az általános köznapi öltözetet viselő katonanői állomány női esőkabátot, a légierő által viselt és a hadihajós köznapi öltözetet viselő katonanői állomány sötétkék női esőkabátot visel,
- 70.1.4. meleg időjárás esetén a katonanői állomány szandált is viselhet,
- 70.1.5. meleg időjárás esetén a női cipő és a szandál harisnya nélkül is viselhető, és
- 70.1.6. meleg időjárás esetén a női köznapi öltözet zubbony nélkül is viselhető.
- 70.2. Az általános köznapi öltözetet viselő tiszt és altiszt katonanői állomány a női köpenyt és a női ballonkabátot női kalappal viseli.
- 70.3. A hadihajós fegyvernemhez tartozó tiszt és altiszt katonanői szakállomány a sötétkék köznapi sapka helyett fekete kalapot visel.
- 70.4. Az arra jogosult állomány a köznapi sapka helyett – megengedettként a 167–172. pont szerint – szakmai végzettségének vagy szakbeosztásának megfelelő színű, hímzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvényel ellátott baret sapkát viselhet.
- 70.5. A női köznapi zubbony helyett 95 M gyakorló pulóver, a sötétkék női köznapi zubbony helyett sötétkék pulóver – az inggallér kihajtása nélkül – nyakkendő nélkül viselhető.
- 70.6. A köznapi szoknya helyett női köznapi pantalló, a sötétkék köznapi szoknya helyett sötétkék női köznapi pantalló viselhető.

- 70.7. A női ballonkabát, a női sötétkék ballonkabát, a női esőkabát, a sötétkék női esőkabát, a 95 M gyakorló pulóver, a sötétkék pulóver, a női mellény és a sötétkék női mellény hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel viselendő.
- 70.8. A női köznapi zubbony köznapi paroli rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében hímzett köznapi hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével – viselendő.
- 70.9. A hosszú ujjú női köznapi ing hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében hímzett köznapi hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével –, női köznapi nyakkendővel viselendő.
- 70.10. A köznapi öltözet zubbony nélküli viselése esetén
- 70.10.1. a hosszú ujjú női köznapi ing helyett hosszú ujjú női ingblúz, a világoskék hosszú ujjú női köznapi ing helyett világoskék hosszú ujjú női ingblúz hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével – viselhető,
- 70.10.2. a hosszú ujjú női köznapi ing helyett – megengedettként – rövid ujjú női köznapi ing, a világoskék hosszú ujjú női köznapi ing helyett – megengedettként – világoskék rövid ujjú női köznapi ing hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével –, női köznapi nyakkendő nélkül viselhető, és
- 70.10.3. a rövid ujjú női köznapi ing helyett – megengedettként – rövid ujjú női ingblúz, világoskék rövid ujjú női köznapi ing helyett – megengedettként – világoskék rövid ujjú női ingblúz hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímzett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével – viselhető.
- 70.11. Az általános női köznapi öltözetet viselő állomány barna színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt arany színű, az altiszt és a legénységi ezüstsínű stilizált címerrel díszítve.
- 70.12. A légierő által viselt és a hadihajós női köznapi öltözetet viselő állomány fekete színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt arany színű, az altiszt és a legénységi ezüstsínű stilizált címerrel díszítve.
- 70.13. A légiutas kísérő állomány a katonai felsővezetői szállítási feladatok végrehajtása során a köznapi öltözetet a kockázatértékelés szerint megfelelő cipővel vagy bokacsizmával viseli.
- 70.14. A légierő által viselt köznapi ruházat formailag megegyezik az általánossal, attól csak színében és egyes kiegészítő cikkeiben tér el.
- 70.15. Megengedettként, katonai objektumon belül, a köznapi zubbony helyett mellény, a sötétkék köznapi zubbony helyett sötétkék mellény – épületen belül kigombolva, épületen kívül begombolva, köznapi sapkával, sötétkék köznapi sapkával – viselhető.
- 70.16. A tábori lelkész nő a hosszú és rövid ujjú női köznapi ing, valamint a hosszú és rövid ujjú női ingblúz bal zsebére gomboltan keresztet viselhet.
- 70.17. Az egészségügyi katonanői szakállomány egészségügyi szaktevékenysége alkalmával egészségügyi munkaruházatot hord, amelyen hímzett társasági rendfokozati jelzést és névkitűzőt viselhet.

15. Ünnepi öltözet

71. Ünnepi öltözet

- 71.1. Ünnepi öltözetet visel a honvédelmi szervezetek tiszt és altiszt állománya, viselhet a legénységi, a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos állomány, valamint visel a honvéd tisztjelölt a laktanyán belül és kívül ünnepi állománygyűlések, rendezvények, továbbá külföldi katonai küldöttségek fogadása, baráti és nyugdíjas találkozók, valamint egyéb kulturális események alkalmával.
- 71.2. Ünnepi öltözetet visel a honvéd tisztjelölt, továbbá viselhet a legénységi, a tényleges szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos állomány nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő társadalmi és ünnepélyes katonai rendezvényeken, ha a sorakozás, felvonulás fegyver és haditechnika nélkül történik, valamint az előjáró vagy hivatali felettes által meghatározott alkalommal, katonai temetésen, illetve viselheti jelentősebb családi eseményeken, így különösen házasságkötésen, keresztelőn.

- 71.3. Az állomány ünnepi öltözetét úgy állítja össze, hogy az a feladata végrehajtását biztosítsa, és az időjárási körülményekkel szemben védelmet nyújtson.
- 71.4. Az általános ünnepi öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata

A	
1.	Általános ünnepi alapöltözet
2.	Köznapi Bocskai sapka
3.	Köznapi zubbony
4.	Társasági fehér ing
5.	Köznapi pantalló
6.	Nyakkendő
7.	Zokni
8.	Félcipő
9.	Névkitűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Deréköv

- 71.5. Az időjárási körülmények függvényében az általános ünnepi öltözetet viselő állomány ünnepi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Posztóköpeny
3.	4/4-es ballonkabát
4.	Esőkabát
5.	Nyaksál
6.	Téli bőrkesztyű
7.	Bőrkesztyű

72. A légiereő ünnepi öltözet

- 72.1. A légiereő ünnepi öltözetét viseli a repülőhajózó, a repülésirányító, a repülőszereelő, a légvédelmi tüzér, a légvédelmi lokátoros és a meteorológus szakképzettséggel rendelkező, valamint ezen beosztást betöltő szakállomány, a katonai légügyi hatósági feladatot ellátó szervezetnél beosztást betöltő állomány, a repülő műszaki, a repülés irányító, a légi közlekedési, a légvédelmi rakéta szakos honvéd tisztjelölt, továbbá hadihajós ünnepi öltözetet visel a hadihajós szakbeosztást betöltő állomány.
- 72.2. A légiereő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata

A	
1.	Légiereő és hadihajós ünnepi alapöltözet
2.	Sötétkék köznapi sapka
3.	Sötétkék köznapi zubbony
4.	Társasági fehér ing
5.	Sötétkék köznapi pantalló
6.	Fekete köznapi nyakkendő
7.	Fekete zokni
8.	Fekete félcipő
9.	Névkitűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Fekete deréköv

- 72.3. Az időjárás körülmények függvényében a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő állomány ünnepi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék posztóköpeny
3.	Sötétkék 4/4-es ballonkabát
4.	Sötétkék esőkabát
5.	Fekete nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű

73. Az ünnepi öltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 73.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során
- 73.1.1. az általános ünnepi öltözetet viselő tiszti és altiszti állomány posztóköpenyt vagy 4/4-es ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő tiszti és altiszti állomány sötétkék posztóköpenyt vagy sötétkék 4/4-es ballonkabátot visel,
- 73.1.2. az általános ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt, legénységi, valamint önkéntes tartalékos állomány 3/4-es ballonkabátot, a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt, legénységi, valamint önkéntes tartalékos állomány sötétkék 3/4-es ballonkabátot visel
- 73.1.2.1. a posztóköpenyhez nyaksál és téli bőrkesztyű, a sötétkék posztóköpenyhez fekete nyaksál és fekete téli bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 73.1.2.2. a 4/4-es ballonkabáthoz bőrkesztyű, a sötétkék 4/4-es ballonkabáthoz fekete bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 73.1.3. csapadékos időjárás esetén az általános ünnepi öltözetet viselő állomány esőkabátot, a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő állomány sötétkék esőkabátot visel, és
- 73.1.4. az ünnepi öltözet köznapi zubbony nélkül is viselhető.
- 73.2. Az általános ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt, legénységi, valamint önkéntes tartalékos állomány köznapi sapkát, a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt, legénységi, valamint önkéntes tartalékos állomány sötétkék köznapi sapkát hord.
- 73.3. A hadihajós fegyvernemhez tartozó tiszti, altiszti állomány a sötétkék köznapi sapka helyett hadihajós köznapi tányérsapkát visel.
- 73.4. A vezető táborigazgató és a rabbi az ünnepi öltözet valamennyi változatához a köznapi Bocskai sapka helyett kipát viselhet.
- 73.5. A 3/4-es és 4/4-es ballonkabát, a sötétkék 3/4-es és 4/4-es ballonkabát, az esőkabát, a sötétkék esőkabát hímezett köznapi rendfokozati jelzéssel viselendő.
- 73.6. A köznapi zubbony köznapi paroli rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében köznapi paroli hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímezett jelvényel – a honvéd tisztjelölt állomány kivételével – viselendő.
- 73.7. A hosszú ujjú társasági fehér ing hímezett köznapi rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében köznapi paroli hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvényel – kivéve a honvéd tisztjelölti állományt –, köznapi nyakkendővel viselendő.
- 73.8. Az ünnepi öltözet zubbony nélküli viselése esetén a hosszú ujjú társasági fehér ing helyett rövid ujjú társasági fehér ing névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvényel – a honvéd tisztjelölti állomány kivételével –, nyakkendő nélkül, a 73.7. pont előírásai szerinti hímezett rendfokozati jelzéssel viselhető.
- 73.9. Az általános ünnepi öltözetet viselő állomány barna színű derékövet hord ezüstszerű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt aranyszínű, az altiszt és a legénységi ezüstszerű stilizált címerrel díszítve.
- 73.10. A légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő állomány fekete színű derékövet hord ezüstszerű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt aranyszínű, az altiszt és a legénységi ezüstszerű stilizált címerrel díszítve.

- 73.11. Az ünnepi öltözethez csak zárt cipő viselhető.
- 73.12. A légiőr által viselt ünnepi öltözet formailag megegyezik az általánossal, attól csak színében és egyes kiegészítő cikkeiben tér el.
- 73.13. Az állomány a fehér kesztyűt, katonai ünnepeken külön intézkedés alapján viseli.
- 73.14. A tábori lelkész a hosszú és rövid ujjú társasági fehér ing bal zsebére gomboltan keresztet viselhet.
74. Női ünnepi öltözet
- 74.1. Az általános ünnepi öltözetet viselő katonanői és honvéd tisztjelölt női állomány öltözetének alapváltozata

A	
1.	Általános női ünnepi alapöltözet
2.	Női kalap
3.	Női köznapi zubbony
4.	Társasági fehér női ing
5.	Női köznapi szoknya
6.	Női köznapi nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Női cipő
9.	Névkitűző
10.	Deréköv

- 74.2. Az időjárási körülmények függvényében az általános ünnepi öltözetet viselő katonanői és honvéd tisztjelölt női állomány ünnepi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkeivel egészíthető ki vagy módosítható:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Női köpeny béléssel
3.	Női ballonkabát
4.	Női esőkabát
5.	Női nyaksál
6.	Téli bőrkesztyű
7.	Bőrkesztyű
8.	Női köznapi pantalló

75. A légiőr női ünnepi öltözete
- 75.1. A légiőr női ünnepi öltözetét viseli a repülőhajózó, a repülésirányító, a repülőszerelő, a légvédelmi tüzér, a légvédelmi lokátoros és a meteorológus szakképzettséggel rendelkező, valamint ezen beosztást betöltő női szakállomány, a katonai légügyi hatósági feladatot ellátó szervezetnél beosztást betöltő női állomány, a repülő műszaki, a repülés irányító, a légi közlekedési, a légvédelmi rakéta szakos honvéd tisztjelölt nő, továbbá hadihajós női köznapi öltözetet visel a hadihajós szakbeosztást betöltő katonanői állomány.
- 75.2. A légiőr által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő katonanői és honvéd tisztjelölt női állomány köznapi öltözetének alapváltozata

A	
1.	Légiőr és hadihajós női ünnepi alapöltözet
2.	Sötétkék köznapi sapka
3.	Sötétkék női köznapi zubbony
4.	Társasági fehér női ing
5.	Sötétkék női köznapi szoknya
6.	Fekete női köznapi nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Fekete női cipő
9.	Névkitűző
10.	Fekete deréköv

- 75.3. Az időjárás körülmények függvényében a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő katonanői és honvéd tisztjelölt női állomány ünnepi öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék női köpeny béléssel
3.	Sötétkék női ballonkabát
4.	Sötétkék női esőkabát
5.	Fekete női nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű
8.	Sötétkék női köznapi pantalló

76. A női ünnepi öltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 76.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során
- 76.1.1. az általános ünnepi öltözetet viselő tiszt és altiszt katonanő női köpenyt béléssel vagy női ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő tiszt és altiszt katonanő sötétkék női köpenyt béléssel vagy sötétkék női ballonkabátot visel,
- 76.1.2. az általános ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt női, legénységi, valamint önkéntes tartalékos katonanői állomány női köpenyt béléssel, a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt női, legénységi, valamint önkéntes tartalékos katonanői állomány sötétkék női köpenyt béléssel visel,
- 76.1.2.1. a női köpenyhez női nyaksál és téli bőrkesztyű, a sötétkék női köpenyhez fekete nyaksál és fekete téli bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell fogni, és
- 76.1.2.2. a női ballonkabáthoz nyaksál és bőrkesztyű, és a sötétkék női ballonkabáthoz fekete női nyaksál és fekete bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 76.1.3. csapadékos időjárás esetén az általános ünnepi öltözetet viselő katonanői állomány női esőkabátot, a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő katonanői állomány sötétkék női esőkabátot visel, és
- 76.1.4. az ünnepi öltözet köznapi zubbony nélkül is viselhető.
- 76.2. Az általános ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt női, legénységi, valamint önkéntes tartalékos katonanői állomány köznapi sapkát; a légierő által viselt és a hadihajós ünnepi öltözetet viselő honvéd tisztjelölt női, legénységi, valamint önkéntes tartalékos katonanői állomány sötétkék köznapi sapkát hord.
- 76.3. A hadihajós fegyvernemhez tartozó tiszt, altiszt katonanői állomány a sötétkék köznapi sapka helyett fekete kalapot visel.
- 76.4. A köznapi szoknya helyett női köznapi pantalló, a sötétkék köznapi szoknya helyett sötétkék női köznapi pantalló viselhető.
- 76.5. A női ballonkabát, a női sötétkék ballonkabát, a női esőkabát, illetve a sötétkék női esőkabát hímezett köznapi rendfokozati jelzéssel viselendő.
- 76.6. A női köznapi zubbony köznapi paroli rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében köznapi paroli hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímezett jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével – viselendő.
- 76.7. A hosszú ujjú női társasági fehér ing hímezett köznapi rendfokozati jelzéssel – honvéd tisztjelölt esetében hímezett köznapi hallgatói rendfokozatjelzéssel –, névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével –, női köznapi nyakkendővel viselendő.
- 76.8. Az ünnepi öltözet zubbony nélküli viselete esetén a hosszú ujjú társasági fehér női ing helyett rövid ujjú társasági fehér női ing névkitűzővel, állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvénnel – a honvéd tisztjelölt női állomány kivételével – női köznapi nyakkendő nélkül, a 76.7. pont előírásai szerinti hímezett rendfokozati jelzéssel viselhető.

- 76.9. Az általános női ünnepi öltözetet viselő állomány barna színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt aranszínű, az altiszt és a legénységi ezüstsínű stilizált címerrel díszítve.
- 76.10. A légielő által viselt és a hadihajós női ünnepi öltözetet viselő állomány fekete színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós, valamint a honvéd tisztjelölt aranszínű, az altiszt és a legénységi ezüstsínű stilizált címerrel díszítve.
- 76.11. Az ünnepi öltözethez csak zárt cipő viselhető.
- 76.12. A légielő által viselt ünnepi ruházat formailag megegyezik az általánossal, attól csak színében és egyes kiegészítő cikkeiben tér el.
- 76.13. Az állomány a fehér kesztyűt katonai ünnepeken külön intézkedés alapján viseli.
- 76.14. A tábori lelkész nő a hosszú és rövid ujjú társasági fehér női ing bal zsebére gomboltan keresztet viselhet.

16. Társasági öltözet

77. Társasági öltözet

- 77.1. Az öltözetet a honvédelmi szervezetek tisztí és altisztí állománya viseli nemzeti és állami ünnepeken, kiemelkedő katonai és társadalmi rendezvényeken, ha a sorakozás, felvonulás fegyver és haditechnika nélkül történik, valamint az előjáró vagy hivatali felettes által meghatározott alkalommal, katonai temetésen, illetve viselheti jelentősebb családi eseményeken, így különösen keresztelőn, házasságkötésen.
- 77.2. Az állomány a társasági öltözetét úgy állítja össze, hogy az a feladata végrehajtását biztosítsa és az időjárási körülményekkel szemben védelmet nyújtson.
- 77.3. Az általános társasági öltözetet viselő tisztí és zászlósi állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Általános társasági alapöltözet
2.	Társasági Bocskai sapka
3.	Társasági zubbony
4.	Társasági fehér ing
5.	Fekete társasági pantalló
6.	Fekete társasági nyakkendő
7.	Fekete zokni
8.	Fekete társasági félcipő
9.	Névkítűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Fekete deréköv

- 77.4. Az időjárási körülmények függvényében az általános társasági öltözetet viselő tisztí és zászlósi állomány társasági öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Posztóköpeny
3.	4/4-es ballonkabát
4.	Esőkabát
5.	Nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű

77.5. Az általános társasági öltözetet viselő altiszti állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Általános társasági alapöltözet
2.	Társasági Bocskai sapka
3.	Társasági zubbony
4.	Társasági fehér ing
5.	Társasági pantalló
6.	Társasági nyakkendő
7.	Zokni
8.	Társasági félcipő
9.	Névkitűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Deréköv

77.6. Az időjárás körülmények függvényében az általános társasági öltözetet viselő altiszti állomány társasági öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Posztóköpeny
3.	4/4-es ballonkabát
4.	Esőkabát
5.	Nyaksál
6.	Téli bőrkesztyű
7.	Bőrkesztyű

78. A légiőr társasági öltözet

78.1. A légiőr társasági öltözetét viseli a repülőhajózó, a repülésirányító, a repülőszelő, a légvédelmi tüzér, a légvédelmi lokátoros és a meteorológus szakképzettséggel rendelkező, valamint ezen beosztást betöltő szakállomány, a katonai légügyi hatósági feladatot ellátó szervezetnél beosztást betöltő állomány, hadihajós társasági öltözetet visel a hadihajós szakbeosztást betöltő állomány.

78.2. A légiőr által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő tiszti és altiszti állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Légiőr és hadihajós társasági alapöltözet
2.	Sötétkék légiőrös vagy fehér hadihajós tányérsapka
3.	Sötétkék társasági zubbony vagy sötétkék hadihajós társasági zubbony
4.	Társasági fehér ing
5.	Sötétkék társasági pantalló
6.	Fekete társasági nyakkendő
7.	Fekete zokni
8.	Fekete társasági félcipő
9.	Névkitűző
10.	Nyakkendőcsíptető
11.	Kézelőgomb
12.	Fekete deréköv

- 78.3. Az időjárás körülmények függvényében a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő tiszti és altiszti állomány társasági öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék posztóköpeny
3.	Sötétkék 4/4-es ballonkabát
4.	Sötétkék esőkabát
5.	Fekete nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű

79. A társasági öltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 79.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során
- 79.1.1. az általános társasági öltözetet viselő állomány posztóköpenyt; a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő állomány sötétkék posztóköpenyt visel,
- 79.1.2. a posztóköpenyhez – tiszti és zászlósi állomány esetében – nyaksál és fekete téli bőrkesztyű, – az altiszti állomány esetében – nyaksál és téli bőrkesztyű viselhető, a sötétkék posztóköpenyhez fekete nyaksál és fekete téli bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 79.1.3. a 4/4-es ballonkabáthoz – tiszti és zászlósi állomány esetében – fekete bőrkesztyű, – az altiszti állomány esetében – bőrkesztyű, a sötétkék 4/4-es ballonkabáthoz fekete bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 79.1.4. csapadékos időjárás esetén az általános társasági öltözetet viselő állomány esőkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő állomány sötétkék esőkabátot visel és
- 79.1.5. meleg időjárás esetén a társasági öltözet zubbony nélkül is viselhető.
- 79.2. A hadihajós fegyvernemhez tartozó szakállomány a sötétkék tányérsapka helyett hadihajós társasági tányérsapkát, a sötétkék társasági zubbony helyett hadihajós, kétsoros gombolású, hadihajós rendfokozati jelzéssel és hadihajós fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvényrel ellátott társasági zubbonyt visel.
- 79.3. A vezető táborigazgató és a társasági öltözetvezető a társasági Bocskai sapka helyett kipát viselhet.
- 79.4. A 4/4-es ballonkabát, a sötétkék 4/4-es ballonkabát, az esőkabát és a sötétkék esőkabát köznapi hímezett rendfokozati jelzéssel viselendő.
- 79.5. A hosszú ujjú társasági fehér ing állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvényrel, névkitűzővel, hímezett társasági rendfokozati jelzéssel, társasági nyakkendővel viselendő.
- 79.6. A társasági öltözet zubbony nélküli viselése esetén a hosszú ujjú társasági fehér ing helyett rövid ujjú társasági fehér ing állománykategóriát kifejező hímezett jelvényrel, névkitűzővel, hímezett társasági rendfokozati jelzéssel, társasági nyakkendő nélkül viselhető.
- 79.7. Az általános társasági öltözetet viselő állomány – az altiszti rendfokozati csoportba tartozók kivételével –, valamint a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő állomány a társasági öltözethez fekete színű derékövet hord ezüstszínű csattal; a tiszt és zászlós aranyszínű, a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő altiszt ezüstszínű stilizált címerrel díszítve.
- 79.8. Az általános társasági öltözetet viselő altiszt a társasági öltözethez barna színű derékövet hord ezüstszínű csattal, ezüstszínű stilizált címerrel díszítve.
- 79.9. A társasági öltözethez csak zárt félcipő viselhető.
- 79.10. A légierő által viselt és a hadihajós társasági ruházat formailag – a hadihajós társasági zubbony kivételével – megegyezik az általánossal, attól csak színében és egyes kiegészítő cikkeiben tér el.
- 79.11. Az állomány a fehér kesztyűt katonai ünnepeken külön intézkedés alapján viseli.
- 79.12. A katonai ünnepeken, zárt alakzatban, felvonuláson – külön intézkedés szerint – a tiszt, zászlós fekete színű díszövet aranyszínű csattal, az altiszt barna színű – a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő állomány fekete színű – díszövet ezüstszínű csattal visel a társasági zubbonyon.
- 79.13. A táborigazgató lelkész a hosszú és rövid ujjú társasági fehér ing bal zsebére gomboltan keresztet viselhet.

80. Női társasági öltözet

80.1. Az általános társasági öltözetet viselő tiszti és zászlósi katonanő állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Általános női társasági alapöltözet
2.	Fekete női kalap
3.	Társasági kosztümkabát
4.	Társasági fehér női ing
5.	Fekete társasági szoknya
6.	Fekete társasági női nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Fekete női cipő
9.	Névkitűző
10.	Fekete deréköv

80.2. Az időjárás körülmények függvényében az általános társasági öltözetet viselő tiszti és zászlósi katonanő állomány társasági öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Női köpeny béléssel
3.	Női ballonkabát
4.	Női esőkabát
5.	Női nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű
8.	Fekete női társasági pantalló

80.3. Az általános társasági öltözetet viselő altiszti katonanő állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Általános női társasági alapöltözet
2.	Női kalap
3.	Társasági kosztümkabát
4.	Társasági fehér női ing
5.	Társasági szoknya
6.	Társasági női nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Női cipő
9.	Névkitűző
10.	Deréköv

80.4. Az időjárás körülmények függvényében az általános társasági öltözetet viselő altiszti katonanő állomány társasági öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Női köpeny béléssel
3.	Női ballonkabát
4.	Női esőkabát
5.	Női nyaksál
6.	Téli bőrkesztyű
7.	Bőrkesztyű
8.	Női társasági pantalló

81. A légierő női társasági öltözete

- 81.1. A légierő női társasági öltözetét viseli a repülőhajózó, a repülésirányító, a repülőszerelő, a légvédelmi tüzér, a légvédelmi lokátoros és a meteorológus szakképzettséggel rendelkező, valamint ezen beosztást betöltő női szakállomány, a katonai légügyi hatósági feladatot ellátó szervezetnél beosztást betöltő női állomány, hadihajós női társasági öltözetet visel a hadihajós szakbeosztást betöltő katonanői állomány.
- 81.2. A légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő tiszti és altiszti katonanő állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Légierő és hadihajós női társasági alapöltözet
2.	Fekete női kalap
3.	Sötétkék társasági kosztümkabát vagy sötétkék hadihajós kosztümkabát
4.	Társasági fehér női ing
5.	Sötétkék társasági szoknya
6.	Fekete társasági női nyakkendő
7.	Harisnya
8.	Fekete női cipő
9.	Névkitűző
10.	Fekete deréköv

- 81.3. Az időjárás körülmények függvényében a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő tiszti és altiszti katonanő állomány társasági öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkal egészíthető ki vagy módosítható:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék női köpeny béléssel
3.	Sötétkék női ballonkabát
4.	Sötétkék női esőkabát
5.	Fekete női nyaksál
6.	Fekete téli bőrkesztyű
7.	Fekete bőrkesztyű
8.	Sötétkék női társasági pantalló

82. A női társasági öltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 82.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során
- 82.1.1. az általános társasági öltözetet viselő katonanői állomány női köpenyt béléssel vagy női ballonkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő katonanői állomány sötétkék női köpenyt béléssel vagy sötétkék női ballonkabátot visel,
- 82.1.2. a női köpenyhez – tiszti és zászlósi állomány esetében – női nyaksál és fekete téli bőrkesztyű, – az altiszti állomány esetében – nyaksál és téli bőrkesztyű viselhető, a sötétkék posztóköpenyhez fekete nyaksál és fekete téli bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 82.1.3. a női ballonkabáthoz – tiszti és zászlósi állomány esetében – fekete bőrkesztyű, – az altiszti állomány esetében – bőrkesztyű, a sötétkék női ballonkabáthoz fekete bőrkesztyű viselhető – ha nem viselik, úgy a kesztyűt a bal kézben kell fogni,
- 82.1.4. csapadékos időjárás esetén az általános társasági öltözetet viselő katonanői állomány női esőkabátot; a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő katonanői állomány sötétkék női esőkabátot visel,
- 82.1.5. a fekete társasági szoknya helyett fekete női társasági pantalló; a társasági szoknya helyett női társasági pantalló; a sötétkék társasági szoknya helyett sötétkék női társasági pantalló is viselhető és
- 82.1.6. meleg időjárás esetén a társasági öltözet kosztümkabát nélkül is viselhető.

- 82.2. A hadihajós fegyvernemhez tartozó női szakállomány a sötétkék társasági kosztümkabáton hadihajós rendfokozati jelzést és hadihajós fegyvernemi jelvényt visel.
- 82.3. A női ballonkabát, a sötétkék női ballonkabát, a női esőkabát és a sötétkék női esőkabát köznapi hímezett rendfokozati jelzéssel viselendő.
- 82.4. A hosszú ujjú társasági fehér női ing állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvénnel, névkitűzővel, hímezett társasági rendfokozati jelzéssel, társasági női nyakkendővel viselendő.
- 82.5. A társasági öltözet zubbony nélküli viselése esetén a hosszú ujjú társasági fehér női ing helyett rövid ujjú társasági fehér női ing állománykategóriát kifejező hímezett társasági jelvénnel, névkitűzővel, hímezett társasági rendfokozati jelzéssel, társasági női nyakkendő nélkül viselhető.
- 82.6. Az általános női társasági öltözetet viselő állomány – az altiszti rendfokozati csoportba tartozók kivételével –, valamint a légierő által viselt és a hadihajós női társasági öltözetet viselő állomány a társasági öltözethez fekete színű derékövet hord ezüstszerű csattal; a tiszt, zászlós aranszínű, a légierő által viselt és a hadihajós női társasági öltözetet viselő altiszt ezüstszerű stilizált címerrel díszítve.
- 82.7. Az általános női társasági öltözetet viselő altiszti állomány a társasági öltözethez barna színű derékövet hord ezüstszerű csattal, ezüstszerű stilizált címerrel díszítve.
- 82.8. A társasági öltözet valamennyi változatához csak zárt cipő viselhető.
- 82.9. A légierő által viselt női társasági ruházat formailag – a hadihajós kosztümkabát kivételével – megegyezik az általánossal, attól csak színében és egyes kiegészítő cikkeiben tér el.
- 82.10. Az állomány a fehér kesztyűt katonai ünnepségeken külön intézkedés alapján viseli.
- 82.11. A katonai ünnepségeken, zárt alakzatban, felvonuláson – külön intézkedés szerint – a tiszt, zászlós katonánál fekete színű díszövet aranszínű csattal, az altiszt barna színű – a légierő által viselt és a hadihajós társasági öltözetet viselő állomány fekete színű – díszövet ezüstszerű csattal visel a társasági kosztümkabáton.
- 82.12. A táborigyelmeztető a hosszú és rövid ujjú társasági fehér női ing bal zsebére gomboltan keresztet viselhet.

17. Az MH szervezetszerű dísz(al)egységeinek öltözete

83. A díszöltözet
- 83.1. A díszöltözetet az MH szervezetszerű dísz(al)egységeinek állománya viseli a protokolláris objektumőrzési és díszelgési feladatok végrehajtása során.
- 83.2. Díszelgő öltözeti forma a koronaőr díszöltözet, a díszelgő (lövész) díszöltözet, valamint a palotaőr díszöltözet.
- 83.3. Az öltözeti formákat az adott rendezvényen az előjáró vagy hivatali felettes által meghatározottak szerint, az időjárási viszonyoknak megfelelően kell viselni.
- 83.4. A rendezvényért felelős parancsnok döntése alapján a szervezetszerű dísz(al)egység állománya egységesen viselheti az öltözetéhez rendszeresített napszemüveget.
84. Koronaőr díszöltözet
- 84.1. A koronaőr díszöltözetet viselő tiszt, zászlósi és altiszti állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Koronaőr alapöltözet
2.	Koronaőr díszsapka
3.	Koronaőr díszzubbony
4.	Fehér póló
5.	Koronaőr csizmanadrág
6.	Nadrágtartó
7.	Zokni
8.	Díszcsizma
9.	Névkitűző
10.	Koronaőr díszöv
11.	Koronaőr mellzsínór
12.	Koronaőr kardtartó csatlék

- 84.2. Az időjárás körülmények függvényében a koronaőr díszöltözetet viselő tiszti, zászlósi és altiszti állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Koronaőr díszköpeny (posztóköpeny koronaőr ékítményekkel szerelve)
3.	Díszelgő esőkabát
4.	Polár nyakravaló
5.	Díszelgő kesztyű
6.	Téli felső és alsó

85. A koronaőr díszöltözet viselésére vonatkozó szabályok
- 85.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során a koronaőr díszöltözet alapváltozata
- 85.1.1. koronaőri díszköpennyel vagy díszelgő esőkabáttal és polár nyakravalóval kiegészítve viselhető a rendezvényért felelős parancsnok döntése szerint és
- 85.1.2. kiegészíthető aláöltözetként téli felsővel és alsóval.
- 85.2. A koronaőr sapkaszínőr, topán alátét, mellzsinór, valamint polár nyakravaló skarlátpiros fegyvernemi vagy szakbeosztási színű.
- 85.3. Díszelgő kesztyűként viselhető fekete bőr vagy fehér szövet kesztyű.
- 85.4. A koronaőr díszzubbonny koronaőr paroli rendfokozati jelzéssel, arany színű – a Szent Koronát ábrázoló – koronaőr fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvénnel, koronaőr állományt kifejező hímzett színes jelvénnel, névkitűzővel, koronaőr karjelzéssel, koronaőr mellzsinórral és a bal vállon vállzsinórral viselendő.
- 85.5. A koronaőr állomány a mellzsinórt és a vállzsinórt csak a koronaőr díszzubbonnyon viseli.
- 85.6. A koronaőr díszköpeny posztóköpeny rendfokozati jelzéssel és koronaőr parolival viselendő.
- 85.7. A koronaőr állomány a kitüntetéseit a koronaőr díszzubbonnyon szalagsávon, a Szent Korona melletti szolgálatban teljes alakban viselheti.
- 85.8. A koronaőr tiszti, zászlósi állomány a fekete díszövet arany színű stilizált Szent Koronával díszített arany színű csattal, a fekete díszcsizmát arany színű díszítéssel viseli.
- 85.9. A koronaőr altiszti állomány a fekete díszövet ezüst színű stilizált Szent Koronával díszített ezüst színű csattal, a fekete díszcsizmát feketebőr szegélyfonattal díszítve viseli.
- 85.10. A koronaőri díszövhöz a tiszti, zászlósi állomány arany, az altiszti állomány ezüst színű kardtartó csatlékot hord.
- 85.11. A koronaőr tiszti, zászlósi állomány díszöltözete külön intézkedésre gombos rézsarkantyúval és rézcsatos fekete sarkantyúszíjjal egészülhet ki.
- 85.12. A Honvéd Koronaőrség állománya a díszöltözet megkímélése érdekében az őrszobán való tartózkodásakor, valamint a díszelgés helyszínére történő utazás alatt a díszzubbonny helyett egységesen – e szabályzatban előírt ékítményekkel ellátott – 15 M kiképzési gyakorló zubbonnyt vagy 15 M polárpulóvert, eső esetén 15 M esővédő kabátot viselhet a kirendelő parancsnok engedélyével.
- 85.13. Ha a díszelgési feladat gyakorló öltözetben kerül elrendelésre, az öltözet 15 M gyakorló sapkával, skarlátpiros fegyvernemi vagy szakbeosztási színű szakmai sállal és homok színű díszelgő kesztyűvel kiegészítve viselendő. A szakmai sál viselése – a rendezvényért felelős parancsnok külön döntése alapján – elhagyható.

86. Díszelgő (lövész) díszöltözet

- 86.1. A díszelgő (lövész) díszöltözetet viselő tiszti, zászlósi, altiszti és legénységi állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Díszelgő (lövész) alapöltözet
2.	Bocskai díszsapka
3.	Díszzubbonny
4.	Fehér póló
5.	Díszelgő csizmanadrág
6.	Nadrágtartó
7.	Zokni
8.	Díszcsizma
9.	Névkitűző
10.	Díszelgő díszöv
11.	Díszelgő (lövész) mellzsinór

- 86.2. Az időjárási körülmények függvényében a díszelgő (lövész) díszöltözetet viselő tiszti, zászlósi, altiszti és legénységi állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Díszelgő (lövész) díszköpeny (posztóköpeny díszelgő ékítményekkel szerelve)
3.	Díszelgő esőkabát
4.	Polár nyakravaló
5.	Díszelgő kesztyű
6.	Téli felső és alsó

87. A díszelgő (lövész) díszöltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 87.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárási körülményekhez történő alkalmazkodás során a díszelgő (lövész) díszöltözet alapváltozata
- 87.1.1. díszelgő díszköpennyel vagy díszelgő esőkabáttal és polár nyakravalóval kiegészítve viselhető a rendezvényért felelős parancsnok döntése szerint és
- 87.1.2. kiegészíthető alöltözetként téli felsővel és alsóval.
- 87.2. A díszelgő sapkaszinór, topán alátét, mellzsinór, a polár nyakravaló és a vállfődísz alapja optikai fehér fegyvernemi és szakbeosztási színű.
- 87.3. Díszelgő kesztyűként viselhető fekete bőr vagy fehér szövet kesztyű.
- 87.4. A tiszti és zászlósi állomány díszzubbonya díszelgő paroli rendfokozati jelzéssel, – rendfokozati jelzés mögött elhelyezett aranszínű, stilizált keresztbe tett puskát ábrázoló szúrós gombbal – aranszínű keresztbe tett puska állományt kifejező hímzett színes jelvényvel, névkitűzővel – vagy névkitűző helyett hímzett névvel –, Honvéd Díszzászlóalj karjelzéssel, díszelgő mellzsinórral és a bal vállon vállfődíszsel viselendő.
- 87.5. Az altiszti és legénységi állomány díszzubbonya díszelgő paroli rendfokozati jelzéssel, – a rendfokozati jelzés mögött elhelyezett ezüstsínű, stilizált keresztbe tett puskát ábrázoló szúrós gombbal – ezüstsínű keresztbe tett puska állományt kifejező hímzett állományjelvényvel, névtáblával, Honvéd Díszzászlóalj karjelzéssel, díszelgő (lövész) mellzsinórral és a bal vállon vállfődíszsel viselendő.
- 87.6. A díszelgő (lövész) állomány a mellzsinórt csak a díszzubbonyon viseli.
- 87.7. A díszelgő (lövész) díszköpeny posztóköpeny rendfokozati jelzéssel, fegyvernemi és szakbeosztási színű parolival és – altiszt és legénységi állomány kivételével – díszelgő vállfődíszsel viselendő.
- 87.8. A vállfődíszet a tiszti és zászlósi állomány a díszköpenyen mindkét vállán viseli.
- 87.9. A díszelgő (lövész) állomány a kitüntetéseit a díszzubbonyon szalagsávon vagy teljes alakban viselheti.
- 87.10. A díszelgő (lövész) tiszti és zászlósi állomány a fekete díszövet aranszínű stilizált államcímerrel díszített aranszínű csattal, a fekete díszcsizmát aranszínű díszítéssel viseli.

- 87.11. A díszelgő (lövész) altiszti és legénységi állomány a fekete díszövet ezüstszínű stilizált államcímerrel díszített ezüstszínű csattal, a fekete díszcsizmát feketebőr szegélyfonattal díszítve viseli.
- 87.12. A díszelgő kardtartó csatlék a tiszti, zászlósi állomány részére arany, az altiszti és legénységi állomány részére ezüstszínű.
- 87.13. A díszelgő (lövész) tiszti, zászlósi állomány díszöltözete külön intézkedésre gombos rézsarkantyúval és rézcsatos fekete sarkantyúszíjjal egészülhet ki.
- 87.14. A díszelgő (lövész) állomány a díszöltözet megkímélése érdekében az őrszobán való tartózkodásakor, valamint a díszelgés helyszínére történő utazás alatt a díszzubbony helyett egységesen – e szabályzatban előírt ékítményekkel ellátott – 15 M kiképzési gyakorló zubbonyt vagy 15 M polárpulóvert, eső esetén 15 M esővédő kabátot viselhet a kirendelő parancsnok engedélyével.
- 87.15. Ha a díszelgési feladat gyakorló öltözetben kerül elrendelésre, az öltözetet 15 M gyakorló sapkával, optikai fehér fegyvernemi vagy szakbeosztási színű – kegyeleti szertartás esetén fekete színű – szakmai sállal és homokszínű díszelgő kesztyűvel kiegészítve viseli. A szakmai sál viselése – a rendezvényért felelős parancsnok külön döntése alapján – elhagyható.
88. Palotaőr díszöltözet
- 88.1. A palotaőr díszöltözetet viselő tiszti, altiszti és legénységi állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Palotaőr alapöltözet
2.	Palotaőr díszsapka
3.	Palotaőr díszzubbony
4.	Fehér póló
5.	Palotaőr csizmanadrág
6.	Nadrágtartó
7.	Zokni
8.	Díszcsizma
9.	Névkitűző
10.	Palotaőr díszöv
11.	Palotaőr mellzsinór
12.	Palotaőr kardtartó csatlék
13.	Díszelgő kesztyű

- 88.2. Az időjárás körülmények függvényében palotaőr díszöltözetet viselő tiszti, altiszti és legénységi állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkal egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Palotaőr díszköpeny (posztóköpeny palotaőr ékítményekkel szerelve)
3.	Díszelgő esőkabát
4.	Polár nyakravaló
5.	Téli felső és alsó

89. A palotaőr díszöltözet viselésére vonatkozó szabályok
- 89.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során a palotaőri díszöltözet alapváltozata
- 89.1.1. palotaőri díszköpennyel vagy díszelgő esőkabáttal és polár nyakravalóval viselhető a rendezvényért felelős parancsnok döntése szerint és
- 89.1.2. kiegészíthető alöltözetként téli felsővel és alsóval.
- 89.2. A palotaőr sapkaszinór, topán alátét, mellzsinór, polár nyakravaló és a vállfődísz alapja palack-zöld fegyvernemi vagy szakbeosztási színű.
- 89.3. Díszelgő kesztyűként viselhető fekete bőr vagy fehér szövet kesztyű.

- 89.4. A tiszti és zászlósi állomány palotaőr díszzubbonya palotaőr paroli rendfokozati jelzéssel, aranyszínű – Magyarország, két angyal által tartott koronás címerét ábrázoló – palotaőr fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvénnel, palotaőr állományt kifejező hímzett színes jelvénnel, névkitűzővel, palotaőr karjelzéssel, mellzsinórral és bal vállon vállfődísszel viselendő.
- 89.5. Az altiszti és legénységi állomány palotaőr díszzubbonya palotaőr paroli rendfokozati jelzéssel, ezüstszerű – Magyarország, két angyal által tartott koronás címerét ábrázoló – palotaőr fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvénnel, palotaőr állományt kifejező hímzett színes jelvénnel, névkitűzővel, palotaőr karjelzéssel, mellzsinórral és bal vállon vállfődísszel viselendő.
- 89.6. A palotaőr állomány a mellzsinórt csak a palotaőr díszzubbonyon viseli.
- 89.7. A palotaőr díszköpeny posztóköpeny rendfokozati jelzéssel, palack-zöld fegyvernemi vagy szakbeosztási színű parolival és díszelgő vállfődísszel viselendő.
- 89.8. A vállfődísz a tiszti, zászlósi, altiszti és legénységi állomány a díszköpeny mindkét vállán viseli.
- 89.9. A palotaőr állomány a kiténtéseit a palotaőr díszzubbonyon – feladatszabás alapján – szalagsávon vagy teljes alakban viselheti.
- 89.10. A palotaőr tiszti, zászlósi állomány a fekete díszövet – aranyszínű stilizált, Magyarország, két angyal által tartott államcímerével díszített – aranyszínű csattal; a fekete díszcsizmát aranyszínű díszítéssel viseli.
- 89.11. A palotaőr altiszti és legénységi állomány a fekete díszövet – ezüstszerű stilizált, Magyarország, két angyal által tartott államcímerével díszített – ezüstszerű csattal; a fekete díszcsizmát feketebőr szegélyfonattal díszítve viseli.
- 89.12. A palotaőr kardtartó csatlék a tiszti, zászlósi állomány részére arany-, az altiszti állomány részére ezüstszerű.
- 89.13. A palotaőr tiszti, zászlósi állomány öltözete külön intézkedésre gombos rézsarkantyúval és rézcsatos fekete sarkantúszíjjal egészülhet ki.
- 89.14. A Palotaőrség állománya a díszöltözet megkímélése érdekében az őrszobán való tartózkodásakor, valamint a díszelgés helyszínére történő utazás alatt a díszzubbony helyett egységesen – e szabályzatban előírt ékítményekkel ellátott – 15 M kiképzési gyakorló zubbonyt vagy 15 M polárpulóvert, eső esetén 15 M esővédő kabátot viselhet a kirendelő parancsnok engedélyével.
- 89.15. Ha a díszelgési feladat gyakorló öltözetben kerül elrendelésre, az öltözetet gyakorló sapkával, palack-zöld fegyvernemi vagy szakbeosztási színű szakmai sállal és homokszínű díszelgő kesztyűvel kiegészítve viseli. A szakmai sál viselése – a rendezvényért felelős parancsnok külön döntése alapján – mellőzhető.
90. Koronaőr szolgálati öltözet
- 90.1. Koronaőr szolgálati öltözetet visel a Szent Korona Őrségének állománya a Szent Korona teljeskörű őrzés-védelmének biztosítási feladatai végrehajtása során az Országházban lévő szolgálati helyeken.
- 90.2. A koronaőr szolgálati öltözetet viselő tiszti, zászlósi és altiszti állomány öltözete és felszerelése

	A
1.	Koronaőr szolgálati öltözet
2.	Koronaőr köznapi Bocskai sapka
3.	Köznapi zubbony
4.	Köznapi ing
5.	Köznapi pantalló
6.	Nyakkendő
7.	Nadrágtartó
8.	Zokni
9.	Félcipő
10.	Névkitűző
11.	Nyakkendőű
12.	Kézelógomb
13.	Deréköv
14.	Taktikai deréköv

91. A koronaőr szolgálati öltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 91.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárási körülményekhez történő alkalmazkodás során
- 91.1.1. a koronaőr szolgálati öltözet aláöltözetként téli felsővel és alsóval viselhető és
- 91.1.2. az előljáró vagy a hivatal felettesi döntése alapján a zubbony könnyítésként levehető.
- 91.2. A hosszú ujjú köznapi ing hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, koronaőri állományt kifejező hímzett színes selyem jelvénnel, névkitűzővel, nyakkendővel, – a főtiszt, tiszt és zászlós részére aranszínű, az altiszt részére ezüstsínű – nyakkendőcsíptetővel és kézelógommbal kiegészítve viselendő.
- 91.3. A koronaőr állomány a szolgálati öltözetéhez barna színű derékövet hord ezüstsínű csattal, a tiszt és a zászlós aranszínű, az altiszt ezüstsínű stilizált címerrel díszítve.
- 91.4. A koronaőr állomány a szolgálati helyiségben történő tartózkodása ideje alatt a szolgálati öltözetét a koronaőri köznapi Bocskai sapka nélkül viselheti.
- 91.5. A taktikai derékövön kiegészítő felszerelésként pisztolytartó, tártartó, gázspray tartó és bilincstartó viselendő.
- 91.6. A szolgálati pihenőben a pihenőjét töltő váltás a taktikai kiegészítőket leveheti.
- 91.7. Az őrszolgálati intézkedésben meghatározott esetekben a koronaőr szolgálati öltözet helyett időjárásnak megfelelő gyakorló öltözet viselhető a feladatnak megfelelő kiegészítőkkal.

92. Zenekari díszöltözet

- 92.1. Az öltözetet a katonazenekarok állománya viseli a kiemelkedő katonai és társadalmi rendezvényen végrehajtott zenés feladatai során.
- 92.2. A szárazföldi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő tiszti és altiszti állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Zenész alapöltözet
2.	Zenész dízsapka
3.	Társasági zubbony
4.	Társasági fehér ing
5.	Fehér trikó
6.	Fekete társasági pantalló
7.	Fekete társasági nyakkendő
8.	Fekete zokni
9.	Fekete félcipő
10.	Névkitűző
11.	Nyakkendőcsíptető
12.	Kézelógomb
13.	Fekete deréköv
14.	Díszsinór

- 92.3. Az időjárási körülmények függvényében szárazföldi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő tiszti és altiszti állomány alapöltözete az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Zenész díszköpeny, posztóköpeny díszsinórral szerelve
3.	4/4-es ballonkabát
4.	Díszelgő esőkabát
5.	Téli felső és alsó
6.	Polár nyakravaló
7.	Fehér kesztyű
8.	Bélelt bokacipő

- 92.4. A légielő haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő tiszti és altiszti állomány alapöltözete megegyezik a 78. pont szerinti légielő társasági öltözettel, amely díszszinórral és fehér trikóval egészül ki.
- 92.5. Az időjárás körülmények függvényében a légielő haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő tiszti és altiszti állomány alapöltözete az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék zenész díszköpeny, posztóköpeny díszszinórral szerelve
3.	Sötétkék 4/4-es ballonkabát
4.	Díszelgő esőkabát
5.	Téli felső és alsó
6.	Polár világoskék nyakravaló
7.	Fehér kesztyű
8.	Bélelt bokacipő

93. A zenekari díszöltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 93.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárás körülményekhez történő alkalmazkodás során – a rendezvényért felelős parancsnok döntése alapján – a zenekari díszöltözet
- 93.1.1. sötétkék díszköpennyel, arany vagy ezüst díszszinórral ellátott posztóköpennyel, vagy sötétkék 4/4-es ballonkabáttal vagy díszelgő esőkabáttal,
- 93.1.2. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű polár nyakravalóval és
- 93.1.3. alöltözetként téli felsővel és alsóval viselhető.
- 93.2. A zenész díszöltözet zubbony nélküli viselése esetén a hosszú ujjú társasági fehér ing helyett rövid ujjú társasági fehér ing hímzett társasági rendfokozati jelzéssel, hivatásos állományt kifejező hímzett társasági jelvényel, névkitűzővel, társasági nyakkendő nélkül is viselhető.
- 93.3. Hideg időjárás esetén a kültéri feladatvégrehajtás során a fekete társasági félcipő helyett egységesen bélelt bokacipő vagy fekete bakancs viselhető.
- 93.4. A karmester minden öltözeti típushoz a zenész díszsapka helyett társasági Bocskai sapkát visel.
- 93.5. A tiszti és zászlósi állományú zenész a társasági zubbonyt és a sötétkék társasági zubbonyt arany díszszinórral és arany stilizált líra karjelzéssel; az altiszti állományú zenész a társasági zubbonyt és sötétkék társasági zubbonyt ezüst díszszinórral és ezüst stilizált líra karjelzéssel viseli.
- 93.6. A zenekarok díszöltözetéhez csak zárt cipő viselhető.
- 93.7. A tiszt és zászlós a fekete derékövet aranyszínű, az altiszt ezüstsínű stilizált címerrel díszített csattal viseli.
- 93.8. Ha a díszelgési feladat gyakorló öltözetben kerül végrehajtásra, akkor a zenekar állománya az öltözetet gyakorló sapkával, skarlátpiros színű – a „légielő zenekar” állománya világoskék színű – szakmai sállal és fehér kesztyűvel kiegészítve viseli. A szakmai sál viselése – a feladatért felelős parancsnok külön parancsa alapján – elhagyható.
- 93.9. A kiemelt állami és katonai rendezvényeken, valamint az MH Főkarmester által külön meghatározott feladatok végrehajtása során a Központi zenekar állománya a társasági zubbony és a zenész díszsapka helyett hagyományos világoskék atillát és fekete zenekari sapkát viselhet.

94. Női zenekari díszöltözet

- 94.1. A szárazföldi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő női tiszti és altiszti állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	Zenész női alapöltözet
2.	Fekete női kalap
3.	Társasági kosztümkabát
4.	Társasági fehér női ing
5.	Fehér női trikó
6.	Fekete társasági szoknya
7.	Fekete társasági női nyakkendő
8.	Harisnya
9.	Fekete cipő
10.	Névkitűző
11.	Fekete deréköv
12.	Díszsinór

- 94.2. Az időjárás körülmények függvényében a szárazföldi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő női tiszti és altiszti állomány alapöltözete az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Női zenészköpeny béléssel, női köpeny béléssel, díszsinórral szerelve
3.	Női zenész ballonkabát
4.	Díszelgő esőkabát
5.	Téli felső és alsó
6.	Polár nyakravaló
7.	Fehér kesztyű
8.	Bélelt bokacipő
9.	Fekete zokni

95. A légi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözet

- 95.1. A légi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő női tiszti és altiszti állomány alapöltözete megegyezik a 81. pont szerinti légi haderő női társasági öltözetével, amely díszsinórral és fehér női trikóval egészül ki.

- 95.2. Az időjárás körülmények függvényében a légi haderőnemhez tartozó zenekari díszöltözetet viselő női tiszti és altiszti állomány alapöltözete az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

	A
1.	Kiegészítő cikkek
2.	Sötétkék női zenészköpeny béléssel, sötétkék női köpeny béléssel, díszsinórral szerelve
3.	Sötétkék női ballonkabát
4.	Díszelgő esőkabát
5.	Téli felső és alsó
6.	Polár nyakravaló
7.	Fehér kesztyű
8.	Bélelt bokacipő
9.	Fekete zokni

96. A zenekari női díszöltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 96.1. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárási körülményekhez történő alkalmazkodás során – a rendezvényért felelős parancsnok döntése alapján – a zenekari női díszöltözet
- 96.1.1. sötétkék női zenészköpennyel, arany vagy ezüst díszszinórral ellátott posztóköpennyel, vagy sötétkék női ballonkabáttal vagy díszelgő esőkabáttal,
- 96.1.2. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű polár nyakravalóval és
- 96.1.3. alöltözetként téli felsővel és alsóval viselhető.
- 96.2. Hideg időjárás esetén, kegyeleti feladat, terepen, illetve szabadtéren végrehajtott katonai rendezvények alkalmával a fekete társasági szoknya helyett fekete női társasági pantalló viselhető.
- 96.3. A zenész női díszöltözet kosztümkabát nélküli viselése esetén a hosszú ujjú társasági fehér női ing helyett rövid ujjú fehér társasági női ing hímzett társasági rendfokozati jelzéssel, hivatásos állományt kifejező hímzett társasági jelvényel, névkitűzővel, társasági nyakkendő nélkül is viselhető.
- 96.4. Hideg időjárás esetén a kültéri feladatvégrehajtás során a fekete társasági cipő helyett egységesen bélelt bokacipő vagy fekete bakancs viselhető fekete zoknival.
- 96.5. A központi zenekar katonanő állománya a női köpeny helyett férfiszabású, női gombolású posztóköpenyt visel, amelynek színe megegyezik a férfi posztóköpeny színével.
- 96.6. A központi zenekar katonanő állománya a női ballonkabát helyett férfiszabású, női gombolású ballonkabátot visel, amelynek színe megegyezik a 4/4-es férfi ballonkabát színével.
- 96.7. A tiszti és zászlósi állományú zenész katonanő a társasági kosztümkabátot és sötétkék társasági kosztümkabátot arany díszszinórral és arany stilizált líra karjelzéssel; az altiszti állományú zenész katonanő a társasági kosztümkabátot és sötétkék társasági kosztümkabátot ezüst díszszinórral és ezüst stilizált líra karjelzéssel viseli.
- 96.8. A zenekarok díszöltözetéhez csak zárt cipő viselhető.
- 96.9. A tiszt és zászlós a fekete derékövet aranszínű, az altiszt ezüstsínű stilizált címerrel díszített csattal viseli.
- 96.10. Ha a díszelgési feladat gyakorló öltözetben kerül végrehajtásra, akkor a zenekar állománya az öltözetet gyakorló sapkával, skarlátpiros színű – a „légierő zenekar” állománya világoskék színű – szakmai sállal és fehér kesztyűvel kiegészítve viseli. A szakmai sál viselése – a feladatért felelős parancsnok engedélye alapján – elhagyható.
- 96.11. Kiemelt állami és katonai rendezvényeken és az MH Főkarvezető által külön meghatározott feladatok végrehajtása során a Központi zenekar katonanő állománya a társasági zubbony és a zenész díszsapka helyett tradicionális világoskék atillát és fekete csákót viselhet.

A honvéd tisztjelölt díszöltözet

- 96.12. Az öltözetet az MH LZ honvéd tisztjelölti állománya viseli nemzeti és állami ünnepeken, a HM, az MH és az NKE kiemelkedő katonai, oktatási, társadalmi és kulturális rendezvényein, valamint az MH LZ parancsnokának külön engedélye alapján családi eseményeken.
- 96.13. A honvéd tisztjelölt díszöltözet alapváltozata

	A	B
1.	Honvéd tisztjelölt alapöltözet	Honvéd tisztjelölt nő alapöltözet
2.	Hallgatói díszcsákó	Hallgatói díszcsákó
3.	Hallgatói díszzubbony	Hallgatói női díszzubbony
4.	Nyakkendő	Nyakkendő
5.	Gyakorló póló	Gyakorló póló
6.	Fekete társasági pantalló	Fekete női társasági pantalló
7.	Fekete zokni	Harisnya
8.	Fekete félcipő	Fekete női cipő
9.	Fekete deréköv	Fekete deréköv
10.	Nadrágtartó	Nadrágtartó
11.	Fehér kesztyű	Fehér kesztyű

96.14. A honvéd tisztjelölt díszöltözet alapváltozata az alábbi cikkekkkel egészíthető ki:

	A	B
1.	Kiegészítő cikkek	
2.	Honvéd tisztjelölt	Honvéd tisztjelölt nő
3.	Téli felső és alsó	

A honvéd tisztjelölt díszöltözet viselésére vonatkozó szabályok

- 96.15. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárási körülményekhez történő alkalmazkodás során a díszöltözet alapváltozata kiegészíthető
- 95.15.1. díszelgő esőkabáttal és
- 95.15.2. téli inggel, a gyakorló póló helyett vagy a pólón viselve.
- 96.16. A hallgatói díszzubbony a galléron elhelyezett évfolyamjelzéssel viselendő.

III. FEJEZET

KIEGÉSZÍTŐ ÉS MEGKÜLÖNBÖZTETŐ JELZÉSEK, FELSZERELÉSEK

18. A nem szervezetszerű díszalegységek öltözete és felszerelése

97. Az MH nem szervezetszerű díszalegységei díszelgési feladataikat – az időjárási körülményeket és fegyvernemi sajátosságokat figyelembe véve – egységes 15 M gyakorló öltözetben hajtják végre nyári sapkával vagy a katonai szervezetnél rendszeresített hímzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvényel ellátott baret sapkával, rendszeresített fekete bakancssal, szakmai sállal, fehér kesztyűvel és fehér hevederövvel kiegészítve.
98. 15 M gyakorló öltözet díszelgési feladaton való viselésére vonatkozó szabályok
- 98.1. Kegyeleti feladat esetén az öltözet 6 cm széles gyászkarzalaggal egészül ki.
- 98.2. A szakmai sál viselése – a feladat végrehajtásáért felelős parancsnok engedélye alapján – elhagyható.
- 98.3. A zubbony ujjai nem hajthatók fel, gyakorló kalap nem viselhető.
- 98.4. Az esővédő kabátot és a polárpulóver kabátbélést zárt gallérral kell viselni.
- 98.5. A fehér hevederövet az öltözetben egységesen kívül kell viselni.
- 98.6. Ha díszlövés vagy kegyeleti dísztűz nem kerül végrehajtásra a rendezvényen, a rendezvényért felelős parancsnok elrendelheti a díszalegység teljes állománya részére a zubbony nadrágba betűzését, ebben az esetben a fehér hevederövet nadrágtartó övként, a vezénylő parancsnok és zászlókíséret állománya számára fegyver- és nadrágtartó övként kell alkalmazni.
- 98.7. A zászlóvivő katona – a történelmi zászlóvivő kivételével – rendszeresített zászlótartó hevedert visel.

19. A katonai rendész, forgalomszabályozó, közúti komendáns és ellenőri beosztású katonák felszerelése

99. Szakfeladat végrehajtásakor a katonai rendész, a forgalomszabályozó, a közúti komendáns, az ellenőrző áteresztő ponton szolgálatot teljesítő ellenőri beosztású katona a gyakorló öltözetét – az 58. pontban meghatározott öltözeti és hordmód változatok betartásával – az időjárásnak megfelelően, az alábbi megkülönböztető jelzésekkel és felszerelési cikkekkel kiegészítve viseli:

	A
1.	Katonai rendész beosztású állomány
2.	Skarlátpiros baret sapka
3.	Skarlátpiros katonai rendész karfelirat
4.	Skarlátpiros államjelző
5.	Fekete taktikai öv, protokolláris feladat esetén fehér hevederöv
6.	Fekete taktikai kesztyű, protokolláris feladat esetén fehér kesztyű

A	
1.	Motorkerékpáros beosztású katonai rendész állomány
2.	Bukósisak vagy álló ellenőrzés esetén skarlátpiros barettsapka
3.	Motorkerékpáros kabát és nadrág
4.	Motorkerékpáros kesztyű
5.	Motorkerékpáros csizma

A	
1.	Forgalomszabályozó és közúti komendáns beosztású, valamint Ellenőrző Áteresztő Ponton szolgálatot teljesítő állomány
2.	Rohamsisak jól láthatóságot biztosító sisakhuzattal
3.	Jól láthatóságot biztosító mellény vagy kantár
4.	Jól láthatóságot biztosító kezelő
5.	Fehér hevederöv
6.	Fehér kesztyű

100. Az öltözet és felszerelés viselésére vonatkozó szabályok

- 100.1. A katonai rendész, valamint a forgalomszabályozó, a közúti komendáns beosztású és az ellenőrző áteresztő ponton szolgálatot teljesítő katona egységes 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló öltözetet visel.
- 100.2. A katonai rendész a 15 M esővédő kabát helyett – katonai rendész feliratú – jól láthatóságot biztosító kabátot viselhet.
- 100.3. A katonai rendész – a feladatot elrendelő állományilletékes parancsnok külön parancsa alapján – feladatát polgári öltözetben is elláthatja.
- 100.4. A katonai rendész járőr, a forgalomszabályozó, a közúti komendáns és az ellenőrző áteresztő ponton szolgálatot teljesítő állomány a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbonyt a 15 M műveleti vagy kiképzési nadrágon belül viseli.
- 100.5. A katonai rendész járőr külön parancsra a védőmellény alatt 15 M hosszú ujjú harci pólót visel.
- 100.6. A skarlátpiros katonai rendész megkülönböztető jelzések – az időjárás függvényében – a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony, a 15 M hosszú ujjú harci póló és a 15 M esővédő kabát bal ujjának zsebén kialakított tépőzárás felületen viselendők.
- 100.7. A katonai rendész járőr nemzetközi gyakorlatok alkalmával a bal felkar zsebén kialakított tépőzárás felületen csökkentett láthatóságú NATO Military Police karjelzést viselhet.
- 100.8. A fekete taktikai öv vagy fehér hevederöv az öltözeti változathoz igazodva viselhető a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágba befűzve és a 15 M esővédő kabáton kívül a felhelyezett szakfelszerelésekkel.
- 100.9. Hideg időjárási körülmények esetén a barettsapka és a 15 M gyakorló nyári sapka helyett 15 M téli fejtető vagy sisaksapka viselhető.
- 100.10. A végrehajtandó feladat függvényében a katonai rendész szakállomány felszerelése – a feladatot elrendelő állományilletékes parancsnok külön parancsa alapján – kiegészíthető jól láthatóságot biztosító mellénnyel, kabáttal vagy kantárral, könnygázsűrítő palackkal, palack tartóval, patentbilincessel, bilincstartóval, gumibottal, rendőrbottal vagy tonfával, gumibottartóval, zseblámpával, zseblámpatartóval, rádiótartó tokkal, irattartó táskával és a pisztolyhoz rendszeresített pisztolytartóval, tártatóval. A kiegészítő cikkek hordását a szakmai szabályozóknak megfelelően a feladatot elrendelő parancsnok határozza meg.
- 100.11. A forgalomszabályozó, a közúti komendáns, a diszpécser, az ellenőrző áteresztő ponton szolgálatot teljesítő ellenőri beosztású katona felszerelése külön parancsra kiegészíthető zseblámpával, zseblámpatartóval, rádiótartókkal.
- 100.12. A jól láthatóságot biztosító sisakhuzatot a rohamsisakon, a jól láthatóságot biztosító mellényt vagy kantárt és kezelőt a 15 M esővédő kabáton, illetve a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbonyon kell viselni.

20. A Vasútállomás Katonai Parancsnokság, a Határátlépést Koordináló Közlekedési Parancsnokság, a Repülőtéri Katonai Parancsnokság, illetve a szállítmánykísérő katonák felszerelése

101. Szakfeladat végrehajtásakor a Vasútállomás Katonai Parancsnokság (a továbbiakban: VKP), a Határátlépést Koordináló Közlekedési Parancsnokság (a továbbiakban: HKKP), a Repülőtéri Katonai Parancsnokság (a továbbiakban: RKP) állománya, valamint a szállítmánykísérő állomány az 58. pont szerint meghatározott gyakorló öltözetet visel az alábbi megkülönböztető jelzésekkel és felszerelési cikkekkel:

	A	B
1.	VKP, HKKP, RKP	Szállítmánykísérő
2.	karszalag vagy tépőzárás karjelzés „MCT” vagy Movement Control Team felirattal	karszalag vagy tépőzárás karjelzés „Escort Team” felirattal
3.	Fehér deréköv	Fehér deréköv
4.		Jelsíp fehér zsinórral

102. A felszerelés viselésére vonatkozó szabályok

- 102.1. A VKP, a HKKP, az RKP és a szállítmánykísérő karjelzés a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony ujján a bal felkaron, a karjelzés a zubbony bal ujjának zsebében kialakított tépőzárás felületen viselendő.
- 102.2. A feladat függvényében az előírt öltözet kiegészíthető jól láthatóságot biztosító sisakhuzattal ellátott rohamsisakkal, továbbá jól láthatóságot biztosító kabáttal vagy mellénnyel vagy kantárral és kézelővel. A kiegészítő cikkek hordását a szakmai szabályozóknak megfelelően a feladatot elrendelő parancsnok határozza meg.
- 102.3. A jól láthatóságot biztosító sisakhuzatot a rohamsisakon, a jól láthatóságot biztosító kantárt vagy mellényt és kézelőt a 15 M esővédő kabáton, a 15 M polárpulóver kabátbélésen, illetve a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbonyon kell viselni.
- 102.4. A VKP, a HKKP, az RKP és a szállítmánykísérő állomány szolgálati feladatellátása közben a 15 M gyakorló sapka helyett, hímzett vagy fém logisztikus sapkajelvényel ellátott skarlátpiros barettsapkát viselhet.
- 102.5. A szállítmánykísérő állomány külön parancsra a védőmellény, illetve málmellény alatt 15 M hosszú ujjú harci pólót visel. A „Szállítmánykísérő”, illetve „Military Escort” feliratú megkülönböztető jelzések a 15 M hosszú ujjú harci póló bal ujjának zsebében kialakított tépőzárás felületen viselendők.
- 102.6. A 15 M esővédő kabát helyett a VKP, a HKKP és az RKP állomány „Movement Control Team” feliratú, a szállítmánykísérő állomány „Escort Team” feliratú, jól láthatóságot biztosító kabátot viselhet.
- 102.7. A szállítmánykísérő állomány nemzetközi szállítmányok kísérésének alkalmával a bal felkaron Military Escort karjelzést visel.
- 102.8. A végrehajtandó feladat függvényében a szállítmánykísérő állomány felszerelése – a feladatot elrendelő állományilletékes parancsnok külön parancsa alapján – kiegészíthető könnygázszóró palackkal, palack tartóval, patentbilincsel, bilincstartóval, gumibottal, világító jelzőbottal, rendőrbottal vagy tonfával, gumibottartóval, zseblámpával, zseblámpatartóval, rádiótartó tokkal, irattartó táskával és védőmellénnyel vagy málmellénnyel, valamint egyéni lőfegyverhez pisztolytartóval, pisztoly és gépkarabély tártartóval. A kiegészítő cikkek hordását a szakmai szabályozóknak megfelelően a feladatot elrendelő parancsnok határozza meg.
- 102.9. A hevederöv az öltözeti változathoz igazodva viselhető a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágba befűzve és a 15 M esővédő kabáton kívül a felhelyezett szakfelszerelésekkel.

21. A katonai vámügyi szerv katonai állományú tagjának felszerelése

103. Szakfeladat végrehajtásakor az egyéb jogszabályban meghatározott katonai vámügyi szerv (a továbbiakban: KVSZ) állományában szolgálatot teljesítő katona az 58. pont szerint meghatározott gyakorló öltözetet, illetve a köznapi öltözetre meghatározott köznapi öltözetet visel az alábbi megkülönböztető jelzésekkel és felszerelési cikkekkel:

	A
1.	A 226. pontban meghatározott jelvény (KVSZ jelvény)
2.	„KVSZ” karfelirat („MC”, „Military Customs” felirattal)

104. A felszerelés viselésére vonatkozó szabályok
- 104.1. A 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló öltözeten
- 104.1.1. a KVSZ jelvény a bal zubbonyzseben, a zsebfedő takarásába varrt gombra gombolva viselendő és
- 104.1.2. a „KVSZ” karfelirat a zubbony és az esővédő kabát bal ujján lévő zseben kialakított tépőzárás felületen rögzítve viselendő.
- 104.2. A feladat függvényében az előírt öltözet kiegészíthető jól láthatóságot biztosító sisakhuzattal ellátott rohamsisakkal, védősisakkal, továbbá jól láthatóságot biztosító mellénnyel vagy kantárral. A kiegészítő cikkek hordását a szakmai szabályozóknak megfelelően a feladatot elrendelő parancsnok határozza meg.
- 104.3. A jól láthatóságot biztosító sisakhuzatot a rohamsisakon, a jól láthatóságot biztosító mellényt vagy kantárt a 15 M esővédő kabáton, a 15 M polárpulóver kabátbélésen, illetve a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbonyon kell viselni.
- 104.4. A KVSZ jelvény a köznapi, illetve a női köznapi zubbony és a köznapi, illetve a női rövid ujjú ing bal mellzsebére gombolva viselendő.

IV. FEJEZET

EGYES DÍSZÍTŐELEMELK, RUHADARABOK, RENDFOKOZATI JELZÉSEK ÉS FELSZERELÉSI TÁRGYAK VISELÉSÉNEK RENDJE

22. Névkitűző, hímezett feliratok

105. Névkitűzőt visel a honvédelmi szervezetek tiszti és altiszti állományú tagja – a 95 M gyakorló pulóver kivételével – a köznapi, ünnepi, társasági öltözethez, valamint a legénységi, az önkéntes tartalékos és a honvéd tisztjelölti állomány – a 95 M gyakorló pulóver kivételével – a köznapi és ünnepi öltözethez.
106. Hímezett névfeliratot visel a honvédelmi szervezetek tényleges állománya a gyakorló öltözetéhez, továbbá megengedetteként viselheti egységesen a szervezetszerű dísz(al)egység állománya a díszöltözethez.
107. Hímezett államjelzőt visel a honvédelmi szervezetek tényleges állománya a gyakorló öltözetéhez.
108. A feliratok formája, tartalma és viselésük módja
- 108.1. A névkitűző, valamint a hímezett név, a viselőjének nyomtatott nagy betűtípussal írott vezetéknévét (például: KOVÁCS, DR. KOVÁCS; nők esetében: Kovácsné Nagy Mária névvariáció esetén első vezetéknévet, azaz KOVÁCSNÉ, a Kovács Istvánné, illetve Kovács Istvánné Nagy Mária névvariációk esetén a katonanő egyéni választásának megfelelően, KOVÁCSNÉ vagy KOVÁCS nevet) tartalmazza, a köznapi, ünnepi, társasági öltözeten a jobb oldali felső zseb közép-vonalában, a zsebfedő felső széléhez igazítva, az állománykategóriát kifejező hímezett jelvény alatt – az ennek megfelelő helyen – feltűzve viselendő 65×15 mm méretben készül, fekete felületű, fehér színű műanyag lapba gravírozott felirat, és a gyakorló öltözeten – a 15 M hosszú ujjú harci póló kivételével – a jobb mellen vízszintesen, a 15 M hosszú ujjú harci pólón a bal felkar zsebtakarójának felső felén, – a 95 M gyakorló pulóveren, a sötétkék pulóveren az arra kialakított helyen – viselendő 105×25 mm méretben készül, hímezett felirat.
- 108.2. Az államjelző 105×25 mm méretben készül, amelyen hímezett „HUNGARY” felirat szerepel. Az államjelző a gyakorló öltözeten – a 15 M hosszú ujjú harci póló kivételével – és a 95 M gyakorló pulóveren, a sötétkék pulóveren a bal mellen vízszintesen viselendő, a 15 M hosszú ujjú harci pólón a bal felkar zsebtakarójának alsó felén viselendő.
- 108.3. A hímezett név és államjelző
- 108.3.1. a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló, valamint az ÖTT gyakorló öltözeten világosbarna színnel barna alpra hímezett,
- 108.3.2. a 90 M, a 2000 M általános, a 93 M ejtőernyős és repülőszerelő, repülőműszaki gyakorló, valamint a 2003 M repülőhajóvédő öltözeten barna színnel zöld alpra hímezett és
- 108.3.3. a 95 M gyakorló pulóveren barna színnel zöld alpra, a sötétkék pulóveren barna színnel sötétkék alpra hímezett.
- 108.4. Az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során a 108.1. pontban részletezett hímezett név felirat helyett a 90 M és a 2000 M gyakorló öltözeten 105×25 mm méretben készül, fehér színnel, olívizöld alpra hímezett, a 15 M gyakorló öltözeten fehér színnel, barna alpra hímezett „FEGYVERES BIZTONSÁGI ŐR”

(a továbbiakban: FBŐ) feliratot visel, továbbá a 90 M gyakorló kabát, a 90 M és a 2000 M gyakorló zubbony és 15 M gyakorló zubbony bal zsebfedője alá gombolva FBŐ jelvényt, jobb zsebfedője alá gombolva FBŐ igazolványt hord.

23. Nemzeti színű pajzs, szalag, kokárda

109. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya hímzett, színes vagy alacsony láthatóságú nemzeti színű pajzsot visel
- 109.1. a 15 M esővédő kabát bal vállán kialakított pajzs formájú és az ÖTT gyakorló kabát bal ujján kialakított tépőzárás felületen rögzítve,
- 109.2. a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony, a 15 M hosszú ujjú harci póló és az ÖTT gyakorló zubbony bal ujján a zseben kialakított tépőzárás felületen – középvonalával a zseb középvonalához igazítva – középen rögzítve és
- 109.3. a 2008 M gyakorló esővédő kabát, a 90 M és 93 M gyakorló zubbony, a 90 M és 93 M téli gyakorló kabát, a 2000 M nyári gyakorló zubbony bal ujján a vállcsúcstól 3 cm-re rögzítve úgy, hogy a pajzs középvonala a zubbony ujjának hossz tengelyétől 1 cm-rel előbbre helyezkedjen el.
110. Az állomány a köznapi és a sötétkék köznapi, a társasági és a sötétkék társasági, valamint a hadihajós társasági zubbonyon, valamint a női és a sötétkék női köznapi zubbonyon, a társasági kosztümkabáton és a sötétkék társasági kosztümkabáton a nemzeti hovatartozást kifejező, 35x20 mm méretű nemzeti színű szövött szalagot visel. A nemzeti színű szalagot a bal vállcsúcstól 4 cm-re úgy kell vízszintesen rögzíteni, hogy a nemzeti színű szalag középvonala a zubbony ujjának hossz tengelyétől 1 cm-rel előbbre helyezkedjen el.
111. Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából rendezett állami és katonai rendezvényen nemzeti színű kokárdát viselhet
- 111.1. a társasági öltözetet viselő katona állomány
- 111.1.1. a társasági, a sötétkék társasági, és a hadihajós társasági zubbony, továbbá a társasági és a sötétkék társasági kosztümkabát bal paroli alatti gallérkihajtójára rögzítve úgy, hogy azon nem érhet túl,
- 111.1.2. a posztóköpeny és a sötétkék posztóköpeny bal paroli alatti gallérkihajtóján a felső gomblyukra, a 4/4-es ballonkabát és a sötétkék 4/4-es ballonkabát gallér alatti kihajtóján rögzítve és
- 111.1.3. a női posztóköpeny és a sötétkék női posztóköpeny bal mellvarrásának és a gallér csúcsának metszéspontjára, a női ballonkabát és a sötétkék női ballonkabát bal gallércsúcsának magasságában, a gallércsúcs és a karöltővarrás között középre rögzítve,
- 111.2. az ünnepi öltözetet viselő legénységi és önkéntes tartalékos állomány
- 111.2.1. a köznapi, a sötétkék köznapi, a női köznapi és a sötétkék női köznapi zubbony bal paroli alatti gallérkihajtójára rögzítve úgy, hogy azon nem érhet túl,
- 111.2.2. a posztóköpeny és a sötétkék posztóköpeny bal paroli alatti gallérkihajtóján a felső gomblyukra, a 4/4-es ballonkabát és a sötétkék 4/4-es ballonkabát gallér alatti kihajtóján rögzítve és
- 111.2.3. a női posztóköpeny és a sötétkék női posztóköpeny bal mellvarrásának és a gallércsúcsának metszéspontjára, a női ballonkabát és a sötétkék női ballonkabát bal gallércsúcsának magasságában, a gallércsúcs és a karöltővarrás között középen rögzítve,
- 111.3. a honvéd tisztjelölt
- 111.3.1. általános ünnepi öltözet viselése esetén a köznapi és a női köznapi zubbony bal paroli alatti kihajtóján rögzítve úgy, hogy azon nem érhet túl,
- 111.3.2. a 4/4-es ballonkabát gallér alatti kihajtóján rögzítve,
- 111.3.3. a női posztóköpeny bal mellvarrásának és a gallér csúcsának metszéspontjára, a női ballonkabát bal gallércsúcsának magasságában, a gallércsúcs és a karöltővarrás között középen rögzítve és
- 111.3.4. a honvéd tisztjelölti díszöltözet viselése esetén a hallgatói díszzubbony, a hallgatói női díszzubbony bal felső két vízszintes irányú zsinórja között középen, a felső zsinór középvonalához igazítottan rögzítve.

112. Az egyenruházaton formai megkötés nélkül viselhető kokárda, amely az 5 cm-es sugarú képzeletbeli kör méretét nem haladhatja meg.
113. A gyakorló öltözeten kokárda nem viselhető.

24. Csapatkarjelzés

114. A csapatkarjelzés az adott katonai szervezethez vagy ideiglenes kötelékhez való tartozás jelképe.
115. Színes köznapi és társasági csapatkarjelzés
  - 115.1. Hímzett vagy szövött kivitelű színes csapatkarjelzést visel az állomány a köznapi és a társasági zubbony, valamint a női köznapi zubbony és a társasági kosztümkabát bal ujján felvarrva.
  - 115.2. Azon – MH-ban rendszeresített – csapatkarjelzések közül, amely a katona korábbi szolgálati helyére utalnak, a 115.1. pontban meghatározott öltözeti cikkeken, a zubbony jobb ujján felvarrva egy darab viselhető.
  - 115.3. A koronaőr, a díszelgő (lövész) és a palotaőr állomány a díszzubbony, valamint köznapi zubbony bal ujján felvarrva koronaőri, díszelgő (lövész), illetve palotaőri karjelzést visel.
  - 115.4. A csapatkarjelzés a vállcsúcstól 13 cm-re, hossz tengelye a zubbony ujjának hossz tengelyétől 1 cm-rel előbbre helyezkedik el.
116. Gyakorló, alacsony láthatóságú csapatkarjelzés, karjelzés
  - 116.1. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya himzett vagy szövött kivitelű gyakorló, illetve missziós – a műveletekben részt vevő kontingensnek megfelelően – csapatkarjelzést visel
    - 116.1.1. a 15 M esővédő kabát bal ujjának és a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony jobb ujjának zsebén, valamint viselhet az ÖTT gyakorló kabát és ÖTT gyakorló zubbony jobb ujjának zsebén kialakított tépőzáras felület közepén úgy, hogy a csapatkarjelzés középvonala egybeessen a zseb középvonalával,
    - 116.1.2. a 90 M, a 93 M gyakorló téli kabát és a 90 M, a 93 M, a 2000 M gyakorló zubbony jobb ujján és
    - 116.1.3. a 2003 M repülőhajózó overall és dzseki mell részén jobb oldalon.
  - 116.2. Az önkéntes védelmi tartalékos állomány békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során, gyakorló karjelzést visel a gyakorló kabát és a gyakorló zubbony jobb ujján.
  - 116.3. A gyakorló csapatkarjelzést, illetve gyakorló karjelzést
    - 116.3.1. a 15 M esővédő kabát bal ujjának és a 15 M gyakorló zubbony, valamint a 15 M hosszú ujjú harci póló jobb ujjának zsebén kialakított tépőzáras felületen kell elhelyezni úgy, hogy a csapatkarjelzés középvonala egybeessen a zseb középvonalával,
    - 116.3.2. a 90 M, a 93 M és a 2000 M gyakorló zubbonyon és gyakorló kabáton a vállcsúcstól 3 cm-re úgy kell rögzíteni, hogy hossz tengelye a gyakorló zubbony, illetve a gyakorló kabát ujjának hossz tengelyétől 1 cm-rel előbbre helyezkedjen el.
  - 116.4. A katona a köznapi és a társasági zubbony ujjain egy-egy, az esővédő kabát, gyakorló kabát és a gyakorló zubbony ujján egy csapatkarjelzést viselhet; a repülőhajózó katona a repülőhajózó védőöltözeten együtt viseli az egység- és az alegység csapatkarjelzést.

25. Megkülönböztető feliratok

117. A külön parancs alapján adományozott karfelirat a megszerzett különleges képességek jelképe.
  - 117.1. A katonaállomány a különleges képességek megszerzését tanúsító himzett színes karfeliratot a köznapi és a társasági zubbony jobb ujján, a vállcsúcstól 1 cm-re, a vállcsúcs ívét követő felvarrással, több darab esetében egymás alatt, a csapatkarjelzés fölött viselheti.
  - 117.2. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya a különleges képességek megszerzését tanúsító himzett gyakorló alacsony láthatóságú karfeliratot a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony ujján viselheti
    - 117.2.1. egy és két darab esetében a bal ujjon, a zsebfedőn kialakított tépőzáras felületen rögzítve úgy, hogy azok függőleges középvonala egybeessen a tépőzár függőleges középvonalával,
    - 117.2.2. a harmadik darab esetében a bal ujjon, a zseben kialakított tépőzáras felületen a nemzeti pajzs fölött úgy, hogy annak középvonala egybeessen a tépőzár középvonalával,

- 117.2.3. a negyedik és ötödik darab esetében a jobb ujjon a zsebfedőn kialakított tépőzáras felületen rögzítve úgy, hogy azok függőleges középvonala egybeessen a tépőzár függőleges középvonalával,
- 117.2.4. a hatodik darab esetében a jobb ujjon, a zseben kialakított tépőzáras felületen a csapatkarjelzés fölött úgy, hogy annak középvonala egybeessen a tépőzár középvonalával.
- 117.3. A 15 M hosszú ujjú harci pólón a különleges képességek megszerzését tanúsító hímzett gyakorló (alacsony láthatóságú) karfelirat nem helyezhető el. Ezen feliratok védőmellény, illetve málhamellény viselése esetén azok tépőzárral ellátott felületén helyezhetők el. Ebben az esetben a különleges képességek megszerzését tanúsító hímzett gyakorló (alacsony láthatóságú) karfeliratok elhelyezésének helyét az adott egység vagy alegység parancsnoka határozza meg.
- 117.4. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya a különleges képességek megszerzését tanúsító hímzett gyakorló alacsony láthatóságú karfeliratát a 90 M, a 93 M gyakorló zubbony és a 2000 M nyári gyakorló zubbony jobb ujján viselheti a vállcsúcstól 1 cm-re, a vállcsúcs ívét követő felvarrással, több darab esetében egymás alatt, a csapatkarjelzés fölött.
118. A különböző szolgálati karfeliratok
- 118.1. a 15 M gyakorló zubbony, a 15 M esővédő kabát bal ujján, a zseben kialakított tépőzáras felületen rögzítve viselendők úgy, hogy azok középvonala egybeessen a zseb középvonalával,
- 118.2. a 15 M hosszú ujjú harci póló bal ujjának zsebében kialakított tépőzáras felületen,
- 118.3. védőmellény, illetve málhamellény viselése esetén azok tépőzárral ellátott felületén helyezhetők el.
119. Az egyéb jelvények, így különösen a szaktevékenységet, szakcsapatot és vezetési szintet kifejező, vércsoportot jelző jelvények a 15 M gyakorló zubbony jobb ujján a zsebfedőn elhelyezett tépőzáras felületen rögzítve viselhetők.
120. Az Alap altiszi tanfolyamon és ennek keretében az Altiszi szakmai tanfolyamon részt vevő állomány a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony és 15 M esővédő kabát bal ujján elhelyezett zsebfedőn „ALAP ALTISZTI TANFOLYAM” feliratú hímzett jelzést visel.
121. Speciális szolgálatteljesítést kifejező színes karfeliratok
- 121.1. Az önkéntes műveleti tartalékos állomány „ÖNKÉNTES MŰVELETI TARTALÉKOS” feliratú, az önkéntes védelmi tartalékos állomány „ÖNKÉNTES VÉDELMI TARTALÉKOS” feliratú, az ÖTT állomány „ÖNKÉNTES TERÜLETVÉDELMI TARTALÉKOS” feliratú
- 121.1.1. hímzett színes karfeliratot visel a köznapi zubbony bal vállán a vállcsúcstól 1 cm-re, a vállcsúcs ívét követő felvarrással és
- 121.1.2. gyakorló alacsony láthatóságú karfeliratát
- 121.1.2.1. a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony bal ujján, a zsebfedőn kialakított tépőzáras felületen rögzítve, valamint az ÖTT gyakorló zubbony bal ujján a vállcsúcstól 1 cm-re, a vállcsúcs ívét követő felvarrással,
- 121.1.2.2. a 15 M hosszú ujjú harci póló bal ujjának zsebében kialakított tépőzáras felületen, a színes vagy alacsony láthatóságú nemzeti színű pajzs felett rögzítve,
- 121.1.2.3. a 90 M gyakorló zubbony és a 2000 M nyári gyakorló zubbony bal ujján a vállcsúcstól 1 cm-re, a vállcsúcs ívét követő felvarrással viselheti.
- 121.2. A szolgálaton kívüli állomány „KÖZSZOLGÁLAT” feliratú, hímzett színes karfeliratot visel a köznapi és a társasági zubbony bal ujján.
- 121.3. A speciális szolgálatteljesítést kifejező színes karfeliratokat a zubbony vállcsúcsától 1 cm-re, a vállcsúcs ívét követően kell felvarrni.

26. Sapka, kalap, fejbédő

122. Gyakorló sapka, gyakorló kalap
- 122.1. A gyakorló sapkát és a gyakorló kalapot úgy kell viselni, hogy a sapkajelvény az arc középvonalának meghosszabbításával egybeessen, és a szemernyő széle 2 cm-rel a szemöldök felett helyezkedjen el.
- 122.2. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya a gyakorló sapkán hímzett tépőzáras gyakorló rendfokozati jelzést, az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során gyakorló beosztásjelzőt visel.
- 122.3. A 90 M téli gyakorló sapka fülvédője -5 °C alatt lehajtva viselhető.
123. A köznapi és társasági Bocskai sapkát, tányérsapkát, díszsapkát, díszcsákót úgy kell viselni, hogy a sapkajelvény az arc középvonalának meghosszabbításával egybeessen és a szemernyő széle 2 cm-rel a szemöldök felett legyen.

124. A köznapi sapkát, női kalapot úgy kell viselni, hogy a sapkajelvény az arc középvonalának meghosszabbításával egybeessen.
125. A barett sapkát úgy kell viselni, hogy a sapkajelvény középvonala a bal szem bal sarkával, a megkötött szabályozó zsinór a tarkó középvonalával egybeessen, alsó széle legyen párhuzamos a szem vonalával, felső része pedig boruljon a jobb fül felé.
126. Sisaksapka
  - 126.1. Úgy kell viselni, hogy az alsó széle 2 cm-rel a szemöldök felett helyezkedjen el.
  - 126.2. Viselhető sisak alatt és sisak nélkül, önmagában is.
127. A téli fejdődöt úgy kell viselni, hogy a fejet és a nyakat melegen tartsa és a látást ne korlátozza.

27. Nyaksál, szakmai sál

128. A nyaksál a nyakban, a posztóköpeny, illetve a 3/4-es ballonkabát alatt, csomókötés nélkül viselendő úgy, hogy a sál mindkét vége rejtett legyen. A katonanők a női nyaksálat a nyakban, a női köpeny alatt laza, kisimított egyszeri csomókötéssel viselik úgy, hogy a sál mindkét vége rejtett legyen.
129. A szakmai sál a nyakban, a gyakorló kabát, illetve a gyakorló zubbony alatt laza, kisimított egyszeri csomókötéssel viselendő úgy, hogy a sál mindkét vége rejtett legyen. Szakmai sál nem viselhető csósál viselésének elrendelése esetén.

28. Posztóköpeny, női köpeny

130. A posztóköpeny – a két legfelső gomb kivételével – begombolva, a női köpeny – a legfelső gomb kivételével – begombolva és befűzött övvel viselendő. A posztóköpeny mindkét ujján a visszahajtáson posztóköpeny rendfokozati jelzést kell viselni úgy, hogy a posztóköpeny rendfokozati jelzés felső széle a visszahajtás felső szélétől 4,5 cm-rel lejjebb, függőleges középvonala pedig az ujj függőleges középvonalától 2 cm-rel előrébb legyen. A női köpeny mindkét ujján posztóköpeny rendfokozati jelzést kell viselni úgy, hogy a posztóköpeny rendfokozati jelzés felső széle az ujj alsó szélétől 14 cm-re, függőleges középvonala pedig az ujj függőleges középvonalától 2 cm-rel előrébb legyen.

29. 3/4-es és 4/4-es ballonkabát, női ballonkabát

131. A 3/4-es ballonkabát bepatentolva, becsatolt övvel, a 4/4-es ballonkabát begombolva, becsatolt övvel, a női ballonkabát begombolva és becsatolt övvel viselendő. A ballonkabátot változó időjárási viszonyok között, ha a katona leveti, színével kifelé, hosszában négyrétűen összehajtva, a bal karjára fektetve kell hordania. A ballonkabát vállszalagján hímzett köznapi rendfokozati jelzést kell viselni.

30. Esőkabát

132. Az esőkabát összekapcsolva és becsatolt övvel viselendő. Az esőkabátot változó időjárási viszonyok között, ha a katona leveti, tasakjában elhelyezve vagy hosszában négyrétűen összehajtva, a bal karjára fektetve kell hordania. Az esőkabát hímzett köznapi rendfokozati jelzést kell viselni.

31. Pulóver

133. A 95 M gyakorló pulóver hímzett névvel, államjelzővel és rendfokozati jelzéssel ellátott felső ruhadarab.
134. A 95 M gyakorló pulóvert önállóan, pólón, téli ingen, a 90 M és 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős gyakorló nadrágon kívül kell hordani, hozzá hímzett gyakorló rendfokozati jelzést kell viselni.
135. A 95 M gyakorló pulóveren fegyver, málha és egyéb eszköz nem viselhető.
136. A köznapi öltözethez viselt 95 M gyakorló pulóvert, illetve sötétkék gyakorló pulóvert hímzett köznapi rendfokozati jelzéssel, a köznapi ingen – az inggallér kihajtása nélkül –, a köznapi nadrágon kívül kell viselni.
137. A hímzett névvel, államjelzővel és rendfokozati jelzéssel ellátott 15 M polárpulóver, kabátbélés viselhető felső ruhadarabként és kabáttal együtt, annak béléseként is.

32. Gyakorló zubbony, nadrág

138. A 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló zubbony begombolva – a felső gomb kivételével –,
- 138.1. a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágon kívül viselendő,
- 138.2. ünnepi és egyéb kiemelkedő fontosságú katonai rendezvények alkalmával, az elrendelő parancsnok intézkedése alapján a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágon belül is viselhető.
139. A 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrág a bakancson kívül és a bakancsba betúrva is viselhető.
140. A 90 M és a 2000 M általános, a 93 M ejtőernyős és repülőszerelem, repülőműszaki gyakorló nadrágot a bakancson kívül úgy kell viselni, hogy a bakancs szárának felső kétharmad részét fedje.
141. A 90 M és a 2000 M általános, a 93 M ejtőernyős és repülőszerelem, repülőműszaki gyakorló zubbony begombolva – a felső gomb kivételével – a nadrágon belül viselendő.

33. Hosszú ujjú harci póló

142. A 15 M hosszú ujjú harci póló a 15 M műveleti vagy kiképzési gyakorló nadrágon belül viselendő. Az időjárás körülmények vagy az elrendelt feladat függvényében a 15 M hosszú ujjú harci póló viselhető zárt vagy nyitott gallérral. A végrehajtandó feladat függvényében a viselés rendjét a feladatot elrendelő parancsnok határozza meg.

34. Deréköv, díszöv, hevederöv

143. Az öveket úgy kell felhelyezni, hogy a csat a bal oldali ágon a test középvonalaiban helyezkedjen el.
144. Fekete színű derékövet hord ezüstszerű csattal és aranyszínű stilizált címerrel díszítve a tiszt és zászlósi állomány a társasági öltözethez.
145. Barna színű derékövet hord
- 145.1. ezüstszerű csattal és aranyszínű stilizált címerrel díszítve a tiszt és zászlósi, valamint a honvéd tisztjelölt állomány a köznapi öltözethez és
- 145.2. ezüstszerű csattal és ezüstszerű stilizált címerrel díszítve az altiszt és legénységi állomány a köznapi és társasági öltözethez.
146. A fekete díszövet a tiszt és zászlósi állományú
- 146.1. koronaőr aranyszínű stilizált Szent Koronával díszített aranyszínű csattal,
- 146.2. díszelgő aranyszínű stilizált címerrel díszített aranyszínű csattal és
- 146.3. palotaőr – aranyszínű stilizált, Magyarország, két angyal által tartott címerével díszített – aranyszínű csattal viseli.
147. A fekete díszövet az altiszt és legénységi állományú
- 147.1. koronaőr ezüstszerű stilizált Szent Koronával díszített, ezüstszerű csattal,
- 147.2. díszelgő ezüstszerű stilizált címerrel díszített ezüstszerű csattal és
- 147.3. palotaőr – ezüstszerű stilizált, Magyarország, két angyal által tartott címerével díszített – ezüstszerű csattal viseli.
148. Hevederövet vagy taktikai övet visel a katona a gyakorló nadrágba befűzve vagy – fegyverövként – a gyakorló zubbonyon és az esővédő vagy gyakorló kabáton kívül.

35. Fehérnemű, zokni, harisnya

149. A katonának rendelkeznie kell a szolgálatteljesítéséhez szükséges mennyiségű, nemének és e szabályzat előírásainak megfelelő fehérneművel.
150. A társasági és köznapi öltözethez csak a cipő színével megegyező színű zokni viselhető.
151. A katonának a köznapi, ünnepi és társasági öltözeti változatokhoz testszínű harisnyát, harisnyanadrágot viselnek.

36. Lábbeli

152. Az egyenruhához csak a rendszeresített, alkalmazásba vett vagy ideiglenesen használatra engedélyezett lábbeli viselhető.
153. Orvosi javaslat alapján – a parancsnok engedélyével – a rendszeresített színben gyógycipő is viselhető.
154. A katonának rendelkeznie kell a szolgálatteljesítéséhez szükséges, az egyéni higiénit biztosító tusolópapuccsal.

37. Női táska

155. Az általános köznapi, ünnepi és társasági öltözetet viselő katonanő köznapi, ünnepi öltözetéhez barna, társasági öltözetéhez fekete – az altiszt barna – színű, visszafogott női táskát hordhat.
156. A légierő által viselt és a hadihajós köznapi, ünnepi és társasági öltözetet viselő katonanő köznapi, ünnepi, társasági öltözetéhez fekete női táskát hordhat.
157. A női táskát a bal kézben vagy a bal vállon kell hordani.

38. Karszalag

158. A szolgálati karszalagot a szolgálati személyek a bal felkaron viselik.
159. A 6 cm széles gyászkarzalagot a temetésen résztvevők mind alakzatban, mind alakzaton kívül a bal felkaron viselik. Hozzá tartozó halála esetén a gyászkarzalag csak a temetési ceremónia idején viselhető.

39. Kesztyű

160. Az öltözetekhez csak a rendszeresített színű és kivitelű kesztyű viselhető. Az időjárás változása esetén a kesztyű a bal kézben is vihető, fogható.

40. Nyakkendőcsíptető, kezelógomb

161. Nyakkendőcsíptető és kezelógomb a hosszú ujjú köznapi és társasági ingen együttesen viselendő kiegészítők, amelyeken stilizált nemzetiszínű pajzs található. A tiszt, zászlós és a honvéd tisztjelölt arany színű, az altiszt ezüst színű nyakkendőcsíptetőt és kezelógombot visel.
162. A nyakkendőcsíptetőt a hosszú ujjú ing zsebfedőjének aljával egy vonalban, a nyakkendőre és az ingre csíptetve kell felhelyezni és rögzíteni.

41. Fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvények és színek

163. Rendszeresített fegyvernemi vagy szakbeosztási vagy állománykategóriát kifejező jelvények, jelzések

	A
1.	tábornok
2.	légvédelmi lokátoros
3.	repülő
4.	elektronikai harcász
5.	térképész
6.	egészségügyi
7.	felderítő
8.	tábori lelkész (csillag)
9.	tábori lelkész (kereszt)
10.	tüzér
11.	zenész
12.	informatikai
13.	hadihajós
14.	mérnök, technikus
15.	gépkocsiszállító
16.	harckocsizó
17.	lövész
18.	vegyszerrel védelem
19.	légvédelmi tüzér

20.	katonai nemzetbiztonsági
21.	híradó
22.	hadtáp
23.	jogi- és igazgatási
24.	közlekedési
25.	műszaki
26.	pénzügyi
27.	koronaőr
28.	palotaőr
29.	katonai rendész

164. Fegyvernemi vagy szakbeosztási vagy állománykategóriát kifejező (szakmai sálak) színek és a hozzájuk tartozó fegyvernemek, szakcsapatok, állománykategóriák

	A	B
1.	sötétkék	hadihajós
2.	fehér	felderítő (ejtőernyős)
3.	fűzöld	lövész
4.	világoskék	repülő tábournok repülő légierő
5.	acélzöld	műszaki vegyivédelmi pénzügyi
6.	fekete	harckocsizó tábori lelkész
7.	búzavirágkék	informatikus híradó elektronikai harcász
8.	skarlátpiros	tábournok tüzér légvédelmi tüzér légvédelmi lokátoros zenész katonai rendész koronaőr
9.	kármin	hadtáp térképész mérnök, technikus gépkocsiszállító közlekedési logisztika jogi- és igazgatási egészségügyi katonai nemzetbiztonsági
10.	optikai fehér	díszelgő (lövész)
11.	palack-zöld	palotaőr

165. A korábban a légierőnél vagy hadihajósként szolgálatot teljesített és a légierős vagy a hadihajós öltözettel ellátott állomány a sötétkék köznapi és társasági öltözetét megtarthatja, illetve hordhatja, amelyen a saját fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvényét légierő esetében világoskék, hadihajós esetében sötétkék színű fegyvernemi vagy szakbeosztási parolin viseli.

166. A fegyvernemi vagy szakbeosztási jelzések viselési rendje

- 166.1. Fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvényt, jelzést a köznapi, társasági zubbonyon, posztóköpenyen kell viselni. A honvéd tisztjelöltek a tanulmányaiknak megfelelő, a tényleges állomány pedig szakmai végzettségének megfelelő jelvényt visel.
- 166.2. Ezüstsínű tölgy és babér ágat visel a tábornok a köznapi és társasági parolin.
- 166.3. Hímzett aranszínű tölgyfalombot visel a tábornok a posztóköpenyen, sötétkék posztóköpenyen, a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a női köpenyen, sötétkék női köpenyen.
- 166.4. Hímzett aranszínű stilizált címert visel a tábornok a posztóköpeny, sötétkék posztóköpeny ujján, a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a női köpeny, sötétkék női köpeny ujján közvetlenül a rendfokozati jelzés felett.
- 166.5. Aranszínű fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvényt visel
- 166.5.1. a tiszt és a zászlós a köznapi és társasági zubbony és a posztóköpeny paroliján, a hadihajós állomány a hadihajós társasági zubbony hajtókáján,
- 166.5.2. a szervezetszerű dísz(al)egységek tisztje és zászlósa a díszelgő zubbony és a díszköpeny paroliján és
- 166.5.3. a Honvéd Koronaórség teljes állománya a koronaőr köznapi zubbony paroliján.
- 166.6. Ezüstsínű fegyvernemi vagy szakbeosztási jelvényt visel
- 166.6.1. az altiszt a köznapi és társasági zubbony és a posztóköpeny paroliján, a hadihajós állomány a hadihajós társasági zubbony hajtókáján és
- 166.6.2. a szervezetszerű dísz(al)egységek altiszt és legénységi állománya a díszzubbony és a díszköpeny paroliján.

42. Baret sapkák és baret sapka jelvények

167. A katona szakmai végzettségének vagy szakbeosztásának megfelelő himzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvényvel ellátott baret sapkát visel, a szakirányú tanulmányait folytató honvéd tisztjelölt szakirányának megfelelő himzett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvényvel ellátott baret sapkát viselhet az alábbiak szerint:

	A	B	C
1.	Fegyvernem vagy szakbeosztás	Baret sapka	Hímzett vagy fém sapkajelvény
2.	lövész	fűzőld	lövész
3.	felderítő (ejtőernyős)	fűzőld	felderítő (ejtőernyős)
4.	harckocsizó	fekete	harckocsizó
5.	tüzér	skarlátpiros	tüzér
6.	légvédelmi tüzér	skarlátpiros	légvédelmi tüzér
7.	hadihajós	fekete	hadihajós
8.	logisztikus	kármin	logisztikus
9.	különleges műveleti	homok színű	különleges műveleti
10.	informatikus	búzavirág kék	informatikus
11.	híradó	búzavirág kék	híradó
12.	elektronikai harcász	búzavirág kék	elektronikai harcász
13.	tábori lelkész	fekete	tábori lelkész
14.	katonai rendész	skarlátpiros	katonai rendész

168. A honvéd altiszt-jelölt himzett lövész sapkajelvényvel ellátott zöld baret sapkát viselhet.
169. Az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben – a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során – a fekete baret sapkán himzett önkéntes védelmi tartalékos sapkajelvényt viselhet.
170. Az ÖTT békeidőben – a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott feladata ellátása során – a fekete baret sapkán himzett zászlóalj számos sapkajelvényt visel.

171. A külföldön végrehajtott műveletekben – kontingensben vagy egyéni beosztásban, a 169. pontban foglaltak kivételével – szolgálatot teljesítő állomány, ha más baret sapka viselésére nem jogosult, hímzett lövész sapkajelvénnel ellátott zöld baret sapkát visel.
172. Az ENSZ béketámogató műveletekben – kontingensben vagy egyéni beosztásban – szolgálatot teljesítő állomány hímzett vagy fém baret sapka jelvénnel ellátott világoskék ENSZ baret sapkát visel.

43. Sapkajelvények és díszítések

173. Gyakorló öltözethez
- 173.1. Barna színű, színes hímzett kerek sapkajelvényt visel a honvédelmi szervezetek tényleges állománya a gyakorló kalapon és – a tábornok kivételével – a gyakorlósapkán,
- 173.2. Barna színű hímzett tábornoki sapkajelvényt visel a tábornok a gyakorlósapkán.
174. Általános köznapi és társasági öltözethez
- 174.1. Tábornoki sapkadíszítést visel az általános öltözetet viselő tábornok a köznapi és a társasági Bocskai sapkán, a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a köznapi és társasági női kalapon,
- 174.2. Aranyszínű hímzett tábornoki sapkajelvényt visel az általános köznapi öltözetet viselő tábornok a köznapi sapkán,
- 174.3. Az általános öltözetet viselő tábornok hímzett tábornoki aranydíszítést visel a társasági Bocskai sapka szemernyőjén,
- 174.4. Aranyszínű sapkadíszítést visel az általános társasági öltözetet viselő tiszt és zászlós a társasági Bocskai sapkán, illetve a katonanő a fekete női kalapon,
- 174.5. Aranyszínű ovális sapkajelvényt visel az általános köznapi öltözetet viselő tiszt és zászlós a köznapi Bocskai sapkán, illetve a katonanő a női kalapon,
- 174.6. Aranyszínű hímzett kerek sapkajelvényt visel az általános köznapi öltözetet viselő tiszt és zászlós katona és katonanő, a honvéd tisztjelölt és a honvéd tisztjelölt nő a köznapi sapkán,
- 174.7. Az általános öltözetet viselő tiszt és zászlós hímzett aranydíszítést visel a társasági Bocskai sapka szemernyőjén,
- 174.8. Ezüstsínű kerek sapkajelvényt visel az általános társasági öltözetet viselő altiszt a társasági Bocskai sapkán, illetve a katonanő a női kalapon,
- 174.9. Ezüstsínű ovális sapkajelvényt visel az általános köznapi öltözetet viselő altiszt a köznapi Bocskai sapkán, illetve a katonanő a női kalapon,
- 174.10. Ezüstsínű hímzett kerek sapkajelvényt visel az általános köznapi öltözetet viselő altiszt, légénységi katona és katonanő a köznapi sapkán,
- 174.11. Az általános öltözetet viselő altiszt hímzett ezüstdíszítést visel a társasági Bocskai sapka szemernyőjén.
175. Légierő köznapi és társasági öltözetéhez
- 175.1. Repülő tábornoki sapkadíszítést visel a repülő fegyvernemhez tartozó tábornok a sötétkék társasági tányérsapkán, a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a fekete női kalapon,
- 175.2. Aranyszínű hímzett repülő tábornoki sapkajelvényt visel a repülő fegyvernemhez tartozó tábornok és a tábornoki rendfokozatot viselő katonanő a sötétkék köznapi sapkán,
- 175.3. Aranyszínű repülő sapkadíszítést és aranyszínű kerek sapkajelvényt visel a repülő fegyvernemhez tartozó tiszt és zászlós a sötétkék társasági tányérsapkán, illetve aranyszínű repülő sapkadíszítést visel a katonanő a fekete női kalapon,
- 175.4. Aranyszínű hímzett repülő sapkajelvényt visel a repülő fegyvernemhez tartozó tiszt és zászlós katona és katonanő a sötétkék köznapi sapkán,
- 175.5. Ezüstsínű repülő sapkadíszítést és ezüstsínű kerek sapkajelvényt visel a repülő fegyvernemhez tartozó altiszt a sötétkék társasági tányérsapkán, illetve ezüstsínű repülő sapkadíszítést visel a katonanő a fekete női kalapon,
- 175.6. Ezüstsínű hímzett repülő sapkajelvényt visel a repülő fegyvernemhez tartozó altiszt katona és katonanő a sötétkék köznapi sapkán.
176. Légierő által viselt öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – köznapi és társasági öltözetéhez
- 176.1. Tábornoki sapkadíszítést visel a légierő által viselt társasági öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – tábornok a sötétkék társasági tányérsapkán, a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a fekete női kalapon,

- 176.2. Aranyszínű hímzett tábornoki sapkajelvényt visel a légierő által viselt társasági öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – tábornok sötétkék köznapi sapkán,
  - 176.3. Aranyszínű sapkadísz visel a légierő által viselt társasági öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – tiszt és zászlós a sötétkék társasági tányérsapkán, illetve a katonanő a fekete női kalapon,
  - 176.4. Aranyszínű hímzett kerek sapkajelvényt visel a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – tiszt és zászlós katona és katonanő a sötétkék köznapi sapkán,
  - 176.5. Ezüstsínű kerek sapkajelvényt visel a légierő által viselt társasági öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – altiszt a sötétkék társasági tányérsapkán, illetve a katonanő a fekete női kalapon,
  - 176.6. Ezüstsínű hímzett kerek sapkajelvényt visel a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő – nem a repülő fegyvernemhez tartozó – hivatásos, szerződéses és önkéntes tartalékos altiszt, legénységi katona és katonanő a sötétkék köznapi sapkán.
177. Hadihajós köznapi és társasági öltözetekhez
- 177.1. Aranyszínű kerek sapkajelvényt és aranyszínű hímzett hadihajós jelvényt visel a hadihajós tiszt és zászlós a hadihajós társasági tányérsapkán,
  - 177.2. Aranyszínű ovális sapkajelvényt és aranyszínű hímzett hadihajós jelvényt visel a hadihajós tiszt és zászlós a hadihajós köznapi tányérsapkán, illetve aranyszínű ovális sapkajelvényt visel a katonanő a fekete női kalapon,
  - 177.3. A hadihajós tiszt és zászlós katonanő a sötétkék társasági öltözetéhez a fekete női kalapon aranyszínű sapkadísz, a sötétkék köznapi öltözetéhez a sötétkék köznapi sapkán aranyszínű hímzett kerek sapkajelvényt visel,
  - 177.4. Aranyszínű hímzett kerek sapkajelvényt visel a hadihajós köznapi öltözetet viselő önkéntes tartalékos tiszt és zászlós katona és katonanő a sötétkék köznapi sapkán,
  - 177.5. Ezüstsínű kerek sapkajelvényt és ezüstsínű hímzett hadihajós jelvényt visel a hadihajós altiszt a hadihajós társasági tányérsapkán,
  - 177.6. Ezüstsínű ovális sapkajelvényt és ezüstsínű hímzett hadihajós jelvényt visel a hadihajós altiszt a hadihajós köznapi tányérsapkán, illetve ezüstsínű ovális sapkajelvényt visel a katonanő a fekete női kalapon,
  - 177.7. A hadihajós altiszt katonanő a sötétkék társasági öltözetéhez, a fekete női kalapon ezüstsínű kerek sapkajelvényt, a sötétkék köznapi öltözetéhez, a sötétkék köznapi sapkán ezüstsínű hímzett kerek sapkajelvényt visel,
  - 177.8. Ezüstsínű hímzett kerek sapkajelvényt visel a hadihajós köznapi öltözetet viselő legénységi állományú, valamint önkéntes tartalékos állományú altiszt és legénységi katona és katonanő a sötétkék köznapi sapkán.
178. Díszöltözetekhez
- 178.1. Aranyszínű kerek sapkajelvényt visel a díszelgő (lövész) tiszt és zászlós a dízsapkán, valamint katonazenekarnál a zászlós a zenész dízsapkán, továbbá a zenész tiszt és zászlós katonanő a fekete női kalapon,
  - 178.2. Ezüstsínű kerek sapkajelvényt visel a díszelgő (lövész) altiszt és legénységi állomány a dízsapkán, valamint katonazenekarnál az altiszt a zenész dízsapkán, továbbá a zenész altiszt katonanő a fekete női kalapon,
  - 178.3. Szent Koronát ábrázoló aranyszínű koronaőr sapkajelvényt visel a koronaőr tiszt és zászlós a koronaőri dízsapkán és a koronaőri köznapi Bocskai sapkán,
  - 178.4. Szent Koronát ábrázoló ezüstsínű koronaőr sapkajelvényt visel a koronaőr altiszt a koronaőri dízsapkán és a koronaőri köznapi Bocskai sapkán,
  - 178.5. Magyarország – két angyal által tartott – címerét ábrázoló aranyszínű palotaőr sapkajelvényt visel a palotaőr tiszt és zászlós a palotaőri dízsapkán,
  - 178.6. Magyarország – két angyal által tartott – címerét ábrázoló ezüstsínű palotaőr sapkajelvényt visel a palotaőr altiszt és a palotaőr legénységi állomány a palotaőri dízsapkán,
  - 178.7. Aranyszínű csákócímert, valamint aranyszínű csákórózsát visel a honvéd tisztjelölt és honvéd tisztjelölt nő a hallgatói dízscsákón.

44. Topán, topánalátét

179. Topánt és topánalátétet visel a tiszti és altiszti állomány a köznapi és társasági Bocskai sapkán, a szervezetszerű dísz(al)egységek állománya a díszsapkán, továbbá a koronaőr a koronaőr köznapi Bocskai sapkán.
180. A topán a tiszti és zászlósi állomány részére arany, az altiszt, valamint a legénységi állománya részére ezüstszínű.
181. A topánalátét fegyvernemi vagy szakbeosztási színű, csúcsára állított egyenlő szárú háromszög.

45. Sapkazsinór, mellzsinór, vállzsinór, vállfődísz, díszzsinór

182. Sapkazsinór
  - 182.1. Aranyszínű – pirossal átszőtt – sapkazsinórt visel a tábornok, a tiszt és a zászlós a társasági Bocskai sapkán, a légierős és hadihajós társasági tányérsapkán, a katonazenekar tagja a zenész díszsapkán.
  - 182.2. Aranyszínű sapkazsinórt visel a tábornok, a tiszt és a zászlós a köznapi Bocskai sapkán, a légierős és hadihajós köznapi tányérsapkán.
  - 182.3. Ezüstszínű – pirossal átszőtt – sapkazsinórt visel az altiszt a társasági Bocskai sapkán, a repülő és a hadihajós társasági tányérsapkán, a katonazenekar tagja a zenész díszsapkán.
  - 182.4. Ezüstszínű sapkazsinórt visel az altiszt a köznapi Bocskai sapkán, a repülő és a hadihajós köznapi tányérsapkán.
  - 182.5. Fegyvernemi vagy szakbeosztási színű sapkazsinórt visel a koronaőr, a díszelgő (lövész) és a palotaőr állomány a díszsapkán.
  - 182.6. Barna színű viharszíjat visel a díszelgő (lövész) és a palotaőr a díszsapkán.
183. Mellzsinór
  - 183.1. Aranyszínű mellzsinórt visel az MH vezénylő zászlós, ezüstszínű mellzsinórt visel az MH felső és középszintű vezető szervénél, bronzszínű mellzsinórt visel a csapatnál szolgálatot teljesítő vezénylő zászlós a köznapi és a társasági zubbonyon.
  - 183.2. Fegyvernemi vagy szakbeosztási színű mellzsinórt visel a koronaőr, a díszelgő (lövész) és a palotaőr a díszzubbonyon, valamint viselhet a köznapi és társasági zubbonyon.
184. Vállzsinór
  - 184.1. Aranyszínű – pirossal átszőtt – és fegyvernemi vagy szakbeosztási színű alátéttel ellátott vállzsinórt visel a tiszt és a zászlós a társasági, sötétkék társasági és a hadihajós társasági zubbony vállain.
  - 184.2. Aranyszínű – pirossal átszőtt – és fegyvernemi vagy szakbeosztási színű alátéttel ellátott vállzsinórt visel a tiszt és a zászlós állományú koronaőr a koronaőr díszzubbony, valamint a katonazenekar tiszt és zászlós tagja a társasági, illetve a sötétkék társasági zubbony bal vállán.
  - 184.3. Ezüstszínű – pirossal átszőtt – és fegyvernemi vagy szakbeosztási színű alátéttel ellátott vállzsinórt visel az altiszti állományú koronaőr a koronaőr díszzubbony, valamint a katonazenekar altiszt tagja a társasági, illetve a sötétkék társasági zubbony bal vállán.
185. Vállfődísz
  - 185.1. A díszelgő (lövész) tiszt és zászlós állomány aranyszínű, az altiszti és legénységi állománya ezüstszínű, hármas zsinórfonatból készült, stilizált két keresztbe tett puskát ábrázoló gombbal díszített és fegyvernemi vagy szakbeosztási színű alátéttel ellátott díszelgő (lövész) vállfődísz visel a díszzubbony bal vállán, valamint a tiszt és zászlós állomány a díszköpeny mindkét vállán az ujjá bevarrástól 1 cm-re keresztben elhelyezve.
  - 185.2. A palotaőr tiszt és zászlós állomány aranyszínű, az altiszti és legénységi állomány ezüstszínű, hármas zsinórfonatból készült, Magyarország koronás címerét ábrázoló gombbal díszített és fegyvernemi vagy szakbeosztási színű alátéttel ellátott palotaőr vállfődísz visel a palotaőr díszzubbony bal vállán, valamint a palotaőri díszköpeny mindkét vállán az ujjá bevarrástól 1 cm-re keresztben elhelyezve.
186. Díszzsinór
  - 186.1. Aranyszínű szárnysegédi díszzsinórt visel a köznapi és a társasági zubbonyon a köztársasági elnök főhadsegédje, a miniszteri parancsőrtiszt, a HM altiszti főreferens és az MH PK-nak, valamint az MH parancsnokhelyettesének segédtsíjtje.
  - 186.2. A katonazenekarok tiszti és zászlósi állománya aranyszínű díszzsinórt, altiszti állománya ezüstszínű díszzsinórt visel a díszzubbonyon.
  - 186.3. A külföldön katonadiplomáciai feladatot ellátó tiszti és zászlósi állomány aranyszínű, az altiszti állomány ezüstszínű díszzsinórt visel a köznapi és társasági zubbonyon.

187. A díszszinórt, valamint a mellszinórt a köznapi és a társasági zubbony, valamint a díszzubbony jobb vállcsúcsára, illetve a zubbony felső, a díszzubbony második gombjára gombolva kell viselni.

46. Rendfokozati jelzések

188. Köznapi, társasági és díszelgő paroli rendfokozati jelzés
- 188.1. Aranydíszítésű,
- 188.1.1. aranszínű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel a tábornok a köznapi és a társasági zubbonyon, a sötétkék köznapi és a sötétkék társasági zubbonyon, valamint a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a női köznapi zubbonyon és a társasági kosztümkabáton, a sötétkék női köznapi zubbonyon és a sötétkék társasági kosztümkabáton,
- 188.1.2. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi, társasági öltözetet viselő főtitst, tiszt a köznapi és a társasági zubbonyon, a katonazenekarnál a zenész társasági zubbonyon, valamint a katonanő a köznapi női zubbonyon és a társasági kosztümkabáton, a katonazenekarnál a zenész társasági kosztümkabáton,
- 188.1.3. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű díszelgő paroli rendfokozati jelzést visel a főtitst, tiszt a Honvéd Koronaőrsegnél, a Honvéd Palotaőrsegnél és a Díszzászlóaljnál a díszzubbonyon,
- 188.1.4. világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel a légierő állományába tartozó főtitst, tiszt a sötétkék köznapi és társasági zubbonyon, valamint a katonazenekarnál a sötétkék zenész társasági zubbonyon, illetve a katonanő a sötétkék köznapi női zubbonyon és sötétkék társasági kosztümkabáton,
- 188.1.5. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi öltözetet viselő; aranydíszítésű, világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő önkéntes tartalékos főtitst, tiszt a köznapi és a sötétkék köznapi zubbonyon, illetve a női köznapi és a sötétkék női köznapi zubbonyon.
- 188.2. Ezüst- és aranydíszítésű,
- 188.2.1. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi, társasági öltözetet viselő zászlós a köznapi és a társasági zubbonyon, a katonazenekarnál a zenész társasági zubbonyon, valamint a katonanő a köznapi női zubbonyon és a társasági kosztümkabáton, a katonazenekarnál a zenész társasági kosztümkabáton,
- 188.2.2. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű díszelgő paroli rendfokozati jelzést visel a zászlós a Honvéd Koronaőrsegnél, a Honvéd Palotaőrsegnél és a Díszzászlóaljnál a díszzubbonyon,
- 188.2.3. világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel a légierő állományába tartozó zászlós a sötétkék köznapi és társasági zubbonyon, valamint a katonazenekarnál a sötétkék zenész társasági zubbonyon, illetve a katonanő a sötétkék köznapi női zubbonyon és sötétkék társasági kosztümkabáton,
- 188.2.4. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi öltözetet viselő; ezüst- és aranydíszítésű, világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő önkéntes tartalékos zászlós a köznapi és a sötétkék köznapi zubbonyon, illetve a női köznapi és a sötétkék női köznapi zubbonyon,
- 188.2.5. barna színű paroli hallgatói rendfokozatjelzést visel az általános köznapi öltözetet viselő zászlósi rendfokozatú honvéd tisztjelölt a köznapi zubbonyon és a női köznapi zubbonyon,
- 188.2.6. világoskék színű paroli hallgatói rendfokozatjelzést visel a légierő köznapi öltözetét viselő zászlósi rendfokozatú honvéd tisztjelölt a köznapi zubbonyon és a női köznapi zubbonyon.
- 188.3. Ezüstdíszítésű,
- 188.3.1. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi, társasági öltözetet viselő altiszt a köznapi és a társasági zubbonyon, a katonazenekarnál a zenész társasági zubbonyon, valamint a katonanő a köznapi női zubbonyon és a társasági kosztümkabáton, a katonazenekarnál a zenész társasági kosztümkabáton,

- 188.3.2. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű díszelgő paroli rendfokozati jelzést visel az altiszt a Honvéd Koronaőrsegnél, a Honvéd Palotaőrsegnél és a Díszzászlóaljnál a díszzubbnyon,
- 188.3.3. világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi, illetve társasági paroli rendfokozati jelzést visel a légierő állományába tartozó altiszt a sötétkék köznapi és társasági zubbnyon, valamint a katonazenekarnál a sötétkék zenész társasági zubbnyon,
- 188.3.4. fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi öltözetet viselő; ezüstdíszítésű, világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő önkéntes tartalékos altiszt a köznapi és a sötétkék köznapi zubbnyon, illetve a női köznapi és a sötétkék női köznapi zubbnyon,
- 188.3.5. szürkédíszítésű, fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel az általános köznapi öltözetet viselő; szürkédíszítésű, világoskék fegyvernemi vagy szakbeosztási színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő legénységi és az önkéntes tartalékos legénységi állomány a köznapi és a sötétkék köznapi zubbnyon, illetve a női köznapi és a sötétkék női köznapi zubbnyon,
- 188.3.6. fehérselyem díszítésű, fegyvernemi vagy szakbeosztási színű díszelgő paroli rendfokozati jelzést visel a szerződéses legénységi állomány a Honvéd Palotaőrsegnél és a Díszzászlóaljnál a díszzubbnyon,
- 188.3.7. barna színű paroli hallgatói rendfokozat jelzést visel az általános köznapi öltözetet viselő altiszti rendfokozatú honvéd tisztjelölt a köznapi zubbnyon és a női köznapi zubbnyon,
- 188.3.8. világoskék színű paroli hallgatói rendfokozat jelzést visel a légierő köznapi öltözetét viselő altiszti rendfokozatú honvéd tisztjelölt a köznapi zubbnyon és a női köznapi zubbnyon,
- 188.3.9. a honvéd tisztjelölt és a honvéd tisztjelölt nő az évfolyamának megfelelő aranydíszítésű meggypiros hallgatói évfolyamjelzést visel a hallgatói díszzubbnyon, illetve a hallgatói női díszzubbnyon.
189. Hadihajós rendfokozati jelzés
- 189.1. A hadihajós főtiszt, tiszt aranydíszítésű, a zászlós ezüst- és aranydíszítésű, az altiszt ezüstdíszítésű, sötétkék fegyvernemi színű paroli rendfokozati jelzést visel a sötétkék köznapi zubbnyon, illetve a katonanő a sötétkék női köznapi zubbnyon.
- 189.2. Hadihajós társasági rendfokozati jelzést visel a hadihajós tiszt és altiszt a hadihajós társasági zubbnyon ujjain, valamint a hadihajós katonanő a sötétkék társasági kosztümkabát ujjain.
- 189.3. A hadihajós önkéntes tartalékos főtiszt, tiszt aranydíszítésű; a zászlós ezüst- és aranydíszítésű; az altiszt ezüstdíszítésű; a legénységi szürkédíszítésű, sötétkék fegyvernemi színű köznapi paroli rendfokozati jelzést visel a sötétkék köznapi zubbnyon, illetve a katonanő a sötétkék női köznapi zubbnyon.
190. A köznapi, társasági és díszelgő paroli rendfokozati jelzés a köznapi és társasági zubbnyon, a sötétkék köznapi és sötétkék társasági zubbnyon, a női köznapi zubbnyon és társasági kosztümkabáton, a sötétkék női köznapi zubbnyon és sötétkék társasági kosztümkabáton a gallér szögletébe varrva helyezkedik el.
191. Köznapi, társasági – barna vagy sötétkék alapra – hímzett rendfokozati jelzés
- 191.1. Aranydíszítésű, aranyszínű hímzett rendfokozati jelzést visel a tábornok; aranydíszítésű hímzett rendfokozati jelzést visel a főtiszt, tiszt; ezüst- és aranydíszítésű hímzett rendfokozati jelzést visel a zászlós; ezüstdíszítésű hímzett rendfokozati jelzést visel az altiszt; szürkédíszítésű hímzett rendfokozati jelzést visel a legénységi állomány, valamint az önkéntes tartalékos legénységi állomány a 3/4-es és a 4/4-es sötétkék ballonkabáton, a sötétkék esőkabáton, a 95 M sötétkék gyakorló pulóver köznapi változatán, a világoskék köznapi és a társasági fehér ingen, valamint a világoskék ingblúzon.
- 191.2. Ezüst- és aranydíszítésű hímzett hallgatói rendfokozati jelzést visel a zászlós rendfokozatú, ezüstdíszítésű hímzett hallgatói rendfokozati jelzést visel az altiszti rendfokozatú honvéd tisztjelölt a sötétkék 3/4-es ballonkabáton, a 95 M sötétkék gyakorló pulóver köznapi változatán, a világoskék köznapi és társasági fehér ingen, valamint a világoskék női köznapi és társasági fehér női ingen.
- 191.3. A hímzett rendfokozati jelzés – honvéd tisztjelölt esetén hímzett hallgatói rendfokozati jelzés – a társasági fehér ingen fehér; a 3/4-es és 4/4-es ballonkabátokon és női ballonkabáton, az esőkabátokon és a női esőkabáton, a 95 M gyakorló pulóver köznapi változatán, a köznapi férfi és női ingen, a női ingblúzon, a női mellényen barna – a repülő és a hadihajós fegyvernemhez tartozó szakállomány részére sötétkék –; a 95 M gyakorló pulóveren zöld alapra hímzett.

- 191.4. A köznapi, társasági hímzett rendfokozati jelzés – honvéd tisztjelölt esetén hímzett hallgatói rendfokozatjelzés – a 3/4-es és a 4/4-es sötétkék ballonkabáton, a sötétkék esőkabáton, a 95 M sötétkék gyakorló pulóver köznapi változatán, a világoskék köznapi és a társasági fehér ingen, valamint a világoskék ingblúzon a vállszalagra felfűzve helyezkedik el.
192. Posztóköpeny rendfokozati jelzés
- 192.1. A tiszt és altiszt katona, valamint katonanő posztóköpeny rendfokozati jelzést – a honvéd tisztjelölt nő posztóköpeny hallgatói rendfokozatjelzést – visel a posztóköpeny, illetve a női köpeny két ujján zöld; a légiőr által viselt öltözetet viselő és a hadihajós öltözetet viselő állomány a sötétkék posztóköpeny, illetve a női sötétkék köpeny két ujján sötétkék alapszínben.
- 192.2. A posztóköpeny rendfokozati jelzés a posztóköpenyen a visszahajtott kézelő részen kerül rögzítésre úgy, hogy a felső széle a kézelő felső szélétől 4,5 cm-re, függőleges tengelye az ujjá középvonalától 2 cm-re előre eltolva helyezkedik el.
- 192.3. A posztóköpeny rendfokozati jelzés a női köpeny ujján úgy kerül rögzítésre, hogy felső széle az ujjá aljától 14 cm-re és függőleges tengelye az ujjá középvonalától 2 cm-re előre tolva helyezkedik el.
193. Hímzett gyakorló rendfokozati jelzés
- 193.1. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya világosbarna színnel barna alpra hímzett tépőzárás gyakorló rendfokozati jelzést visel a 15 M gyakorló sapkán, a 15 M esővédő kabát és a 15 M művelési vagy kiképzési gyakorló zubbony mellrészén; a 15 M polárpulóver, kabátbélés, a gyakorló póló és a matróztrikó, valamint a 2003 M repülőhajózó overall és dzseki ujján, az ÖTT gyakorló zubbony és az ÖTT gyakorló kabát mellrészén, az ÖTT polárpulóver ujján az arra kialakított helyen, valamint a 15 M hosszú ujjú harci póló jobb felkarjának zsebtakaróján kialakított tépőzárás felületen vízszintesen.
- 193.2. A honvéd tisztjelölt világosbarna és sárga színnel hímzett hallgatói rendfokozatjelzést visel a 15 M gyakorló sapkán, a 15 M esővédő kabát és a 15 M kiképzési gyakorló zubbony mellrészén; a 15 M polárpulóver, kabátbélés, a gyakorló póló, valamint a 2003 M repülőhajózó overall és dzseki ujján, az arra kialakított helyen, valamint a 15 M hosszú ujjú harci póló jobb felkarjának zsebtakaróján kialakított tépőzárás felületen vízszintesen.
- 193.3. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya zöld alpra barna színnel hímzett tépőzárás gyakorló rendfokozati jelzést visel, a kihordás alatt lévő 90 M és 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős és repülőszerelő, repülőműszaki gyakorló öltözethez viselt téli gyakorló sapkán, a gyakorló póló ujján, a 93 M esővédő kabát és a 2008 M esővédő kabát mellrészén, valamint a 2008 M polárpulóver ujján.
- 193.4. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya zöld alpra barna színnel hímzett gyakorló rendfokozati jelzést visel a 95 M gyakorló pulóveren.
- 193.5. Az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során, a gyakorló rendfokozati jelzés helyett olívizöld alpra fehér színnel hímzett gyakorló beosztásjelzést visel.
194. Hímzett gyakorló paroli rendfokozati jelzés
- 194.1. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya zöld alpra barna színnel hímzett gyakorló paroli rendfokozati jelzést visel, – a kihordás alatt lévő – 90 M és 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős és repülőszerelő, repülőműszaki gyakorló zubbony és a kabát gallérján.
- 194.2. Az önkéntes védelmi tartalékos békeidőben, a rendelkezésre állás időszakában, a szerződésében meghatározott őrzés-védelmi feladata ellátása során, a gyakorló paroli rendfokozati jelzés helyett olívizöld alpra fehér színnel hímzett gyakorló paroli beosztásjelzést visel.

47. Gombok

195. Aranyozott gomb
- 195.1. Aranyozott gombot visel
- 195.1.1. az általános köznapi és társasági öltözetet viselő tábornok a köznapi és társasági zubbonyon, a posztóköpenyen, a köznapi és társasági Bocskai sapkán, valamint a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a női köznapi és társasági zubbonyon, a női köpenyen és a női mellényen,
- 195.1.2. a díszelgő (lövész) tiszt és zászlós a díszköpenyen, a díszzubbonyon, a díszsapkán és a díszelgő (lövész) vállfődíszén,

- 195.1.3. a légierő által viselt köznapi és társasági öltözetet viselő tábornok a sötétkék köznapi és társasági zubbnyon, a sötétkék posztóköpenyen, a sötétkék társasági tányérsapkán, valamint a tábornoki rendfokozattal rendelkező katonanő a sötétkék női köznapi és társasági zubbnyon, a sötétkék női köpenyen, a sötétkék női mellényen.
- 195.2. Szent Koronát ábrázoló aranyozott gombot visel a koronaőr tiszt és zászlós Szent Koronát ábrázoló aranyozott gombot visel a koronaőri díszzubbnyon, a koronaőri dízsapkán, a koronaőri köznapi zubbnyon és a koronaőri köznapi Bocskai sapkán.
- 195.3. Magyarország címerét ábrázoló aranyozott gombot visel a palotaőr tiszt és zászlós Magyarország címerét ábrázoló aranyozott gombot visel a palotaőri díszköpenyen, a palotaőri díszzubbnyon, a palotaőri dízsapkán, a palotaőri köznapi zubbnyon és a palotaőri köznapi Bocskai sapkán, valamint a palotaőri vállfődíszben.
196. Aranyszínű gomb
- 196.1. Aranyszínű gombot visel az általános köznapi és társasági öltözetet viselő tiszt és zászlós a köznapi és társasági zubbnyon, a posztóköpenyen, a köznapi és társasági Bocskai sapkán; a katonanő a női köznapi zubbnyon és társasági kosztümkabáton, a női köpenyen, a női mellényen; a honvéd tisztjelölt a köznapi zubbnyon, a honvéd tisztjelölt nő a női köznapi zubbnyon és a női köpenyen.
- 196.2. Aranyszínű gombot visel a légierő által viselt köznapi és társasági öltözetet viselő tiszt és zászlós a sötétkék köznapi és társasági zubbnyon, a sötétkék posztóköpenyen, a sötétkék társasági tányérsapkán; a katonanő a sötétkék női köznapi zubbnyon és a sötétkék társasági kosztümkabáton, a sötétkék női köpenyen, a sötétkék női mellényen; honvéd tisztjelölt a sötétkék köznapi zubbnyon, a honvéd tisztjelölt nő a sötétkék női köznapi zubbnyon és a sötétkék női köpenyen.
- 196.3. Aranyszínű gombot visel a hadihajós köznapi öltözetet viselő tiszt és zászlós a sötétkék köznapi zubbnyon, a sötétkék posztóköpenyen; a katonanő a sötétkék női köznapi zubbnyon, a sötétkék női köpenyen, a sötétkék női mellényen.
- 196.4. Aranyszínű gombot visel a katonazenekaroknál a zenész tiszt és zászlós a zenész társasági zubbnyon, a díszköpenyen és a zenész dízsapkán; a zenész nő a zenész társasági kosztümkabáton és a női zenészköpenyen; továbbá a légierő zenekaroknál a zenész tiszt és zászlós a sötétkék zenész társasági zubbnyon, a sötétkék díszköpenyen és a tányérsapkán; a zenész nő a sötétkék zenész társasági kosztümkabáton és a sötétkék női zenészköpenyen.
- 196.5. Aranyszínű gombot visel az általános köznapi öltözetet, illetve a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő önkéntes tartalékos tiszt és zászlós a köznapi és a sötétkék köznapi zubbnyon, illetve a katonanő a női és a sötétkék női köpenyen, a női és a sötétkék női köznapi zubbnyon, valamint a női és a sötétkék női mellényen.
197. Ezüstsínű gomb
- 197.1. Ezüstsínű gombot visel
- 197.1.1. az általános köznapi és társasági öltözetet viselő altiszt a köznapi és társasági zubbnyon, a posztóköpenyen, a köznapi és társasági Bocskai sapkán; a katonanő a női köznapi zubbnyon és társasági kosztümkabáton, a női köpenyen és a női mellényen,
- 197.1.2. az altiszt és a legénységi állomány a díszzászlóaljnál a díszköpenyen, a díszzubbnyon és a dízsapkán,
- 197.1.3. az altiszt a katonazenekaroknál a zenész társasági zubbnyon, a díszköpenyen és a zenész dízsapkán; a zenész nő a zenész társasági kosztümkabáton és a női zenészköpenyen; továbbá a légierő zenekaroknál a sötétkék zenész társasági zubbnyon, a sötétkék díszköpenyen és a tányérsapkán; a zenész nő a sötétkék zenész társasági kosztümkabáton és a sötétkék női zenészköpenyen,
- 197.1.4. a légierő által viselt köznapi és társasági öltözetet viselő altiszt a sötétkék köznapi és társasági zubbnyon, a sötétkék posztóköpenyen, a sötétkék társasági tányérsapkán; a katonanő a sötétkék női köznapi zubbnyon, a sötétkék társasági kosztümkabáton, a sötétkék női köpenyen, a sötétkék női mellényen,
- 197.1.5. a hadihajós köznapi öltözetet viselő altiszt a sötétkék köznapi zubbnyon, a sötétkék posztóköpenyen; a katonanő a sötétkék női köznapi zubbnyon, a sötétkék női köpenyen, a sötétkék női mellényen,
- 197.1.6. az általános köznapi öltözetet, illetve a légierő által viselt köznapi öltözetet viselő legénységi, valamint önkéntes tartalékos altiszt és legénységi állomány a köznapi és a sötétkék köznapi

- zubbnyon; a katonanő a női és a sötétkék női köznapi zubbnyon, a női és a sötétkék női köpenyen, valamint a női és a sötétkék női mellényen.
- 197.2. Szent Koronát ábrázoló ezüstszínű gombot visel a koronaőr altiszt a koronaőri díszzubbnyon, a koronaőri díszsapkán, a koronaőri köznapi zubbnyon és a koronaőri köznapi Bocskai sapkán.
- 197.3. Magyarország koronás címerét ábrázoló ezüstszínű gombot visel az altiszt és a legénységi állományú palotaőr a palotaőri díszköpenyen, a palotaőri díszzubbnyon, a palotaőri díszsapkán, a palotaőri köznapi zubbnyon és a palotaőri köznapi Bocskai sapkán, valamint a palotaőri vállfődíszén.
198. A hadihajós öltözetet viselő tiszt és zászlós arany színű; az altiszt ezüstszínű hadihajós jelvénnel díszített gombot visel a köznapi és a társasági hadihajós tányérsapkán, a hadihajós társasági zubbnyon, a katonanő a sötétkék társasági kosztümkabáton.
199. Barna színű, stilizált két keresztbe tett puskát ábrázoló gombot visel a honvédelmi szervezetek tényleges állománya – a repülőhajózó, repülőszerező kivételével – a nyári és téli gyakorló sapkán.
200. Barna színű gombot visel a honvédelmi szervezetek tényleges állománya – a repülőhajózó, repülőszerező kivételével – a 15 M műveleti vagy kiképzési, valamint a kihordás alatt lévő 90 M és 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős és repülőszerező, repülőműszaki gyakorló öltözeteken.

48. Csillagok

201. Ezüstszínű 17 mm-es hatágú csillagot visel az általános és a légierő által viselt öltözetet viselő tábornok a köznapi és a társasági parolin.
202. Ezüstszínű 15 mm-es hatágú csillagot visel az általános és a légierő által viselt köznapi és társasági öltözetet viselő főtiszt és altiszt a köznapi és a társasági parolin, az őrmester, törzsőrmester, főtörzsőrmester rendfokozatú honvéd tisztjelölt, valamint legénységi köznapi parolin, a hadihajós köznapi öltözetet viselő főtiszt, altiszt és legénységi a köznapi parolin, az MH szervezetszerű díszegységeinél a főtiszt és altiszt a díszelgő parolin, valamint a katonazenekaroknál a zenész főtiszt és altiszt a társasági parolin.
203. Arany színű 15 mm-es hatágú csillagot visel az általános és a légierős öltözetet viselő tiszt és zászlós a köznapi és a társasági parolin, a zászlósi rendfokozatú honvéd tisztjelölt a köznapi parolin, a hadihajós öltözetet viselő tiszt és zászlós a köznapi parolin, az MH szervezetszerű díszegységeinél a tiszt és zászlós a díszelgő parolin, valamint a katonazenekaroknál a tiszt és zászlós zenész a társasági parolin.
204. 20 mm-es hímzett hatágú csillagot visel a hadihajós tiszt és zászlós arany, a hadihajós altiszt ezüst színben a társasági zubbny mindkét ujján.

V. FEJEZET

KITÜNTETÉSEK, SZOLGÁLATI JELEK ÉS JELVÉNYEK VISELÉSÉNEK RENDJE

49. Kitüntetések, szolgálati jelek, kitüntető címek, miniatűr jelvények viselésének rendje

205. A köztársasági elnök, a Kormány, a honvédelmi miniszter, továbbá a jogszabályban feljogosított vagy az adományozásra miniszteri engedéllyel rendelkező más szerv által alapított és adományozott kitüntetést, szolgálati jelet, kitüntető címet, miniatűr jelvényt a honvédelmi szervezet katona állománya az egyenruhán viseli.
206. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (a továbbiakban: NATO) és Európai Unió (a továbbiakban: EU) tagállamai, valamint nemzetközi szervezetek által adományozott kitüntetésekkel eltérő külföldi kitüntetést csak az hordhat, aki erre a honvédelmi minisztertől, vagy átruházott jogkörben az MH PK-tól engedélyt kapott.
207. Az adományozott kitüntetéseket szalagsávon kell viselni, azonban ezen kitüntetések eredeti formában – kivéve az 1948–1990 között alapítottakat – a 208. pontban meghatározottak szerint is viselhetők.
208. A kitüntetések szalagsávon és eredeti formában együtt nem viselhetők.
209. A kitüntetéseket a 211. pontban meghatározott sorrendben kell viselni.
210. A kitüntetések szalagsávon történő viselésének szabályai
- 210.1. A kitüntetési szalagsávokat – a 209. pontban meghatározott eset kivételével – a köznapi és a társasági zubbnyon kell viselni.
- 210.2. A szalagsávot közvetlenül a zubbny bal felső zsebfedőjének felső része felett – annak szélével párhuzamosan – úgy kell felerősíteni, hogy a szalagsáv és a zseb középvonala egybeessen.
- 210.3. Több sor esetén a felső sor mindig 4 szalagsávból áll.

- 210.4. A négynél kevesebb szalagsávot az előbbieken szabályozott módon alulra kell elhelyezni.
- 210.5. A szalagsávot a viselési sorrendnek megfelelően belülről kifelé, több sorban, felülről lefelé haladva kell elhelyezni.
211. A kitüntetések eredeti formában történő viselésének szabályai
- 211.1. A kitüntetések eredeti formában csak nemzeti és állami ünnepeken, továbbá csapatünnep, illetve fegyvernemi nap alkalmával rendezett ünnepi rendezvényeken, valamint külföldön, a helyben szokásos alkalmakkor viselhetők.
- 211.2. Egy kitüntetést a társasági zubbony bal oldalán, a felső zseb fölé úgy kell elhelyezni, hogy a kitüntetés ékítménye a zsebfedő felső szélét érintse, középvonala pedig a zsebfedő középvonalával egybeessen.
- 211.3. Két kitüntetést a zseb középvonalától jobbra és balra a viselési sorrendnek megfelelően úgy kell feltűzni, hogy a magasabban sorolt kitüntetés kerüljön a belső oldalra, és az alacsonyabban sorolt kitüntetés szalagjából 2 cm látható legyen.
- 211.4. Ha a kitüntetések hossza különböző, akkor a zsebfedő felső szélét a hosszabb kitüntetés ékítményének alsó széle érintse, a szalagok felső szélét pedig egymással azonos magasságban kell elhelyezni.
- 211.5. Több kitüntetés esetén a fenti szabályokat úgy kell alkalmazni, hogy az első kitüntetés szalagjából a zubbony kihajtása alól 2 cm látható legyen, a legelső kitüntetés szalagja pedig a zseb bal oldali varrásával egybeessen.
- 211.6. Egy sorban 6 kitüntetés helyezhető el. Amennyiben a kitüntetések száma indokolja egy sorban 6-nál több kitüntetés is elhelyezhető, ez esetben a 2 cm távolságot – a kitüntetések számának megfelelően – arányosan csökkenteni kell.
212. A „Kardokkal Ékesített Szolgálati Érdemjel” arany, ezüst és bronz fokozata, továbbá a sebesülések számának megfelelő „Sebesülési Szolgálati Érdemjel” a gyakorló zubbony bal oldalán közvetlenül az államjelző felett, világosbarna színnel barna alapra hímezett gyakorló kivitelű szalagsáv formában – a 207. pontban meghatározott módon – viselendő.
213. A honvédelmi miniszter által alapított díjak bármelyikével elismert katona jogosult az arra utaló miniatűr jelvényt kitűzni. A miniatűr jelvény a köznapi és a társasági zubbonyon, a baloldali kihajtó széleitől 1-1 cm-re feltűzve viselhető.
214. Az állomány tagja által viselhető kitüntetések sorrendje
- 214.1. Magyar Szent István Rend
- 214.2. Magyar Becsület Rend
- 214.3. Magyar Érdemrend nagykeresztje a nyakláncsal és az arany sugaras csillaggal
- 214.4. Magyar Érdemrend nagykeresztje (Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztje)
- 214.5. Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal (Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje a csillaggal)
- 214.6. Magyar Érdemrend középkeresztje (Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje)
- 214.7. Magyar Érdemrend tisztikeresztje (Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje)
- 214.8. Magyar Érdemrend lovagkeresztje (Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje)
- 214.9. Magyar Arany Érdemkereszt (Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt)
- 214.10. Magyar Ezüst Érdemkereszt (Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt)
- 214.11. Magyar Bronz Érdemkereszt (Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt)
- 214.12. Magyar Köztársaság rubinokkal ékesített Zászlórendje
- 214.13. Magyar Köztársaság babérkoszorúval ékesített Zászlórendje
- 214.14. Magyar Köztársaság Zászlórendje
- 214.15. Magyar Köztársaság aranykoszorúval díszített Csillagrendje
- 214.16. Magyar Köztársaság kardokkal díszített Csillagrendje
- 214.17. Magyar Köztársaság Csillagrendje
- 214.18. Hazáért Érdemjel (Hazáért Kitüntető Cím)
- 214.19. Kardokkal ékesített Szolgálati Érdemjel arany fokozat
- 214.20. Szolgálati Érdemjel Babérkoszorúval ékesített arany fokozat (Babérkoszorúval Ékesített Szolgálati Érdemjel)
- 214.21. Honvédelemért Kitüntető Cím Babérkoszorúval ékesített fokozat
- 214.22. Szolgálati Emlékjel
- 214.23. Szolgálati Érdemjel arany fokozat [Szolgálati Jel (érdem utáni) I. osztálya]
- 214.24. Honvédelemért Kitüntető Cím I. fokozat (Honvédelemért Kitüntető Cím I. osztálya)
- 214.25. Aranykor Kitüntető Cím arany fokozat

- 214.26. Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím arany fokozat (Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím I. osztálya)
- 214.27. Kardokkal ékesített Szolgálati Érdemjel ezüst fokozat
- 214.28. Szolgálati Érdemjel ezüst fokozat [Szolgálati Jel (érdem utáni) II. osztálya]
- 214.29. Honvédelemért Kitüntető Cím II. fokozat (Honvédelemért Kitüntető Cím II. osztálya)
- 214.30. Aranykor Kitüntető Cím ezüst fokozat
- 214.31. Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím ezüst fokozat (Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím II. osztálya)
- 214.32. Kardokkal ékesített Szolgálati Érdemjel bronz fokozat
- 214.33. Szolgálati Érdemjel bronz fokozat [Szolgálati Jel (érdem utáni) III. osztálya]
- 214.34. Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozat (Honvédelemért Kitüntető Cím III. osztálya)
- 214.35. Aranykor Kitüntető Cím bronz fokozat
- 214.36. Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím bronz fokozat (Magyar Hadisírgondozásért Kitüntető Cím III. osztálya)
- 214.37. Első Tűzharcért Szolgálati Jel
- 214.38. Békefenntartásért Szolgálati Jel
- 214.39. Katasztrófa-elhárításért Szolgálati Jel [Árvízvédelemért Szolgálati Jel, Katasztrófa-elhárításért Szolgálati Jel (2010)]
- 214.40. Migrációs Válsághelyzet Kezeléséért Szolgálati Jel
- 214.41. Külszolgálatért Szolgálati Jel (NATO, EU, EBESZ, ENSZ Szolgálati Érdemérem)
- 214.42. Sebesülési Emlékérem (Sebesülési Szolgálati Érdemjel)
- 214.43. Tiszti Szolgálati Jel Babérkoszorúval ékesített fokozata, Altiszti-legénységi Szolgálati Jel Babérkoszorúval ékesített fokozata
- 214.44. Tiszti Szolgálati Jel I. fokozata, Altiszti-legénységi Szolgálati Jel I. fokozata (Altiszti Szolgálati Jel I. fokozata, Tiszthelyettesi Szolgálati Jel I. fokozata)
- 214.45. Tiszti Szolgálati Jel II. fokozata, Altiszti-legénységi Szolgálati Jel II. fokozata (Altiszti Szolgálati Jel II. fokozata, Tiszthelyettesi Szolgálati Jel II. fokozata)
- 214.46. Tiszti Szolgálati Jel III. fokozata, Altiszti-legénységi Szolgálati Jel III. fokozata (Altiszti Szolgálati Jel III. fokozata, Tiszthelyettesi Szolgálati Jel III. fokozata)
- 214.47. Legénységi Szolgálati Jel I. fokozata
- 214.48. Legénységi Szolgálati Jel II. fokozata
- 214.49. Legénységi Szolgálati Jel III. fokozata
- 214.50. Független Demokratikus Magyarországi Emlékérem
- 214.51. 1945 előtt alapított kitüntetések, az 1944. évi viselési sornak megfelelően
- 214.52. 1945–1990 között alapított kitüntetések, az 1989. évben hatályos viselési sornak megfelelően, viselésük csak szalagsávon engedélyezett
- 214.53. más miniszteri kitüntetések az adományozás sorrendjében
- 214.54. külföldi kitüntetések az adományozás sorrendjében
- 214.55. az erre feljogosított társadalmi szervezetek kitüntetései az adományozás sorrendjében.

50. Jelvények viselésének rendje

215. A tényleges állomány tagja a honvédelmi miniszter által adományozott jelvényt, állománykategóriát kifejező hímzett jelvényt, iskolai végzettséget tanúsító jelvényt, csapatjelvényt visel, illetve külföldi katonai tanintézményben hivatalosan, oklevéllel adományozott végzettséget kifejező jelvényt viselhet.
216. Az állomány közvetlenül a jobb zsebfedő fölött állománykategóriát kifejező hímzett jelvényt visel az alábbiak szerint:
- 216.1. a köznapi és társasági zubbonyon, női köznapi zubbonyon, társasági kosztümkabáton, női mellényen a tisztségi és zászlós arany, az altiszti ezüst alapszínben, színes kivitelben, az általános öltözetet viselő állomány részére barna, a légiőr által viselt és a hadihajós öltözetet viselő állomány részére sötétkék alakra hímzetten felvarrva,
- 216.2. a társasági fehér ingen és a társasági fehér női ingen a tisztségi és zászlós sárga, az altiszti szürke színben, műselymmel hímzett színes kivitelben fehér alakra hímzetten felvarrva,

- 216.3. a köznapi ingen, ingblúzon, valamint a köznapi női ingen és női ingblúzon a tiszt és zászlós sárga, az altiszt szürke színben, egyszínű műselyemmel hímzett kivitelben, az általános öltözetet viselő állomány részére barna, a légierő által viselt és a hadihajós öltözetet viselő állomány részére világoskék alapra hímzetten felvarrva.
217. Az állományt kifejező hímzett jelvény fajtái az alábbiak:
- 217.1. hivatásos állományt kifejező hímzett jelvény,
  - 217.2. szerződéses állományt kifejező hímzett jelvény,
  - 217.3. nyugállományt kifejező hímzett jelvény,
  - 217.4. önkéntes tartalékos állományt kifejező hímzett jelvény,
  - 217.5. koronaöri állományt kifejező színes jelvény a koronaöri díszzubbnyon, a koronaöri köznapi zubbnyon és a köznapi ingen skarlátpiros alapra hímzetten,
  - 217.6. díszelgő (lövész) állományt kifejező színes jelvény a díszzubbnyon optikai fehér alapra hímzetten,
  - 217.7. palotaöri állományt kifejező színes jelvény a palotaöri díszzubbnyon palack-zöld alapra hímzetten.
218. Az állomány iskolai végzettséget tanúsító jelvényt visel a jobb zsebfedő alatt a zsebközépre helyezve a köznapi és társasági zubbnyon, női köznapi zubbnyon és társasági kosztümkabáton.
219. Végzettséget tanúsító képzettségi jelvény a hazai felsőfokú oktatási intézményben szerzett, oklevéllel, diplomával tanúsított végzettséget kifejező jelvény – arany, illetve ezüst kivitelben, az intézményt megjelenítő jelzéssel –, és az MH altiszt-képző katonai oktatási intézményben szerzett végzettséget kifejező jelvény.
220. A végzettséget tanúsító képzettségi jelvények közül csak egy, a legmagasabb végzettséget tanúsító viselhető.
221. A külföldi oktatási intézmény által adott, oklevéllel tanúsított képzettségi – az önkényuralmi jelképek használatának előírásaiba nem ütköző – jelvényt viselhet a katona a bal zsebfedő alatt zsebközépre helyezve a köznapi és társasági zubbnyon.
222. A honvédelmi szervezetek tényleges állományának tagja, ha beosztásában a rendszeresített haditechnikai eszközt kezeli, vezeti, és az osztályba sorolás követelményeinek eleget tett, osztályos kezelői fokozatot kifejező jelvényt visel.
- 222.1. A repülőhajózó hivatásos szakállomány a Repülőgép- és helikoptervezető jelvényt, meghatározott képzettségi szint fölött az Aranykoszorús Repülőgép- és helikoptervezető jelvényt a köznapi és társasági zubbnyon bal felső zsebfedő tűzésén, illetve a 2003 M repülőhajózó overall mellrészén elhelyezve, hímzett kivitelben viseli.
  - 222.2. A repülőfedélzeti beosztást ellátó hivatásos szakállomány a Repülőfedélzeti beosztást ellátó szakszemélyzet jelvényt, meghatározott képzettségi szint fölött az Aranykoszorús Repülőfedélzeti beosztást ellátó szakszemélyzet jelvényt a köznapi és társasági zubbnyon bal felső zsebfedő tűzésén, illetve a 2003 M repülőhajózó overall mellrészén elhelyezve, hímzett kivitelben viseli.
  - 222.3. A repülő-műszaki beosztású tiszti és altiszti szakállomány a Repülő-műszaki jelvényt, meghatározott képzettségi szint fölött a Mester fokozatú Repülő-műszaki jelvényt a köznapi és társasági zubbnyon bal felső zsebfedő tűzésén viseli.
  - 222.4. A vadászirányító-megfigyelő és légiforgalmi irányító tiszti és altiszti szakállomány a Vadászirányító-megfigyelő és légiforgalmi irányító jelvényt, meghatározott képzettségi szint fölött a Mester fokozatú Vadászirányító-megfigyelő és légiforgalmi irányító jelvényt a köznapi és társasági zubbnyon bal felső zsebfedő tűzésén viseli.
  - 222.5. Az állomány a szárazföldi osztályos kezelői fokozatot jelző jelvényt (Mester, I., II., III. osztályú) a köznapi és társasági zubbnyon bal felső zsebfedő gombján, a zsebfedő alá gombolva, illetve a 15 M gyakorló zubbnyon bal ujján a zsebfedőn kialakított tépőzáras felületen, a 90 M és a 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős és repülőszereplő, repülőműszaki gyakorló zubbnyon bal ujján a zsebfedőn hímzett kivitelben viseli.
  - 222.6. Az ejtőernyős szakbeosztású állomány az ejtőernyős osztályos kezelői fokozatot jelző jelvényt (Aranykoszorús, I., II., III. osztályú) a köznapi és társasági zubbnyon bal ujján a zsebfedő alá gombolva helyezve, illetve a 15 M gyakorló zubbnyon bal ujján a zsebfedőn kialakított tépőzáras felületen, a 90 M és a 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős és repülőszereplő, repülőműszaki gyakorló zubbnyon bal ujján a zsebfedőn, hímzett kivitelben viseli.
223. A csapatjelvény a csapatkarjelzés kicsinyített jelvényváltozata.
- 223.1. Csapatjelvényt viselhet a tiszti és az altiszti állomány a köznapi és világoskék köznapi ing és ingblúz, valamint a társasági fehér ing, továbbá a köznapi és világoskék köznapi női ing és ingblúz, valamint a társasági fehér női ing bal zseb gombján a zsebfedő alá gombolva.

224. A vezénylő zászlósi beosztást betöltő állomány
- 224.1. vezénylő zászlósi jelvényt visel a köznapi és világoskék köznapi ing és ingblúz, valamint a társasági fehér ing, továbbá a köznapi és világoskék köznapi női ing és ingblúz, valamint a társasági fehér női ing jobb zseb gombján a zsebfedő alá gombolva,
- 224.2. textil kivitelű színes vezénylő zászlósi jelvényt visel a köznapi és sötétkék köznapi, zubbony, a társasági és sötétkék társasági, valamint a női köznapi és sötétkék női köznapi zubbony, a társasági és sötétkék társasági kosztümkabát bal ujján úgy, hogy a jelvény középvonala a zubbony, illetve a kosztümkabát ujjának a vállcsúcsból kiinduló hossz tengelyétől 1 cm-rel előbbre, alsó csúcsa az ujj aljától 9 cm-re helyezkedik el, továbbá a hadihajós társasági zubbony és a társasági kosztümkabát bal ujján a hímzett hatágú csillag helyett,
- 224.3. textil kivitelű gyakorló vezénylő zászlósi jelvényt visel a 15 M gyakorló zubbonyon és a 15 M polárpulóver kabátbélésen a rendfokozat jelzés alatt, a 15 M esővédő kabáton a bal felkaron a zsebfedőn kialakított tépőzáras felületen a csapatkarjelzés fölött, és a 90 M és a 2000 M általános, valamint a 93 M ejtőernyős és repülőszerező, repülőműszaki gyakorló zubbony bal zsebfedőn középre felvarrva.
225. A vezénylő zászlósi jelvény megkülönbözteti az MH vezénylő zászlósa, az MH haderőnemi vezénylő zászlósi, az MH középszintű katonai szervezeteinek vezénylő zászlósi és csapatszintű vezénylő zászlósi beosztásokat.
226. A vámeljárással során alkalmazandó NATO okmányok köréről, alkalmazásuk és kibocsátásuk eljárási szabályairól, valamint a katonai csapat- és árumozgásokra vonatkozó vámeljárással különös szabályairól szóló 13/2016. (IV. 29.) NGM rendeletben meghatározott katonai vámügyi szerv tagja – az e rendelet szerinti – jelvényét a köznapi és társasági zubbony bal felső zseb gombján, illetve a gyakorló zubbony bal zseb belső gombján, a zsebfedő alá gombolva viseli.

VI. FEJEZET

KIHORDÁS ALATT LÉVŐ ÖLTÖZETEK ÉS RUHÁZATI CIKKEK

51. A 90 M és a 2000 M általános gyakorló öltözet

227. A 90 M és a 2000 M általános gyakorló öltözetet viselheti – az ejtőernyős, mélységi és csapatfelderítő, a tűzszerész és hadihajós, a repülőszerező és a szakfeladatot végrehajtó repülőhajózó állomány kivételével – a honvédelmi szervezetek tényleges állománya fizikai munkavégzés és kiképzési feladatok során a 15 M gyakorló öltözet kímélése céljából, továbbá az önkéntes műveleti tartalékos, önkéntes védelmi tartalékos állomány szolgálati idejében 2025. december 31-ig.
228. Az általános gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata

	A
1.	90 M gyakorló alapöltözet
2.	90 M nyári gyakorló sapka
3.	90 M gyakorló zubbony
4.	90 M gyakorló nadrág
5.	Gyakorló póló
6.	Nyári gyakorló zokni
7.	Általános bakancs
8.	Hevederöv

229. Az időjárási körülmények függvényében az általános gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	90 M téli gyakorló sapka
3.	Gyakorló kalap
4.	90 M téli gyakorló kabát béléssel
5.	Csősál
6.	2008 M gyakorló esővédő kabát
7.	2008 M polárpulóver kabátbélés
8.	93 M esővédő kabát
9.	95 M gyakorló pulóver
10.	Téli felső
11.	Téli alsó
12.	Gyakorló kesztyű
13.	Téli gyakorló zokni
14.	93 esővédő nadrág
15.	90 M téli gyakorló nadrág
16.	90 M téli gyakorló nadrágbélés

52. A 93 M ejtőernyős gyakorló öltözet

230. A 93 M ejtőernyős gyakorló öltözetet viselheti a honvédelmi szervezetek tényleges állományának ejtőernyős, mélységi- és csapatfelderítő, tűzseresz és hadihajós állománya fizikai munkavégzés és kiképzési feladatok során a 15 M gyakorló öltözet kémelése céljából 2025. december 31-ig.
231. A 93 M ejtőernyős gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata

A	
1.	93 M ejtőernyős gyakorló alapöltözet
2.	Ejtőernyős barett sapka
3.	93 M ejtőernyős gyakorló zubbony
4.	93 M ejtőernyős gyakorló nadrág
5.	Gyakorló póló
6.	Gyakorló zokni
7.	Általános bakancs
8.	Hevederöv

232. Az időjárási körülmények függvényében a 93 M ejtőernyős gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	93 M ejtőernyős téli gyakorló kabát béléssel
3.	Csősál
4.	Téli felső
5.	Téli alsó
6.	Gyakorló kesztyű
7.	Téli gyakorló zokni
8.	93 M ejtőernyős téli gyakorló nadrág
9.	93 M ejtőernyős téli gyakorló nadrágbélés

53. A 93 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözet

233. A 93 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözetet viselheti a honvédelmi szervezetek hivatásos és szerződéses tiszt, altiszt repülőszereelő, repülőműszaki állománya szolgálati helyén szakfeladat végrehajtásakor, fizikai munkavégzés és kiképzési feladatok során a 15 M repülőszereelő, repülőműszaki öltözet kímélése céljából 2025. december 31-ig.
234. A 93 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata

A	
1.	93 M repülőszereelő gyakorló alapöltözet
2.	93 M repülőszereelő nyári sapka
3.	93 M repülőszereelő gyakorló zubbony
4.	93 M repülőszereelő gyakorló nadrág
5.	Gyakorló póló
6.	Gyakorló zokni
7.	Általános bakancs
8.	Hevederöv

235. Az időjárási körülmények függvényében a 93 M repülőszereelő, repülőműszaki gyakorló öltözetet viselő állomány öltözetének alapváltozata az alábbi cikkekkel egészíthető ki vagy módosítható:

A	
1.	Kiegészítő cikkek
2.	93 M repülőszereelő téli sapka
3.	93 M repülőszereelő téli gyakorló kabát béléssel
4.	Csősál
5.	Téli felső
6.	Téli alsó
7.	Gyakorló kesztyű
8.	93 M repülőszereelő téli gyakorló nadrág
9.	93 M repülőszereelő téli gyakorló nadrágbélés

236. A 90 M és a 2000 M általános, a 93 M ejtőernyős és repülőszereelő gyakorló öltözet viselésére vonatkozó szabályok
- 236.1. Az állomány a réteges öltözetét úgy állítja össze, hogy az biztosítsa a feladata végrehajtását és nyújtson védelmet az időjárási körülményekkel szemben.
- 236.2. A hideg vagy meleg, szeles, csapadékos időjárási körülményekhez történő alkalmazkodás során a 90 M gyakorló alapöltözet kiegészíthető
- 236.2.1. 2008 M gyakorló esővédő kabáttal és polárpulóver kabátbéléssel, hozzá – 90 M gyakorló nyári sapka helyett – 90 M téli gyakorló sapkával, valamint gyakorló kesztyűvel,
- 236.2.2. 2008 M gyakorló esővédő kabáttal, polárpulóver kabátbélés vagy kabátbélés nélkül,
- 236.2.3. 2008 M polárpulóverrel kabátbéléssel,
- 236.2.4. 90 M téli gyakorló kabáttal és kabátbéléssel, hozzá csősállal, valamint – 90 M gyakorló nyári sapka helyett – 90 M téli gyakorló sapkával és gyakorló kesztyűvel,
- 236.2.5. 90 M gyakorló téli kabáttal bélés nélkül,
- 236.2.6. 93 M ejtőernyős téli gyakorló kabáttal és kabátbéléssel, hozzá csősállal, valamint gyakorló kesztyűvel,
- 236.2.7. 93 M ejtőernyős gyakorló téli kabáttal bélés nélkül,
- 236.2.8. 93 M repülőszereelő téli gyakorló kabáttal és kabátbéléssel, hozzá csősállal, valamint – 93 M repülőszereelő gyakorló nyári sapka helyett – 93 M repülőszereelő téli gyakorló sapkával és gyakorló kesztyűvel,
- 236.2.9. 93 M ejtőernyős gyakorló téli kabáttal bélés nélkül,
- 236.2.10. 93 M esővédő kabáttal,
- 236.2.11. 93 M esővédő nadrággal,

- 236.2.12. alöltözetként téli felsővel és alsóval,
236.2.13. 90 M gyakorló nadrág helyett 90 M téli gyakorló nadrággal és nadrágbéléssel,
236.2.14. 93 M ejtóernyős gyakorló nadrág helyett 93 M ejtóernyős téli gyakorló nadrággal és nadrágbéléssel,
236.2.15. 93 M repülőszereelő gyakorló nadrág helyett 93 M repülőszereelő téli gyakorló nadrággal és nadrágbéléssel.
- 236.3. Meleg időjárás esetén a 90 M általános, a 93 M ejtóernyős és repülőszereelő gyakorló zubbony és nadrág helyett 2000 M gyakorló zubbony és gyakorló nadrág viselhető.
- 236.4. A 2000 M gyakorló zubbony viselhető póló nélkül.
- 236.5. Meleg, napos időjárás esetén a 90 M gyakorló nyári sapka helyett gyakorló kalap viselhető.
- 236.6. Általános bakancs helyett bármely rendszeresített bakancs – így különösen nyári, tartalékos szolgálati, sivatagi – és gumicsizma is viselhető.
- 236.7. A 90 M gyakorló zubbony helyett – a gyakorló póló vagy a téli felső fölött – 95 M gyakorló pulóver viselhető a 90 M gyakorló nadrágon kívül.
- 236.8. A gyakorló zubbonyok minden esetben a gyakorló nadrágba betúrva viselendők.
- 236.9. A 90 M általános és a 93 M ejtóernyős és repülőszereelő gyakorló zubbony gyakorló pólón, a 2000 M nyári gyakorló zubbony gyakorló pólón és póló nélkül is kigombolt gallérral viselendő.
- 236.10. A 2000 M nyári hosszú ujjú gyakorló zubbony ujjja felhajtható.
- 236.11. A 2008 M és 93 M esővédő kabátok zárt vagy nyitott gallérral viselhetők.
- 236.12. A 90 M téli gyakorló kabát és a 93 M ejtóernyős és repülőszereelő téli kabát – béléssel és csőszállal együtt – nyitott gallérral viselendő.
- 236.13. A 90 M téli gyakorló kabát és a 93 M ejtóernyős és repülőszereelő téli kabát – bélés nélkül – nyitott vagy zárt gallérral viselendő.
- 236.14. A 90 M és a 2000 M általános, valamint a 93 M ejtóernyős és repülőszereelő gyakorló öltözetben – a IV. Fejezetben részletezettek szerint – a viselésre való jogosultság függvényében
- 236.14.1. hímezett gyakorló rendfokozati jelzés,
236.14.2. hímezett államjelző,
236.14.3. hímezett név vagy hímezett egyedi személyügyi azonosító szám,
236.14.4. hímezett nemzeti hovatartozást kifejező, színes vagy alacsony láthatóságú pajzs,
236.14.5. gyakorló csapatkarjelzés,
236.14.6. különleges katonai képességet kifejező karfelirat és
236.14.7. gyakorló vezénylő zászlósi jelvény viselendő.
- 236.15. Szabadban, épületen kívül –5 °C alatt a téli sapka lehajtva, továbbá a kabát gallérja felhajtván viselhető.
- 236.16. A 2008 M polárpulóver, illetve a 95 M gyakorló pulóver felső ruhadarabként történő viselése esetén fegyver, málna és egyéb eszköz, felszerelés nem hordható.
- 236.17. Az állomány a hevederövet a 2008 M gyakorló esővédő kabáton, illetve a 90 M téli gyakorló kabáton csak külön parancsra viseli.
- 236.18. A honvédelmi szervezetek tényleges állománya a felszerelését a málhaeszközön, a személyi felszerelés részét képező tábori pihentetési eszközeit hátizsákon viseli.
- 236.19. Az arra jogosult szakállomány gyakorló sapka vagy gyakorló kalap helyett szakmai végzettségének vagy szakbeosztásának megfelelő színű, hímezett vagy fém fegyvernemi vagy szakbeosztási sapkajelvényvel ellátott barett sapkát viselhet.
- 236.20. A HM Tábori Rabbinátus állománya a gyakorló kalap, illetőleg a fekete barett sapka helyett a 2000 M nyári gyakorlóöltözet alapanyagából készített, hímezett magyar és héber felirattal ellátott kipát viselhet.
- 236.21. A fegyvernemi alegység teljes személyi állománya a fegyvernemnek megfelelő színű barett sapkát hord.
- 236.22. A barett sapka viselésére jogosult szakállomány – téli gyakorló kabát és kabátbélés viselése esetén – a barett sapka helyett téli gyakorló sapkát viselhet.
- 236.23. A repülőszereelő állomány szakfeladat végrehajtásakor
- 236.23.1. 2000 M nyári gyakorló öltözetet, 2008 M polárpulóvert, valamint 95 M gyakorló pulóvert felső ruhadarabként nem viselhet,
236.23.2. a vonatkozó munkavédelmi előírások betartása mellett – a 93 M repülőszereelő gyakorló öltözet megkímélése céljából – munkaruhát, overallt, valamint védőlábbelit viselhet figyelemmel a 25. pontban foglaltakra.

- 236.24. A hadihajós katona
- 236.24.1. meleg időjárás esetén szakfeladatai végrehajtása, ünnepi felvonulás, díszkíséret alkalmával a gyakorló póló helyett hímzett tépőzáras rendfokozati jelzéssel ellátott matróztrikót visel,
- 236.24.2. hideg időjárás esetén szakfeladatainak hajón történő végrehajtása során hímzett hadihajós jelvénnel ellátott kötött fekete sapkát viselhet.
- 236.25. Speciális feladat végrehajtásakor a gyakorlókesztyű helyett kiegészítő felszerelésként ujjatlan taktikai kesztyű is viselhető.
- 236.26. A hadiöltözetet viselő állomány a 90 M téli gyakorló nadrágot és nadrágbélést, a taktikai kesztyűt, a könyök- és térdvédőt, valamint a fényvédő szemüveget kiegészítő felszerelésként hordja. A könyökvédő a gyakorló zubbonyon, illetve a térdvédő a gyakorló nadrágon viselendő.
- 236.27. A katonanőkre a katona férfiakkal azonos előírások vonatkoznak.
- 236.28. Az önkéntes védelmi tartalékos katona
- 236.28.1. hevederöv helyett fekete csatos bőrvet visel,
- 236.28.2. a 2000 M nyári hosszú ujjú gyakorló zubbony helyett 2000 M rövid ujjú nyári gyakorló zubbonyt viselhet,
- 236.28.3. télen a fűtetlen őrhelyen 96 M téli őrruhát viselhet,
- 236.28.4. csapadékos időjárás esetén a gyakorló öltözet összes változatához PVC körgallért visel, a PVC körgallér helyett, tépőzáras hímzett beosztásjelzéssel ellátott, esővédő zubbonyt viselhet,
- 236.28.5. meleg időjárás esetén a 2000 M gyakorló zubbonyt és nadrágot, valamint a 90 M gyakorló zubbonyt és nadrágot is viselheti,
- 236.28.6. a gyakorló kalap helyett hímzett önkéntes védelmi tartalékos sapkajelvénnel ellátott fekete barett sapkát vagy 90 M nyári sapkát viselhet,
- 236.28.7. gyakorló öltözete a szolgálati beosztás ellátása során bilincsel, bilincstartóval, gumibottal, gumibottartóval, FBŐ jelvénnel és FBŐ igazolvánnyal egészül ki,
- 236.28.8. a rendelkezésre állás időszakában, kizárólag a szerződésében meghatározott MH objektumban végzett őrzés-védelmi alapfeladata ellátása során gyakorló öltözetet viselhet, a szolgálati helyre, munkahelyre, valamint az onnan történő közlekedés, utazás alatt, továbbá a szolgálati feladattal nem összefüggő tevékenység során az öltözetet nem viselheti.
- 236.29. Az önkéntes védelmi tartalékos katonanőkre az önkéntes védelmi tartalékos katona férfiakkal azonos előírások vonatkoznak.

54. A kötött téli kesztyű

237. A kötött téli kesztyű – mind a kihordás alatt lévő 90 M és 2000 M általános, a 93 M ejtőernyős és repülőszereelő, repülőműszaki, mind a 15 M gyakorló öltözetekhez – 2025. december 31-ig viselhető.
-

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5058/2021/5. számú határozata

A határozat száma:	Köf.5058/2021/5.
A tanács tagjai:	Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró Dr. Dobó Viola bíró, Dr. Varga Zs. András bíró,
Az indítványozó:	Pest Megyei Kormányhivatal (...)
Az indítványozó képviselője:	Dr. Danka Ferenc jogtanácsos
Az érintett önkormányzat:	Solymár Nagyközség Önkormányzata (...)
Az érintett önkormányzat képviselője:	Dr. Mihályi Szabolcs Ügyvédi Iroda, képviseli Dr. Mihályi Szabolcs ügyvéd (...)
Az ügy tárgya:	önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Solymár Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a tehergépjárművek úthasználatáról szóló 12/2011. (V.9.) számú önkormányzati rendelete
    - 2. § (9) bekezdésének „Ennél korábbi kezdőpontra sürgősségi díjjal terhelt úthasználati díjat kell fizetni, amelynek mértéke 3 napon belüli kiadás esetén az e rendelet 1. sz. melléklet 1. pontjában szereplő úthasználati díjak kétszeres összege, azonnali kiadás esetén háromszoros összege. Havi, féléves, illetve éves úthasználati díj sürgősséggel nem adható ki.” szövegrésze;
    - 3. §-a;
    - 4. § (1), (2) és (4) bekezdése;
    - 5.§ (5) bekezdése;
    - 8. § (3)–(6) bekezdései;
    - 1. melléklete;
    - 2. mellékletének „[...] a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül [...]”, valamint „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet alapján:” szövegrészei és
    - 3. mellékletének „[...] a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül [...]”, illetve „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet 2.) pontja alapján:
      - 1. Pince szint ill. egyéb föld alatti alépítmények után nettó 1.200.- Ft/m²
      - Összesen:
      - 2. Föld feletti szintek után nettó 600.-Ft/m²
      - Összesen:”
 szövegrészei
- más jogszabályba ütköznek, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
  - elrendeli, hogy határozatát – a kézbesítést követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon az érintett önkormányzat is tegye közzé.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A határozat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Solymár Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének a tehergépjárművek úthasználatáról szóló 12/2011. (V.9.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) a település közigazgatási területén lévő, az Önkormányzat tulajdonában álló helyi közutakra a nem építési vagy bontási engedélyköteles tevékenységekhez köthető 7,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó tehergépjárművek, illetve az építési vagy bontási engedélyköteles tevékenységekhez köthető tehergépjárművek helyi közútra történő behajtását behajtási engedélyhez köti. Az Ör. szerint az engedély megadásának feltétele az úthasználati díj megfizetése.
- [2] Az Ör. fizetési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseivel szemben a Pest Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: indítványozó) a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 134. § (1) bekezdés első mondatában foglaltak alapján PE/030/01159-1/2021. számon törvényességi felhívással élt. Ebben felszólította az érintett önkormányzatot, hogy a törvényt sértést szüntesse meg olyan módon, hogy az Ör. fizetési kötelezettséggel kapcsolatos rendelkezéseit helyezze hatályon kívül.
- [3] A törvényességi felhívás szerint az Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősíti a helyi közutak és tartozéaik kialakítását és fenntartását. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja a települési önkormányzatot jelöli ki a helyi közutak kezelőjének. A Kkt. rendelkezik a közút kezelőjének feladatairól, meghatározza a közútkezelői intézmény tartalmát, a helyi önkormányzatot ugyanakkor nem hatalmazza fel arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, akár annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Hivatkozott a Kúria Köf.5.014/2012/8. számú határozatára, mely a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában semmisítette meg az útfenntartási hozzájárulási díj fizetésére vonatkozó kötelezettséget előíró önkormányzati rendeleti előírást.
- [4] Az érintett önkormányzat az Ör. vonatkozó rendelkezéseit nem helyezte hatályon kívül. A törvényességi felhívásban adott határidő 2021. november 28-án lejárt, a törvényességi felhívás eredménytelen volt.

Az indítvány és az önkormányzat védirata

- [5] A fenti előzmények után az indítványozó PE/030/01159-5/2021. számon kezdeményezte a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. fizetési kötelezettségre vonatkozó 2. § (9) bekezdésének „Ennél korábbi kezdőpontra sürgősségi díjjal terhelt úthasználati díjat kell fizetni, amelynek mértéke 3 napon belüli kiadás esetén az e rendelet 1. sz. melléklet 1. pontjában szereplő úthasználati díjak kétszeres összege, azonnali kiadás esetén háromszoros összege. Havi, féléves, illetve éves úthasználati díj sürgősséggel nem adható ki.” szövegrésze; 3. §-a; 4. § (1), (2) és (4) bekezdése; 5. § (5) bekezdése; 8. § (3)–(6) bekezdései; 1. melléklete; 2. mellékletének „Alulírott, kötelezettséget vállalok arra, hogy a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül a közút használatából eredően közvetlenül keletkező kár helyreállítási költségeit az Önkormányzat részére megfizetem.”, valamint „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet alapján:” szövegrészei és 3. mellékletének „Alulírott, kötelezettséget vállalok arra, hogy a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül a közút használatából eredően közvetlenül keletkező kár helyreállítási költségeit az Önkormányzat részére megfizetem.”, illetve „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet 2.) pontja alapján:
1. Pince szint ill. egyéb föld alatti alépítmények után nettó 1.200.- Ft/m²
Összesen:
  2. Föld feletti szintek után nettó 600.-Ft/m²
Összesen:”
- szövegrészei más jogszabályba ütközésének megállapítását és megsemmisítését.
- [6] Az indítványban megismételte a törvényességi felhívásban kifejtetteket és az Mötv. és a Kkt. fenti rendelkezéseire hivatkozva hangsúlyozta, hogy nincs olyan törvényi előírás, amely a helyi önkormányzatot felhatalmazná arra, hogy az általa létesített közút közlekedési célú használatáért, illetve annak fokozott igénybevételéért úthasználati díjat állapítson meg. Előadta, hogy e körben nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stv.) 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján

önkormányzati rendeletben lehet, a Kkt. pedig nem jogosítja fel az önkormányzati jogalkotót a közút használatáért történő díjmegállapításra.

- [7] Kifejtette, hogy az Ör.-ben az önkormányzat tulajdonában álló helyi közutak használatáért törvényi felhatalmazás nélkül úthasználati díjat állapított meg, amely jogszabálysértést eredményezett. Utalt a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5.029/2021/4. ügyszámú határozatára, amely felhívja a figyelmet arra, hogy „törvénytörő az önkormányzati rendelet, ha törvény jelöli ki a díjszedésre jogosultakat és ezek között az önkormányzat nem szerepel, mégis megállapít díjfizetési kötelezettséget.”
- [8] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése szerint az érintett önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [9] Az érintett önkormányzat védiratában az indítvány elutasítását kérte. Az álláspontja szerint a Kkt. az Alaptörvény nemzeti vagyonról szóló 38. cikkének (1) bekezdésébe ütközik, mivel az önkormányzatok által kizárólagosan kezelt helyi közutak az állam által kezelt országos közúttal egyezően a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvtv.) 5. § (3) bekezdés a) pontja alapján a nemzeti vagyon részét képezik, azonban a Kkt. nem ad felhatalmazást a helyi közútkezelő részére úthasználati díj megállapítására. Kérte ebben a kérdésben az eljárás felfüggesztését és az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését.
- [10] Az érintett önkormányzat hangsúlyozta, hogy a tehergépjárművek az utakban olyan károkat okoznak, amelyek a behajtás pillanatában nem vizsgálhatóak, azonban évek múltán ez a jellegű használat olyan károkat okoz, amelyek már egyértelműen a tehergépjárművek úthasználatára vezethetők vissza. Utalt arra is, hogy a magyar állam a HU-GO rendszer működtetésével az autópályák, az autótutak és a főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény alapján működteti az országos közutakat, amely törvény célként fogalmazza meg, hogy az úthasználók a közútkezelés és -fejlesztés költségeihez az úthasználatuk arányában járuljanak hozzá. Az önkormányzat szerint, mivel az áthajtás által okozott károk közvetlenül nem felismerhetőek, szükséges a gépjárművek használatát díjhoz kötni.
- [11] Az önkormányzat szerint a behajtási díj megállapítására vonatkozó hatáskör egyértelműen levezethető az Alaptörvény 32. cikkéből, valamint abból, hogy a Kkt. nem mondja ki ennek tilalmát. Amennyiben erre még sincs lehetőség, az a Kkt. fent említett Alaptörvény-ellenességét támasztja alá.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokai

- [12] Az indítvány az alábbiak szerint megalapozott.
- [13] Az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.
- [14] Az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése értelmében az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.
- [15] Az Ör. indítvánnyal érintett hatályos rendelkezései a következők:
2. §
(9) bekezdésének „Ennél korábbi kezdődőpontra sürgősségi díjjal terhelt úthasználati díjat kell fizetni, amelynek mértéke 3 napon belüli kiadás esetén az e rendelet 1. sz. melléklet 1. pontjában szereplő úthasználati díjak kétszeres összege, azonnali kiadás esetén háromszoros összege. Havi, féléves, illetve éves úthasználati díj sürgősséggel nem adható ki.” szövegrésze;
3. §
(1) A behajtási engedély kiadásáért a tehergépjármű tulajdonosának vagy üzemben tartójának (a továbbiakban: kérelmező) az Önkormányzat javára, az Önkormányzat által fenntartott helyi közútra történő behajtás esetén úthasználati díjat kell fizetnie.
(2) Az úthasználati díjat a behajtási engedély kiadása iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg kell megfizetni az Önkormányzat Útalap számlájára.
(3) Az úthasználati díj összegét a tehergépjármű össztömegének alapulvételével, a rendelet 1. számú mellékletének 1.) pontja szerint kell megállapítani.
4. §
(1) Az építési vagy bontási engedélyköteles tevékenységek esetében az építtetőnek e rendelet 1. sz. melléklet 2) pontja szerinti úthasználati díjat kell fizetnie a behajtáshoz.

(2) A 4. § (1) bekezdésében, valamint e rendelet 1. sz. melléklet 2) pontjában szereplő úthasználati díj kiadása az építendő épület szerkezetétől függően fél vagy egy évre történik. Amennyiben az engedélyköteles tevékenységet a kiadott engedély időtartamánál hosszabb ideig végzik, az építtető köteles az engedélyt meghosszabbítani.

[...]

(4) Az építési vagy bontási engedélyben szereplő m² után az úthasználati díjat a polgármester külön határozatban szabja ki e rendeletben foglalt díjtétel alapján. Az úthasználati díj megfizetésnek igazolása után az építtető részére rendszám nélküli behajtási engedély adható ki, az építési engedélyre, az ingatlanra és az építtetőre való utalással.

5. §

(5) Az úthasználati díjból származó bevételt a mindenkori éves költségvetés útkarbantartás kiadási előirányzatára kell felhasználni.

8. §

(3) E rendelet 1. sz. mellékletében 1) pontjában részletezett éves, illetve féléves díjak tekintetében az úthasználati díj 70%-ának megfizetése alól mentesül az a jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, amely Solymár Nagyközség közigazgatási területén székhellyel, telephellyel rendelkezik és a helyi adók tekintetében nincs lejárt adótartozása.

(4) E rendelet 8. § (3) bekezdése szerint kedvezményben részesülő szervezet, amennyiben öt vagy ötnél több tehergépjárművel rendelkezik, úgy a kedvezményes díjat az öt legnagyobb össz tömegű tehergépjármű után kell megfizetnie és részére a rendszámok felsorolását tartalmazó, vagy a vállalkozás cégjegyzék szerinti adatait tartalmazó engedély adható.

(5) Az a tehergépjármű, amely szállítólevél szerint az e § (3)–(4) bekezdésben részletezett gazdasági társaság székhelyére, telephelyére, vagy megbízásából szállít az e § (3)–(4) bekezdésében részletezett, megváltott féléves vagy éves behajtási engedéllyel rendelkező gazdasági társaság részére, mentes az e rendeletben foglalt díjak megfizetése alól.

(6) E rendelet szerint megállapított díjtételek nettó összegek.

1. melléklet a 12/2011. (V. 9.) önkormányzati rendelethez

Díjtétel táblázat

1.) A nem építési vagy bontási engedélyköteles tevékenységekhez köthető tehergépjárművek úthasználatához kapcsolódó, 3,5 tonna megengedett legnagyobb össz tömeget meghaladó tehergépjárművek után fizetendő úthasználati díj nettó összege

Össztömeg	Úthasználati díj (1 nap)	Úthasználati díj (1 hét)	Úthasználati díj (30 nap)	Úthasználati díj (fél év)	Úthasználati díj (1 év)
tonna	forint				
3,5-nél nagyobb 5-ig	1.000.-	5.000.-	8.000.-	16.000.-	24.000.-
5-nél nagyobb 7,5-ig	1.500.-	7.500.-	11.500.-	23.000.-	34.500.-
7,5-nél nagyobb 10-ig	2.000.-	10.000.-	15.000.-	30.000.-	45.000.-
10-nél nagyobb 12-ig	3.000.-	15.000.-	22.000.-	44.000.-	66.000.-
12-nél nagyobb 20-ig	4.000.-	20.000.-	29.000.-	58.000.-	87.000.-
20-nál nagyobb 25-ig	5.000.-	25.000.-	36.000.-	72.000.-	108.000.-
25-nél nagyobb 35-ig	6.000.-	30.000.-	43.000.-	86.000.-	129.000.-
35-nél nagyobb 40-ig	7.000.-	35.000.-	50.000.-	100.000.-	150.000.-

2.) Az építési vagy bontási engedélyköteles tevékenységekhez köthető behajtási engedélyek úthasználati díj összege

Az építési engedélyen/egyszerű bejelentésben szereplő hasznos alapterület (m²) alapján számítandó

Pince szint ill. egyéb föld alatti alépítmények után 1.200.- Ft/m²/év

Föld feletti szintek után 600.-Ft/m²/év hagyományos szerkezetű épületek esetén, míg 300.-Ft/m²/félév a könnyűszerkezetű épületek esetén.

A 2. melléklet „Alulírott, kötelezettséget vállalok arra, hogy a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül a közút használatából eredően közvetlenül keletkező kár helyreállítási költségeit az Önkormányzat részére megfizetem.” és „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet alapján:” szövegrészei.

A 3. melléklet „Alulírott, kötelezettséget vállalok arra, hogy a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül a közút használatából eredően közvetlenül keletkező kár helyreállítási költségeit az Önkormányzat részére megfizetem.” és „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet 2.) pontja alapján:

1. Pince szint ill. egyéb föld alatti alépítmények után nettó 1.200.- Ft/m²

Összesen:

2. Föld feletti szintek után nettó 600.-Ft/m²

Összesen:”

szövegrészei.

- [16] A Kúria megállapította, hogy az azonos tényállás és jogi szabályozás mellett hozott (például: Köf.5.029/2021/4., Köf.5.033/2021/3., Köf.5.032/2021/3. számú) határozataitól nem kíván eltérni, így az ezekben a döntésekben foglaltakat a jelen ügyben is irányadónak tekinti.
- [17] A Kúria Önkormányzati Tanácsa – hasonlóképpen, mint az indítványozó által is hivatkozott Köf.5.014/2012/8. számú határozat, valamint a Köf.5.029/2021/4., Köf.5.032/2021/3 és a Köf.5.033/2021/3. számú határozat – először azt a kérdést vizsgálta, hogy jogosult-e az érintett önkormányzat a tulajdonában álló helyi közút használatát behajtási engedélyhez kötni.
- [18] Az önkormányzatok a Mötv 13. § (1) bekezdésének 2. pontja, valamint a Kkt. 8. § (1) bekezdésének a) pontja és 33. § (1) bekezdés b) pontjának bb) alpontja alapján a közútfenntartást közfeladatként látják el. Mivel a helyi közút közlekedési célú használatának biztosítása közszolgáltatás, amelynek tartalmát a Kkt. határozza meg, az önkormányzati jogalkotó ezen törvényi keretek között alkothat szabályokat (Köf.5.014/2012/8.). A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Köf.5.014/2012/8. számú határozattal egyezően állapítja meg, hogy az érintett önkormányzat a törvényi keretek között, a helyi közút fenntartása és üzemeltetése körében kötheti a közút használatát engedélyhez (közútkezelői hozzájáruláshoz).
- [19] A Kúria szerint éppen ezért nem helytálló az önkormányzat védiratában foglalt, az Nvtv. és az Alaptörvény rendelkezéseire alapított érvelés a tulajdonosi jogok gyakorlásával összefüggésben. A jelen ügyben kérdéses feladatellátás alapja ugyanis nem a tulajdonosi jogok gyakorlása, hanem kötelező önkormányzati feladat ellátására vonatkozó törvényi, azaz közjogi felhatalmazás. Ennek gyakorlására vonatkozóan a kereteket a következők szerint a jogalkotó szabályozása adja meg, és azokkal a tulajdonosi jogok a közfeladat-ellátási kötelezettség ellenében nem képeznek ellensúlyt (Köf.5.035/2021/5.). Hangsúlyozandó, hogy nemcsak a helyi közutak és műtárgyaik, mint önkormányzati tulajdonban álló dolgok minősülnek különleges vagyonelemnek, amennyiben azok az Nvtv. 5. § (2) bekezdés a) pontja és a (3) bekezdés a) pontja értelmében, mint közvetlenül a helyi közfeladat ellátásához rendelt vagyonelemek forgalomképtelen törzsvagyonba tartoznak, hanem a helyi önkormányzat is közjogi korlátok mellett tulajdonos, hiszen az Mötv. 107. §-ra figyelemmel csak törvényben meghatározott eltérésekkel illetik meg mindazok a jogok, melyek a tulajdonost megilletik (Köf.5042/2021/6.).
- [20] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezt követően vizsgálta azt a kérdést, hogy az érintett önkormányzat jogosult-e a közútkezelői hozzájárulás kiadását díjfizetéstől függővé tenni.
- [21] Az Stv. 29. § (1) bekezdése szerint fizetési kötelezettséget előírni, a fizetésre kötelezettek körét, a fizetési kötelezettség mértékét, a kedvezmények, mentességek körét és mértékét megállapítani kizárólag törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendeletben lehet.
- [22] Díjfizetési kötelezettség megállapítása tekintetében a Kkt. két területen ad felhatalmazást: díjfizetés (használati díj formájában) országos közutak közlekedési célú használata esetében (Kkt. 33/A. §–33/C. §), illetve a közutak nem közlekedési célú használatakor (Kkt. 37. §) írható elő. Az előbbi esetben a felhatalmazás címzettje a Kormány, illetve a közlekedésért felelős miniszter [Kkt. 33/B. §, Kkt. 48. § (3) bekezdés a) és g) pont], valamint koncessziós társaság a közút koncesszió keretében történő üzemeltetése esetén [Kkt. 9/C. § (1) bekezdés]. A közutak nem közlekedési célú használata, illetve útsatlakozás létesítése esetében a felhatalmazás címzettje a közlekedésért felelős miniszter

[Kkt. 39. § (3) bekezdés]. Úthasználati díj fizetési kötelezettség megállapítására a helyi közutak tekintetében a Kkt. nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak. Nem ad ilyen felhatalmazást azonban az Ör.-ben felhatalmazó rendelkezésként megjelölt Kkt. 34. § (2) bekezdése sem, amely a forgalmi rend kialakításra jogosítja fel a közút kezelőjét.

- [23] Az érintett önkormányzat védiratában a Kkt. Alaptörvény-ellenességével is érvelt.
- [24] A Kkt. az Országgyűlés által elfogadott, a társadalmi viszonyokat központi szinten rendező jogszabály, amelynek Alaptörvénnyel való összhangja vizsgálatára az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 24–31. §-ai értelmében kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult. A Kúria Önkormányzati Tanácsa tehát nem rendelkezik hatáskörrel annak megítélésére, hogy a Kkt. érintett önkormányzat által vitatott rendelkezései összhangban vannak-e az Alaptörvénnyel és ily módon megfelelő támpontként szolgálhatnak-e az Ör. törvényességének megítélésére. Éppen ezért az önkormányzatnak a Kkt. alaptörvényellenességére, és az Ör. ezen alapuló jogszerűségére vonatkozó érveit a Kúria Önkormányzati Tanácsa érdemben nem vizsgálhatta és nem tartotta szükségesnek az eljárás felfüggesztését sem. (Köf.5.042/2021/6.).
- [25] Megállapítható továbbá, hogy a helyi önkormányzat kezelésében álló közútra történő behajtási korlátozás bevezetése a kifejtettek szerint törvényi keretek között jogszerű közútkezelői intézkedés, de az engedélyezés díjfizetés feltételéhez kötése a Kkt. felhatalmazó rendelkezése hiányában törvénytört. A közútkezelői feladatok ellátásának finanszírozási nehézségei sem adnak felmentést a törvényi előírások betartása alól. (Köf.5.036/2021/4.)
- [26] Az önkormányzat hivatkozott arra is, hogy mivel az áthajtás által évek múltán okozott károk (annak pillanatában) közvetlenül nem felismerhetőek, szükséges a gépjárművek használatát díjhoz kötni. A Kúria ezzel szemben kiemeli, hogy a behajtás által esetlegesen okozott kár megtérítésének kérdését el kell választani a jelen, közigazgatási perrendtartás szerinti eljárás tárgyát képező normakontrolltól. A külön peres eljárásban, a károkozó és a károsult közötti polgári jogi jogvita elbírálása során megítélhető kártérítés kérdése eltérő jogviszonyokon keresztül realizálódik (Köf.5014/2018/4.). Az esetlegesen, egyedi esetekben megalapozott, az engedély jogosultjával szemben érvényesítendő kárigény, önmagában nem alapozhat meg díj kiszabására (mint tulajdonképpeni kompenzációra) vonatkozó normatív szabályozást – abban az esetben sem, ha nagyobb számú ilyen eset valószínűsíthető.
- [27] Mindebből az is következik, hogy a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem vizsgálta az Ör. 6. §-ának kárfelelősségre vonatkozó 6. §-ának törvényességét, mint ahogy maga az indítványozó sem kérte azt. Emiatt viszont – szemben az indítványban megfogalmazott állásponttal – nem indokolt az Ör. 2. és 3. mellékletében foglalt teljes mondat („Alulírott, kötelezettséget válllok arra, hogy a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül a közút használatából eredően közvetlenül keletkező kár helyreállítási költségeit az Önkormányzat részére megfizetem.”) megsemmisítése, tekintettel a kár helyreállítási kötelezettségekre vonatkozó mondatrész szoros összefüggésére az Ör. 6. §-ával. A Kúria erre tekintettel kizárólag e mondatok „a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül” mondatrészét semmisítette meg.
- [28] A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezért megállapította, hogy az érintett önkormányzatnak nincs törvényi felhatalmazása az úthasználatért fizetendő útfenntartási hozzájárulás megállapítására, ezért az Ör. 2. § (9) bekezdésének „Ennél korábbi kezdőpontra sürgősségi díjjal terhelt úthasználati díjat kell fizetni, amelynek mértéke 3 napon belüli kiadás esetén az e rendelet 1. sz. melléklet 1. pontjában szereplő úthasználati díjak kétszeres összege, azonnali kiadás esetén háromszoros összege. Havi, féléves, illetve éves úthasználati díj sürgősséggel nem adható ki.” szövegrészét; 3. §-át; 4. § (1), (2) és (4) bekezdéseit; 5. § (5) bekezdését; 8. § (3)–(6) bekezdéseit; 1. mellékletét; 2. mellékletének „[...] a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül [...]”, valamint „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet alapján:” szövegrészeit; és 3. mellékletének „[...] a közútban e kérelem alapján megfizetett díjon felül [...]”, illetve „Úthasználati díj összege az 1. számú melléklet 2.) pontja alapján: 1. Pince szint ill. egyéb föld alatti alépítmények után nettó 1.200.- Ft/m² Összesen: 2. Föld feletti szintek után nettó 600.-Ft/m² Összesen:” szövegrészeit a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette.
- [29] A Kp. 146. § (3) bekezdése értelmében, a megsemmisített önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése a bíróság határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható.

A döntés elvi tartalma

- [30] I. A helyi közutak használatát érintő súlykorlátozás bevezetéséhez kapcsolódó fizetési kötelezettség megállapítására a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény nem ad felhatalmazást az önkormányzatoknak.
- II. Az esetlegesen, egyedi esetekben megalapozott, az engedély jogosultjával szemben érvényesítendő kárigény, önmagában nem alapozhat meg díj kiszabására (mint tulajdonképpeni kompenzációra) vonatkozó normatív szabályozást.

Záró rész

- [31] A Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a jogkövetkezményeket a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (3) bekezdése alapján állapította meg.
- [32] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [33] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.
- [34] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2022. április 12.

Dr. Patyi András s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k.
bíró

Dr. Dobó Viola s.k.
bíró

Dr. Varga Zs. András s.k.
bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 122/2022. (IV. 28.) KE határozata állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés i) pontja, valamint a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 9. §-a alapján – a Miniszterelnökséget vezető miniszter TKF-1/698/3/2022. számú előterjesztésére – *Dume Sandu Marius* (születési hely, idő: Nagyvárad [Románia], 1981. augusztus 10.) magyar állampolgárságát visszavonom.

Budapest, 2022. április 11.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2022. április 13.

Dr. Gulyás Gergely s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

KEH ügyszám: KEH/01765-3/2022.

A köztársasági elnök 123/2022. (IV. 28.) KE határozata állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés i) pontja, valamint a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 9. §-a alapján – a Miniszterelnökséget vezető miniszter TKF-1/725/3/2022. számú előterjesztésére – *Hajduk Tetyjana*, született: Szálka Tetyjana (névmódosítás előtti neve: Hajduk Tetyjana Valadimirivna; született: Szálka Tetyjana Valadimirivna; születési hely, idő: Cserna [Szovjetunió], 1988. június 17.) magyar állampolgárságát visszavonom.

Budapest, 2022. április 11.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2022. április 13.

Dr. Gulyás Gergely s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

KEH ügyszám: KEH/01784-3/2022.

**A köztársasági elnök 124/2022. (IV. 28.) KE határozata
állampolgárság visszavonással történő megszüntetéséről**

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés i) pontja, valamint a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 9. §-a alapján – a Miniszterelnökséget vezető miniszter TKF-1/725/3/2022. számú előterjesztésére – *Hajduk Makszim* (névmódosítás előtti neve: Hajduk Makszim Ivánovics; születési hely, idő: Kistarna [Ukrajna], 2006. június 8.) magyar állampolgárságát visszavonom.

Budapest, 2022. április 11.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Ellenjegyzem:

Budapest, 2022. április 13.

Dr. Gulyás Gergely s. k.,
Miniszterelnökséget vezető miniszter

KEH ügyszám: KEH/01784-4/2022.

**A Kormány 1241/2022. (IV. 28.) Korm. határozata
a kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló
1117/2022. (III. 5.) Korm. határozat módosításáról**

A kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló 1117/2022. (III. 5.) Korm. határozat

- a) 2. pont a) alpont aa) pontjában a „három” szövegrész helyébe a „négy” szöveg,
- b) 2. pont a) alpont aa) és ab) pontjában az „április és május” szövegrész helyébe az „április, május és június” szöveg lép.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozata
Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről**

A Kormány

1. a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 2. § (2) bekezdés a) pontja alapján elfogadja – a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Víz Keretirányelv) 13. cikk (1) bekezdésében foglalt tagállami kötelezettség teljesítése érdekében – Magyarország felülvizsgált, 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervét (a továbbiakban: Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve);
2. felkéri a vízgazdálkodásért és vízvédelemért felelős minisztert, hogy – a Víz Keretirányelv 13. cikk (6) és (7) bekezdésében foglalt tagállami kötelezettség teljesítése érdekében – biztosítsa Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervének nyilvánosságra hozatalát;

Felelős: belügyminiszter

Határidő: azonnal

3. visszavonja a Magyarország felülvizsgált, 2015. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1155/2016. (III. 31.) Korm. határozatot.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1243/2022. (IV. 28.) Korm. határozata
a magyarországi segítség szervezetek Ukrajnában kialakult humanitárius válsághelyzet enyhítésére irányuló
tevékenységéhez szükséges, a Hungary Helps Program javára szolgáló forrásbiztosításról**

A Kormány

1. egyetért a magyarországi segítség szervezetek Ukrajnában kialakult humanitárius válsághelyzet enyhítésére irányuló tevékenységének a Hungary Helps Program keretében történő további támogatásával, és e cél megvalósítása érdekében többletforrás biztosításával;
2. egyetért a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt.) Ukrajnában való jelenlétének biztosításával, melynek célja a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos helyszíni igények felmérése, a helyi és nemzetközi partnerek, valamint a magyar állami szervek segélyezési tevékenységének összehangolása, továbbá logisztikai segítségnyújtás az adományok megfelelő kezeléséhez;
3. felhívja a pénzügyminisztert, hogy – a Miniszterelnökséget vezető miniszter bevonásával – az 1. és 2. pontban foglalt cél megvalósítása érdekében gondoskodjon a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 30. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Célelőirányzatok alcím,
  - a) 28. Hungary Helps Programhoz kapcsolódó támogatások jogcímcsoport javára 220 110 000 forint,
  - b) 83. Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt. szakmai feladatainak ellátása jogcímcsoport javára 100 050 000 forint

biztosításáról;

Felelős: pénzügyminiszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: azonnal

4. felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy az 1. pont szerinti cél megvalósítása érdekében, a 3. pont a) alpontja szerinti forrás terhére gondoskodjon a kedvezményezettek részére legfeljebb 220 000 000 forint összegű adomány nyújtásáról;

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: a 3. pont a) alpontjában meghatározott forrás rendelkezésre állását követően azonnal

5. felhívja a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy a 2. pont szerinti cél megvalósítása érdekében a Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt.-vel létesítsen támogatási jogviszonyt a 3. pont b) alpontja szerinti forrás terhére, legfeljebb 100 000 000 forint összegben.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter

Határidő: a 3. pont b) alpontjában meghatározott forrás rendelkezésre állását követően azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 1244/2022. (IV. 28.) Korm. határozata
egyres állami tulajdonú vagyonelemeknek a koszovói Podujevoi Járási Kórház részére történő ingyenes
átadásáról**

A Kormány – figyelemmel az Észak-atlanti Szerződés Szervezete által irányított balkáni katonai békefenntartó műveletekben részt vevő nemzetközi erőkben történő magyar katonai szerepvállalásra, az ország határain kívüli válságreagáló és béketámogató műveletekkel kapcsolatos feladatokra, valamint a Magyar Honvédség rendelkezésére álló és átadható készleteire –

1. az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 36. § (2) bekezdés a) pontja alapján, a Vtv. 36. § (3) bekezdésében meghatározott jogkörében eljárva, a Magyar Állam tulajdonában és a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésében álló 1. melléklet szerinti vagyonelemek magyar hozzájárulásként történő ingyenes átadásáról dönt a koszovói Podujevoi Járási Kórház részére;
2. felhívja a honvédelmi minisztert, hogy az átadás-átvétel megvalósításának céljából vegye fel a kapcsolatot a kijelölt átvevővel, és gondoskodjon az átadás-átvétel megvalósításáról.

Felelős: honvédelmi miniszter

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet az 1244/2022. (IV. 28.) Korm. határozathoz

Jegyzék a Podujevoi Járási Kórház részére ingyenesen átadandó állami vagyonról

	A	B	C
1.	Megnevezés	Mennyiség	Mértékegység
2.	Antishock terápiás doboz CIMIC	5	db
3.	Digitális vércukorszint mérő CIMIC	20	db
4.	EKG készülék CIMIC	1	db
5.	Gumi spatula epilepsziás CIMIC	3	db
6.	Kórházi defibrillátor digitális CIMIC	1	db
7.	Kórházi kerekesszék CIMIC	2	db
8.	Sztetoszkóp CIMIC	55	db
9.	Vérnyomásmérő felnőtt CIMIC	50	db
10.	Vérnyomásmérő gyerek CIMIC	5	db
11.	Véroxigénszint mérő CIMIC	55	db

**A Kormány 1245/2022. (IV. 28.) Korm. határozata
tudományos és technológiai szakdiplomata álláshely Münchenben történő létesítéséről és egyes
tudományos és technológiai szakdiplomata álláshelyek működtetéséhez szükséges forrás biztosításáról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy Magyarország diplomáciai feladatainak színvonalas ellátása, valamint a tudományos és technológiai kapcsolatok szorosabbra fűzése érdekében Magyarország Müncheni Főkonzulátusára tudományos és technológiai szakdiplomata kerüljön kihelyezésre;
2. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy – a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvény 36. § (2) bekezdése és a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 56. § (4) bekezdése alapján – Magyarország Müncheni Főkonzulátusán 2022. július 1. napjától az 1. pontban meghatározott feladatok ellátására 1 fő szakdiplomata álláshelyet létesítsen;
Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
Határidő: 2022. június 30.
3. felhívja a külgazdasági és külügyminisztert, hogy az 1. pontban meghatározott tudományos és technológiai szakdiplomata álláshely létesítésével kapcsolatos beszerzéseket folytassa le;
Felelős: külgazdasági és külügyminiszter
Határidő: 2022. június 30.
4. úgy határoz, hogy a 3. pont szerinti eszközbeszerzésre a Kormány irányítása alá tartozó fejezetek költségvetési szerveinek eszközbeszerzéseiről szóló 1982/2013. (XII. 29.) Korm. határozat 1. pontját nem kell alkalmazni;
5. egyetért a 2. pont alapján a Magyarország Müncheni Főkonzulátusán, valamint a tudományos és technológiai szakdiplomata álláshelyek létesítéséről São Paulo, Bécs és Stuttgart állomáshellyel című 1662/2019. (XI. 21.) Korm. határozattal Magyarország São Pauló-i Főkonzulátusán, Magyarország Bécsi Nagykövetségén, valamint Magyarország Stuttgarter Főkonzulátusán létrehozott tudományos és technológiai szakdiplomata-álláshelyek finanszírozása érdekében a központi költségvetés LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap fejezet terhére történő biztosításával;
6. a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény 13. § (4) bekezdés a) pontjára figyelemmel felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal útján – a külgazdasági és külügyminiszter bevonásával – gondoskodjon az 5. pont szerinti cél megvalósítása érdekében
  - a) a 2022. évben a Magyarország központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 1. melléklet, LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap fejezet terhére a XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet, 2. Külképviseletek igazgatása cím javára 154 049 904 forint forrás átadásáról,
Felelős: innovációért és technológiáért felelős miniszter
külgazdasági és külügyminiszter
Határidő: 2022. április 30.
  - b) a 2023. évtől szükséges forrásnak a központi költségvetés LXII. Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap fejezet terhére, a XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium fejezet, 2. Külképviseletek igazgatása cím javára történő átadásáról.
Felelős: innovációért és technológiáért felelős miniszter
külgazdasági és külügyminiszter
Határidő: tárgyév február 28. napjáig

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.